

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Діяльність Президента України
в умовах російсько-української війни

2023

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Інформаційно-аналітичний бюлетень

Головний редактор збірника

В.М.Удовик, директор Фонду Президентів України,
канд. іст. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальний за випуск

М. Б. Кушнарєва, ст. наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу
Фонду Президентів України, канд. філос. наук

Інформаційні та аналітичні матеріали підготували

М. М. Хилько, завідувач відділу, канд. філос. наук; Л. Г. Дем'яненко, ст. наук. співр., канд. філол. наук;
Л. І. Кукоба, наук. співр., канд. істор. наук; Є.В. Глушук, мол. наук. співр.;
М. М. Степченко, мол. наук. співр.

Заснований у 2022 р.

Виходить щотижня

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 525-54-70

E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

Матеріали ЗМІ подано в їхній редакції

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Випуск 11 (55)

(огляд матеріалів ЗМІ за 13 – 19 березня 2023 р.)

Офіційна діяльність Президента України	4
Офіційна діяльність дружини Президента України	22
Міжнародна підтримка України	24
<i>Політико-правова допомога</i>	24
<i>Військова допомога</i>	32
<i>Гуманітарна та фінансова допомога</i>	42
Плани врегулювання. Переговорний процес	46
Плани повоєнного відновлення України	52
Коментарі європейських та американських політиків	58
Реакція представників української громадськості	76
Реакція представників світової громадськості та бізнесу	83
Експертні оцінки	88
Додатки	101
<i>Додаток 1</i>	101
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №147/2023	101
<i>Додаток 2</i>	103
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №148/2023	103
<i>Додаток 3</i>	110
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №154/2023	110
<i>Додаток 4</i>	114
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №161/2023	114
<i>Додаток 5</i>	121
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №162/2023	121

Офіційна діяльність Президента України

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Короткий звіт про сьогоднішній день.

Провів важливі координаційні наради. Прем'єр-міністр, Голова Верховної Ради, наші міжнародники, внутрішньополітичний блок Офісу. Погодили порядок дій на найближчі тижні.

Зокрема, уряд схвалив і пропонує Верховній Раді затвердити зміни до бюджету держави, понад півтрильйона гривень – на оборону, додатково. Усі кошти будуть спрямовані на фінансове забезпечення військових, на підтримку нашого сектору оборони держави, на оборонне обладнання, в тому числі дрони. Зробимо все можливе й неможливе для зміцнення наших воїнів.

Обговорили сьогодні також гуманітарне розмінування – те, що життєво важливо, в буквальному сенсі. Станом на зараз понад 170 тисяч квадратних кілометрів нашої території залишаються небезпечними через ворожі міни і снаряди, що не розірвалися. Суттєва частина цієї території – це земля наших аграріїв, земля, що оброблялась. Тож сьогодні обговорили, як активізувати цю роботу: пришвидшити гуманітарне розмінування, збільшити відповідну співпрацю з партнерами.

І обговорили, як підтримати наших аграріїв. Почалась уже друга посівна за час повномасштабної війни. Минулого року героїчні зусилля наших фермерів, усіх працівників і працівниць аграрної сфери дозволили зберегти українське аграрне виробництво – глобальну роль України як гаранта продовольчої безпеки. І я дякую всім, хто зробив свій внесок у це. Відповідні кроки на підтримку галузі опрацьовує уряд.

Окремо обговорили ситуацію в енергетиці – вона нормалізована. Фактично на всій вільній території держави забезпечуємо енергетичні потреби українців – відповідно до можливостей генерації. І продовжуємо вже готуватись до наступного опалювального сезону – це стосується як накопичення ресурсів, так і нового захисту наших енергетичних потужностей.

Найближчі тижні плануються доволі активними з точки зору міжнародної комунікації. І для того, щоб посилити нашу оборону, і для того, щоб посилити українські позиції в боротьбі за справедливість, тобто – у боротьбі за покарання російських убивць. Готуємо новини.

Працюємо і над тим, щоб додати нових санкцій проти Росії. Днями Канада зробила вагомий крок, розширивши санкції на імпорту російського алюмінію і сталі. Я дякую Канаді за це рішення – за цей сигнал міжнародній спільноті.

Маємо не лише обмежити здатність держави-терориста обходити існуючі санкції, але й запроваджувати нові – щоб Росія не могла адаптуватись до глобального тиску. Чим меншою буде російська здатність адаптації до санкцій, тим швидше зможемо відновити територіальну цілісність нашої держави і повернути мир Україні.

(...). Як і завжди, сьогодні був на зв'язку з нашими командувачами, з розвідкою.

Дуже жорстко на сході – дуже болісно. Треба знищити військову потугу ворога – і ми знищимо. Білогорівка і Мар'їнка, Авдіївка і Бахмут, Вугледар і Кам'янка – та всі інші місця, де зараз вирішується, яким буде наше майбутнє. Де виборюється наше майбутнє, всіх українців.

Я дякую кожному і кожній, хто зараз у бою! Дякую всім, хто захищає позиції і б'ється за Україну та своїх побратимів! Дякую всім, хто ніколи не підводить того, хто поруч на позиції!

Сьогодні особливо відзначу бійців 92-ї окремої механізованої бригади – за успішні дії в районі Бахмута. Дякую вам, хлопці! (...).

Про присвоєння О. Мацієвському звання Герой України: Указ Президента України №146/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» МАЦІЄВСЬКОМУ Олександровичу – солдату (померло). (...).

Під головуванням Президента відбулося засідання Ставки Верховного Головнокомандувача ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський у вівторок провів чергове засідання Ставки Верховного Головнокомандувача.

Члени Ставки заслухали доповіді Головнокомандувача Збройних Сил України й командувачів оперативного-стратегічних угруповань військ про актуальну ситуацію на фронті.

Розглянувши перебіг оборонної операції на Бахмутському напрямку, усі члени Ставки висловили спільну позицію щодо подальшого утримання й захисту міста Бахмута.

На засіданні також проаналізували забезпечення озброєнням і боєприпасами підрозділів сил оборони на передовій. (...).

Президент України зустрівся з Прем'єр-міністром Ісландії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Прем'єр-міністром Ісландії Катрін Якобсдоттір.

Глава держави особливо відзначив факт здійснення цього візиту Прем'єр-міністра Ісландії в нашу країну та подякував за те, що з перших днів повномасштабної російської агресії Рейк'явік активно підтримує Україну.

Президент України Володимир Зеленський

Вдячний вашому уряду й народу, усім ісландцям за підтримку. І я хотів би передати цей меседж вашому суспільству, парламентарям. Ми цінуємо, що ви допомагаєте нам політично, фінансово, на гуманітарному та інших напрямках.

Президент окремо подякував за підтримку Ісландією українців, які були вимушені поїхати зі своєї рідної країни через війну.

Глава держави поінформував голову уряду Ісландії про ситуацію на фронті. Було наголошено на важливості підтримки України всіма партнерами й союзниками у боротьбі із загарбником.

Володимир Зеленський відзначив активну позицію Ісландії як держави, що головує в Раді Європи. У цьому контексті було обговорено роботу з притягнення Росії до відповідальності за воєнні злочини, геноцид, злочини проти людяності та злочин агресії, скоєні в Україні. Також було приділено увагу заходам, що вживаються з метою створення реєстру збитків, завданих російською агресією, та повноцінного компенсаційного механізму, зокрема в контексті підготовки до саміту глав держав та урядів країн Ради Європи у Рейк'явіку.

Президент України та Прем'єр-міністр Ісландії предметно обговорили імплементацію української формули миру. (...).

Володимир Зеленський і Катрін Якобсдоттір обговорили перебіг і перспективи відбудови України. Президент акцентував на перспективах використання досвіду та експертизи Ісландії у сфері «зеленої» енергетики та запросив ісландський бізнес уже зараз інвестувати у відповідні проекти в нашій країні.

Глава держави окремо порушив питання важливості визнання парламентом Ісландії Голодомору геноцидом українського народу. Перші кроки до цього вже зроблені офіційним Рейк'явіком.

За результатами зустрічі було підписано Спільну декларацію Президента України Володимира Зеленського та Прем'єр-міністра Ісландії Катрін Якобсдоттір.

Спільна декларація Президента України Володимира Зеленського та Прем'єр-міністра Ісландії Катрін Якобсдоттір ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Засуджуючи найрішучішим чином повномасштабне військове вторгнення Росії в Україну, яке підриває основи міжнародного порядку, що базується на правилах,

посилаючись на непохитну підтримку Ісландією незалежності, суверенітету й територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаних кордонів, включно з її територіальними водами, а також на повну

підтримку невід'ємного права України на самооборону та вибір власних заходів безпеки,

визнаючи значний внесок України в забезпечення безпеки євроатлантичного регіону та поза його межами, зокрема шляхом протистояння військовій агресії з боку Росії,

відзначаючи, що Конституція України визначає набуття повноправного членства в Організації Північноатлантичного договору стратегічним курсом держави,

поділяючи спільні цінності демократії, прав людини та верховенства права, закріплені у Статуті ООН та міжнародному праві,

підтверджуючи необхідність рішучої та однозначної міжнародно-правової реакції на агресію Росії проти України, яка не залишить місця безкарності за серйозні порушення міжнародного права, підтверджуючи важливу роль, яку Рада Європи може відігравати у забезпеченні всеосяжної відповідальності за агресію Росії проти України, та наголошуючи на тому, що притягнення до відповідальності буде одним із головних питань порядку денного 4-го Саміту глав держав та урядів Ради Європи, який відбудуватиметься 16 – 17 травня 2023 року в Ісландії,

високо оцінюючи розвиток двосторонніх відносин між Україною та Ісландією, а також наявний потенціал для подальшої співпраці в усіх сферах, що становлять взаємний інтерес,

Президент України та Прем'єр-міністр Ісландії

підтверджують свою підтримку принципів міжнародного права, непорушності кордонів та права кожної держави обирати власний шлях та заходи безпеки;

підтверджують свою вимогу до Російської Федерації негайно, повністю та беззастережно вивести всі свої збройні формування з території України в межах її міжнародно визнаних кордонів;

залишаються повністю відданими політиці невизнання незаконної анексії Росією територій України;

визнають важливість співпраці в межах Генеральної Асамблеї ООН та інших органів ООН, зважаючи на значну роботу, проведenu на рівні ООН з протидії агресії Росії проти України;

висловлюють жаль у зв'язку із жахливими наслідками агресії Російської Федерації проти України з погляду захисту прав людини та гуманітарних наслідків, включно з безперервними атаками на об'єкти критичної інфраструктури по всій Україні з руйнівними наслідками для цивільного населення, що є грубим порушенням міжнародного гуманітарного права;

висловлюють серйозне занепокоєння великою кількістю жертв серед цивільного населення, включно з жінками й дітьми, кількістю внутрішньо переміщених осіб та біженців, які потребують гуманітарної допомоги, а також порушеннями та зловживаннями, вчиненими проти дітей, та закликають до негайного звільнення всіх викрадених цивільних осіб,

включно з дітьми, та усіх, хто був примусово перевезений на територію Російської Федерації;

підкреслюють суверенне рішення України визначати мирний процес і скликати глобальний саміт миру, коли це дозволять умови. Ісландія підтримує формулу миру України, представлену Президентом Зеленським на саміті лідерів «Групи двадцяти» 15 листопада 2022 року на Балі;

наголошують на важливості послідовних зусиль України з продовження Чорноморської зернової ініціативи та гуманітарної програми «Зерно з України», спрямованих на посилення глобальної продовольчої безпеки;

відзначають відданість політиці відкритих дверей НАТО відповідно до Стратегічної концепції НАТО 2022 року та Декларації Мадридського саміту;

Декларують таке:

Ісландія повністю приєднується до санкцій Європейського Союзу, запроваджених проти Росії у відповідь на військову агресію проти України;

Україна високо цінує всю допомогу, яку Ісландія надає Україні. Ісландія й надалі надаватиме ефективну політичну, економічну та гуманітарну підтримку Україні та її обороноздатності. Ісландія допомагатиме у відбудові та швидкому відновленні України, особливо в енергетичній сфері. Ісландія підтримуватиме Україну стільки, скільки буде потрібно;

Ісландія підтримуватиме суверенне право України обирати власні заходи безпеки та відзначає рішення України стати частиною Північноатлантичного альянсу, щойно це дозволять умови;

Ісландія та Україна продовжуватимуть працювати разом, а також з іншими учасниками багатосторонніх організацій з метою забезпечення притягнення до відповідальності, зокрема шляхом створення спеціального трибуналу щодо злочину агресії та реєстру збитків для фіксації та документування доказів і претензій щодо шкоди, втрат або травм, завданих унаслідок агресії Росії проти України, як першого кроку до створення всеосяжного механізму відшкодування збитків;

Україна та Ісландія зобов'язуються тісно координувати роботу з цих питань шляхом активізації двосторонніх консультацій.

Підписано у двох примірниках 14 березня 2023 року в м. Київ англійською мовою.

Від України

Президент Володимир Зеленський

Від Ісландії

Прем'єр-міністр Катрін Якобсдоттір

Володимир Зеленський зустрівся з воїнами, які захищають Україну у складі різних підрозділів ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У День українського добровольця Президент Володимир Зеленський зустрівся з воїнами, які стали на захист України у складі різних бойових

підрозділів. Глава держави вручив військовим та рідним загиблих захисників високі державні нагороди.

Церемонія відбулася в Білій залі Героїв України в Маріїнському палаці.

Президент України Володимир Зеленський:

Сьогодні – День українського добровольця. День чоловіків і жінок, чие життя й чия посвята Україні багато в чому визначають нашу долю – кожного й кожної. Долю вільного народу. Долю України, яка не підкориться жодному загарбнику.

Президент зазначив, що тисячі українців стають на захист нашої держави, коли ворог прагне її знищити.

Президент України Володимир Зеленський:

Коли світ помилково не очікує від українців сили, мільйони наших людей проявляють таку сміливість, що у світі не залишається жодного куточка, де б не чули про силу України.

Як наголосив Глава держави, наш народ вистояв у війнах, випробуваннях, подолав багато викликів і попри все зберіг свободу.

Президент України Володимир Зеленський:

Наша можливість жити, будувати вільне майбутнє для українських дітей ґрунтується на міцному фундаменті, що був закладений героїзмом усіх тих, хто не побоявся й хто здобував життя для України.

Глава держави акцентував, що українські добровольці щоденно б'ються на передовій за нашу державу у складі різних бойових підрозділів: у лавах Збройних Сил України, Національної гвардії, інших формувань сил безпеки й оборони.

Президент України Володимир Зеленський:

Українські добровольці навчають і рятують, лікують. Українські добровольці волонтерять. І неодмінно переможуть. 24 лютого, 2014 рік, боротьба за волю для України у ХХ столітті, визвольні битви більш ранніх часів – усе це буде увінчано перемогою України, яку ми щосили наближаємо щодня.

Присутні вшанували хвилиною мовчання пам'ять усіх воїнів, загиблих за Україну.

Глава держави вручив орден «Золота Зірка» матері солдата Олександра Мацієвського, якого посмертно удостоєно звання Героя України. Олександр Мацієвський добровільно вступив до сил територіальної оборони ЗСУ. Із березня 2022 року брав участь у захисті суверенітету й територіальної цілісності України, зокрема міста Ніжина Чернігівської області та міста Бахмута на Донеччині. Торік у листопаді в районі Соледара на Донеччині позиції його підрозділу були атаковані противником. Після цього Олександр Мацієвський із побратимами вважалися зниклими безвісти.

Після обміну тілами загиблих Олександра Мацієвського ідентифікували та поховали. Нещодавно в мережі Інтернет з'явився відеозапис розстрілу росіянами військовослужбовця, на якому видно, що

Олександр Мацієвський навіть в умовах ворожого полону проявляв мужність, хоробрість і вірність Батьківщині.

Володимир Зеленський вручив орден «Золота Зірка» дружині та батьку молодшого лейтенанта Тараса Бобанича. З початку повномасштабної російської агресії він на чолі 2-го окремого батальйону ДУК «Правий сектор» брав участь у боях із російським агресором на Київщині та Чернігівщині. У квітні 2022 року у складі ЗСУ підрозділи Тараса Бобанича стримували наступ противника на Харківщині, відбиваючи атаки ворога поблизу населеного пункту Сулигівка та завдаючи противнику значних втрат у живій силі й техніці. Щоб вивести особовий склад з-під ворожих авіаційних та артилерійських ударів, Тарас Бобанич ухвалив рішення змінити позиції, при цьому сам залишився для вогневого прикриття переміщення підрозділу. Він до останнього не покидав зайнятих позицій, але внаслідок обстрілу зазнав множинних осколкових поранень, несумісних із життям.

Президент також вручив військовим ордени Богдана Хмельницького III ступеня та ордени «За мужність» III ступеня, медалі «За військову службу Україні», «За врятоване життя» військовослужбовцям ЗСУ та орден Богдана Хмельницького II ступеня, орден «За мужність» III ступеня, медаль «За військову службу Україні» військовослужбовцям Національної гвардії. Крім того, медалями «Захиснику Вітчизни» були відзначені службовці Національної поліції України.

Приймаючи від Президента орден Богдана Хмельницького III ступеня, молодший лейтенант медичної служби Аліна Михайлова передала Главі держави бойовий шеврон 1-го окремого механізованого батальйону «Вовки Да Вінчі» 67-ї ОМБр ДУК, яким командував загиблий Герой України, молодший лейтенант Дмитро Коцюбайло. З цим шевроном «Да Вінчі» воював і саме з ним був у момент загибелі.

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Доволі емоційний сьогодні день. Мав честь вручити державні нагороди нашим воїнам, рідним наших воїнів на честь Дня українського добровольця. Мамі Героя України Олександра Мацієвського. Батьку й дружині Героя України Тараса Бобанича.

Чоловікам і жінкам, які боронять нашу державу, ставши на її захист за покликом чистого українського серця.

Сьогоднішніми указами відзначив 363 українських добровольців, 47 із них – посмертно.

(...). Хочу окремо подякувати за ось цей шеврон – шеврон «Да Вінчі», Героя України Дмитра Коцюбайла, який мені передала сьогодні пані Аліна Михайлова. Та за ще один шеврон від хлопців, який ось передали на церемонії. Це честь для мене. Дякую вам.

Провів засідання Ставки. Доповіді Головкама, розвідки, командувачів напрямків.

Основна увага – ОСУВ «Хортиця» і Бахмут. Є чітка позиція усієї Ставки: посилювати цей напрямок, знищувати окупанта максимально.

Далі генерал Тарнавський доповідав щодо «Таврії» – це частина донецьких напрямків, частина південних напрямків. Генерал Москальов доповів щодо ситуації для ОСУВ «Одеса». Генерал Наєв – щодо «Півночі».

Звичайно, постійно на Ставці опрацьовуємо постачання боєприпасів, зброї.

Незмінно працюємо і з партнерами, щоб посилювати тиск на Росію.

Сьогодні в Києві з візитом була пані Прем'єр-міністр Ісландії. Держави, яка допомагає політично й гуманітарно Україні, яка додає свій голос до глобальної коаліції захисників України та свободи.

Ми обговорили співпрацю на євроатлантичному та європейському напрямках, у міжнародних структурах. Одне з ключових питань – покарання держави-терориста та всіх російських убивць. Готуємося до саміту глав держав і урядів країн Ради Європи, що відбудеться в столиці Ісландії та може мати вагоме значення для притягнення Росії до відповідальності за агресію.

Сьогодні ж говорив із паном Мердоком, CEO корпорації Fox та співголовою News Corp – однієї з провідних медійних структур Сполучених Штатів Америки.

Рік тому саме в цей день під обстріл російських військових у Київській області, у Горенці, потрапила група журналістів, що працювали для Fox. Тоді загинули П'єр Закржевський та Олександра Кувшинова, був важко поранений Бенджамін Холл. Загалом трохи більш ніж за рік були вбиті й поранені десятки медійників. Кожне життя ми цінуємо, кожного й кожному ми пам'ятаємо.

Шануючи їх, шануючи всіх, чиє життя чи здоров'я забрала ця війна, щосили наближаємо завершення російської агресії. Покарання держави-терориста. Щосили наближаємо українську перемогу. (...).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №147/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 1).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №148/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 2).

Президент України провів зустріч з американською підприємницею та меценаткою Лорен Пауелл Джобс ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Лорен Пауелл Джобс, американською підприємницею, меценаткою та власницею журналу The Atlantic. У зустрічі також взяли участь головний редактор журналу Джеффри Голдберг та публіцистка Енн Ешплбаум.

Глава держави розповів про успішну протидію російським кібератакам на початку повномасштабної війни, а також про подальше залучення українських винахідників та ІТ-фахівців до боротьби із загарбниками, зокрема до проектів, пов'язаних із дронами.

Президент України Володимир Зеленський:

Ми створили кілька технологій, і вони спрацювали на полі бою. У нас є окремі команди, які функціонують. Також спрацювало таке ноу-хау для нас, як морські дрони. Це була окрема історія, і ми мали там певний результат.

Президент України також розповів про портал державних послуг «Дія» та спеціальний податковий режим для представників ІТ-сфери «Дія. Сіті». Він заявив, що Україна й надалі розвиватиме цифрову галузь, яка довела свою стійкість та ефективність під час російської агресії. А після війни ІТ-галузь допоможе швидше розвивати підприємництво, сприятиме викорененню корупції та спрощенню взаємодії між громадянами та державними інституціями.

Як наголосив Глава держави, для підготовки фахівців у сфері ІТ необхідно створити освітню модель, яка сприятиме появі важливих технологічних розробок для різних галузей економіки.

Президент України Володимир Зеленський:

Україні потрібно не просто крокувати вперед – нам треба стрибок уперед як сучасній країні. Але неможливо стрибати вперед без сучасних людей, без науковців. Звичайно, я хочу поєднати їх, створити таку атмосферу, у якій люди зможуть ділитися своїми знаннями, інформацією та творити разом.

Учасники зустрічі також обговорили питання збереження єдності світу навколо підтримки України, яка відстоює цінності свободи та демократії у війні з Росією.

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Сьогодні був плідний міжнародний день для нашої держави, для нашого захисту.

Відбулося чергове засідання у форматі «Рамштайн», уже десяте. Боєприпаси для наших воїнів, артилерія, танки, захист українського неба – усе це обговорювалось. Є рішення. Дякую Сполученим Штатам, які

координують «Рамштайн», та всім нашим партнерам за незмінну готовність допомагати.

Особливо зараз це важливо, коли відчувається, що російська агресія наближається до моменту, коли вона може надірватися.

Немає такого терориста, який міг би нарощувати свій потенціал у протистоянні з вільним світом. Росія не виняток.

Треба постійно посилювати тиск за терор. Тиск у нашій обороні, у санкціях проти Росії, у знищенні шляхів обходу санкцій російською державою та її компаніями, у політичному та юридичному тиску.

Що більше тиску буде, то швидшим буде рух до відновлення нашої територіальної цілісності й міжнародного правопорядку. Робимо все, щоб партнери це відчували. Цю необхідність тиснути й надалі. Крок за кроком. Безупинно.

І хочу сьогодні окремо подякувати Данії. І за новий оборонний пакет для України, і за рішення про спеціальний фонд допомоги нашій державі обсягом 7 мільярдів данських крон – це мільярд доларів США. Дуже вагомо. Дуже потрібно.

Я дякую уряду й парламенту Данії, усьому данському суспільству. Саме такі рішення гарантують, що можна пришвидшити повернення миру Україні й стабільності всій Європі.

Є сьогодні й важливе рішення в Лондоні – у справі щодо кремлівського хабара Януковичу ще 13-го року. Коли російські гроші та брудні схеми з тодішніми політиками в Україні використовувались фактично як частина агресії проти нашої держави. Агресії, що почалася вже тоді – політично, економічно, а згодом і спецслужбами, військовою силою.

Саме в такому контексті й варто розглядати справу про 3 мільярди євробондів. Повністю розглядати. І це справедливо.

Звернувся до учасників і учасниць потужної британської конференції Спілки редакторів. Це зібрання провідних медійників Сполученого Королівства, сильних журналістів, сильних редакторів. Людей, які фактично присвятили своє життя свободі – свободі слова.

Закликав їх іще активніше поширювати правду про російську агресію, про наших людей, яким Росія ламає життя, про наш захист, який повертає українцям та всім європейцям свободу й безпеку.

Журналісти – вільні медіа України та світу – за час цієї війни зробили дуже багато, щоб російський терор програв. Щоб російська пропаганда програвала. І я хочу підкреслити: зробили це просто тим, що поширювали інформацію про те, що відбувається тут і зараз в Україні, у Європі, у світі. Просто поширювали правду.

Це треба робити й надалі. Кремль ніколи не переможе правду. Як і Україну.

Зустрівся з представниками американського журналу The Atlantic – одного зі знаних глобальних медійних брендів. Із власницею видання пані

Джобс, із головредом паном Голдбергом та з Енн Епплбаум – сильною публіцисткою.

Вийшла дуже змістовна розмова. Зокрема, про те, як ми використовуємо сучасні технології, щоб посилити наших воїнів, наші інституції. Про нашу армію дронів, яка ставатиме тільки більшою й потужнішою. Про наших айтивців, які допомагають берегти Україну. Про загрози, створені Росією в кібер- та інформаційному просторі.

Світ має знати, що держава-терорист прагне принести знищення не лише нашому народу, а всім народам, які хочуть бути вільними.

Звичайно, постійно перебуваю на зв'язку з нашими військовими, з командувачами. Усе, що ми робимо, усе, що робить держава, підпорядковане одному завданню – дати кожному нашому воїну більше можливостей битися, дати кожному нашому місту більше безпеки.

Як і завжди, відзначу сьогодні наших бійців, які дають результат на критично важливих ділянках передової. Звичайно, Бахмут. Звичайно, Донеччина загалом. Але й південь. І Харківщина. Про жоден із напрямків оборони держави не забуваємо.

54-та й 92-га окремі механізовані бригади – хлопці, дякую вам за стійкість і силу в Бахмуті.

3-тя бригада оперативного призначення Нацгвардії та наші прикордонники, які б'ються за Бахмут разом з усіма підрозділами сил оборони й безпеки... Дякую вам, воїни!

Дякую й за хоробрість, і за поповнення нашого обмінного фонду.

15-й окремий полк і 1-ша президентська бригада оперативного призначення Національної гвардії – я дякую вам за результати в боях за міста Донеччини!

Прикордонники Харківщини – дякую вам за міцну протидію ворогу!

406-та окрема артилерійська бригада та 131-й окремий розвідбат – дякую вам, воїни, за оборону Херсонщини! Дякую за потужні відповіді на ворожі удари по українських містах.

Окупант має бути знищений. Дякую всім, хто це забезпечує! Слава кожному й кожній, хто зараз у бою! Слава всім, хто допомагає! (...).

Президент України провів зустріч із Прем'єр-міністром Латвії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Прем'єр-міністром Латвії Кріш'янісом Каріньшем.

Глава держави подякував латвійській стороні за потужну політичну, оборонну, фінансову та гуманітарну підтримку нашої держави з перших днів повномасштабного російського вторгнення.

Президент України Володимир Зеленський:

Ваше суспільство, Президент із самого початку цієї повномасштабної війни, навіть із перших днів 2014 року, коли насправді почалася ця війна, –

ви покажете, що з нами, підтримуєте наш суверенітет, наш народ, наше суспільство, територіальну цілісність.

Володимир Зеленський окремо наголосив на важливості нещодавнього затвердження урядом Латвії нового суттєвого пакету військової допомоги Україні.

У цьому контексті було відзначено, що оборонна підтримка, надана Латвією Україні, уже досягла 1 % ВВП цієї країни.

Глава держави поінформував Прем'єр-міністра Латвії про ситуацію на фронті, наголосивши на критичній важливості об'єднання зусиль усіх партнерів і союзників України в цей вирішальний момент, насамперед у питанні надання необхідної для українського наступу зброї.

Сторони предметно обговорили тематику європейської інтеграції в контексті прогресу нашої держави у виконанні рекомендацій Європейської комісії. Було наголошено на важливості підтримки Латвією питання ухвалення рішення про початок до кінця поточного року переговорів про вступ України до ЄС. Окрему увагу під час зустрічі приділили підготовці до саміту НАТО у Вільнюсі.

Володимир Зеленський відзначив активну позицію Латвії у створенні міжнародно-правових механізмів для притягнення Росії до відповідальності за злочин агресії проти України, покарання всіх винних у воєнних злочинах та злочинах проти людяності, а також повноцінного механізму компенсації збитків, завданих РФ нашій державі.

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Рік тому російські військові скоїли один із найстрашніших злочинів цієї війни. Російські бомби зруйнували театр у Маріуполі. Будівлю, яка використовувалась як укриття. Там були жінки з дітьми, вагітні, літні люди. Цивільний об'єкт, свідомо зруйнований окупантом. Ми досі не знаємо точної кількості загиблих. Сотні людей? Тисяча?

Написи «Діти» поряд із будівлею однозначно свідчили про те, хто став мішенню для Росії. Однією з багатьох таких мішеней. За кожен з них держава-зло відповідатиме.

В середині березня минулого року окупант іще був на півночі нашої держави. Багато де на Харківщині. Ворог мав зовсім інші позиції на півдні. Але вже тоді ми почали їх гнати. Настане день, і ми звільнимо Маріуполь. Увесь наш південь. Увесь наш схід. Так само, як ми звільняли інші наші міста.

Настане день, і буде створено трибунал, який повертатиме справедливість нашому народу. Трибунал, який покарає цього агресора так само, як були покарані агресори минулого.

Настане день, і всі винуватці воєнних злочинів проти українців опиняться в залах Міжнародного кримінального суду та національних судів.

Усю юридичну роботу ми зробимо. Усіх партнерів, які для цього необхідні, мобілізуємо. Це вже робиться. Щодня ми наближаємо повернення справедливості для України. Щодня працюємо заради цього. Генеральний прокурор та його Офіс, українські правоохоронці, спецслужби, уряд, дипломати, мій Офіс.

У рашизму не вийде залишитися непокараним злом. Покарання буде. А якщо хтось із терористів сподівається десь там сховатися... Не вийде. (...).

Вічна пам'ять усім нашим людям, усім дорослим і дітям, чий життя забрав російський терор!

Сьогодні я говорив із Прем'єр-міністром Британії. Загалом про те, як посилити наші оборонні можливості. Як завжди, дуже конкретна розмова, і я дякую Ріші, дякую всім британцям за незмінну й уважну підтримку. Результати розмови будуть. Будуть у наших воїнів.

Сьогодні ж зустрівся у Києві з Прем'єр-міністром Латвії. Подякував за новий оборонний пакет для нашої держави, за принципову підтримку на всіх рівнях – від зброї до політики, від санкцій проти Росії до юридичних питань.

Незмінно працюємо на двох напрямках нашої зовнішньої політики – європейський та євроатлантичний. З усіма партнерами. З офіційними та громадськими діячами, з політиками та всіма іншими спільнотами, хто має вплив.

Я дякую Латвії за підтримку України на обох цих шляхах. Євросоюз і НАТО. Сьогодні ми говорили з паном Прем'єр-міністром Каріньшем про відповідні перспективи цього року. (...).

Я дякую всім, хто б'ється зараз під Мар'їнкою, під Бахмутом, під Авдіївкою, на Луганщині, на ділянках фронту на півдні. Дякую всім, хто привчає Росію до того, що відповідальність за зло неминуча.

Десантники «Сімдесятдев'ятки» – дякую вам і сьогодні! 35-та і 36-та окремі бригади морської піхоти – дякую вам, хлопці! Бійці 55-ї окремої артилерійської бригади – молодці! 74-й окремий розвідувальний батальйон – дякую вам! Дякую воїнам Нацгвардії, які б'ються на сході разом з усіма нашими силами оборони. Батальйонні групи Центрального та Західного оперативно-територіальних об'єднань Національної гвардії – дякую вам, хлопці! Запорізький напрямок: 128-ма окрема гірсько-штурмова бригада та 44-та окрема артилерійська бригада – як і завжди, молодці! Харківщина: 3-тя окрема танкова Залізна бригада, 1-ша окрема бригада спецпризначення імені Богуна, 127-ма окрема бригада тероборони – дякую вам, воїни! (...).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №154/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 3).

Володимир Зеленський провів засідання Ставки Верховного Головнокомандувача ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський у п'ятницю провів чергове засідання Ставки Верховного Головнокомандувача.

Головнокомандувач ЗСУ поінформував про загальну ситуацію на фронті. Командувачі оперативного-стратегічних угруповань військ доповіли про обстановку на їхніх напрямках. Окремо члени Ставки зупинилися на перебігу бойових дій у найскладніших точках фронту.

Керівники розвідки розповіли про плани та ймовірні дії противника у близькій та середньостроковій перспективі.

Крім того, учасники засідання були поінформовані про результати контррозвідувальної роботи українських спецслужб.

Також було розглянуто актуальну зовнішньополітичну ситуацію в контексті відбиття російського вторгнення. (...).

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**Президент України Володимир Зеленський:**

(...). Сьогодні маємо вагоме рішення міжнародної юстиції. У справі, у якій є реальна перспектива. Міжнародний кримінальний суд видав ордер на арешт Путіна.

Історичне рішення, з якого почнеться історична відповідальність.

Керівник держави-терориста і ще одна посадова особа Росії офіційно стали підозрюваними у воєнному злочині. У депортації українських дітей – незаконному переміщенні тисяч наших дітей на територію держави-терориста.

У кримінальних провадженнях, які розслідуються нашими правоохоронцями, вже зафіксовано понад 16 тисяч випадків примусової депортації окупантом українських дітей.

Але реальна, повна кількість депортованих може бути значно більшою.

Здійснити таку злочинну операцію було б неможливо без наказу найвищого керівника держави-терориста.

Розділяти дітей із сім'ями, позбавляти їх будь-якої можливості зв'язатися з рідними, ховати дітей на території Росії, розпорошувати по віддалених регіонах – усе це очевидна державна політика Росії, державні рішення і державне зло. Яке починається саме з першої посадової особи цієї держави.

Я вдячний команді прокурора Каріма Хана та Міжнародному кримінальному суду, усім у світі, хто допомагає нам боротися за справедливість. Вдячний за принциповість і за готовність реально притягти до відповідальності тих, хто є винним.

Наразі вдалося повернути трохи більш як 300 дітей з усіх, які були вивезені силою, вкрадені з України. Очевидно, що маємо повернути всіх.

Очевидно, що будемо й надалі робити все для цього. Для повернення кожного українця, кожної українки, кожної нашої дитини. І для реальної відповідальності всіх винних у цій депортації – від керівника держави-терориста до всіх виконавців.

Провів сьогодні засідання Ставки. Головна увага – боям на Донбасі: Авдіївка, Бахмут, Вугледар, Мар'їнка, Білогорівка.

Головна увага – нашим воїнам, тому, як підтримати наші бригади, як дати їм більше сил, можливостей, більше зброї й захисту.

Як і завжди, доповідали Головам, розвідка, командувачі напрямків. Керівник «Хортиці» генерал Сирський, керівник «Таврії» генерал Тарнавський. Саме ці оперативні угруповання діють на Донбасі.

І я дякую кожному солдату, кожному сержанту, кожному офіцеру – усім, хто діє на передовій, усім, хто своєю витримкою та хоробрістю тримає реальну оборону. Дякую за стійкість, за силу й за те, що держава бачить перспективу для наших оборонних операцій, для подальших активних дій.

Хочу сьогодні особливо відзначити бійців наших спеціальних підрозділів.

Сили спеціальних операцій – 8-й полк ССО, дякую вам, хлопці, за філігранне знищення ворога в районі Бахмута й потужне посилення нашої оборони саме на цьому напрямку, у Бахмуті.

Дякую всім нашим бійцям ССО, які боронять Луганщину.

Окрема вдячність – нашим «морським котикам», Морському центру спеціального призначення, за успішні дії на півдні, за відчутний «мінус» у ворога на Херсонському й Запорізькому напрямках, за ту потужну відповідь, яку ми даємо окупанту на його удари по наших силах і містах.

Дякую воїнам Служби безпеки України. Усім нашим захисникам і захисницям із підрозділу «Альфа», зокрема з груп «Білі вовки» та «Кусто». З 13-го управління військової контррозвідки СБУ – дякую всім вам!

Дякую бійцям ГУР МО – кожному воїну, кожному підрозділу. Дякую воїнам нашого Інтернаціонального легіону, усім, хто відчуває потребу боротися за свободу так само, як її, цю потребу, відчувають українці.

Говорив сьогодні з Прем'єр-міністром Словаччини. Подякував за новий і сильний пакет оборонної підтримки. Зокрема, за літаки – МіГи, які працюватимуть заради безпеки і України, і всієї Європи. Домовилися продовжити наш безпековий діалог – в Україні.

І, до речі, вже працюємо над наповненням наступних тижнів – часу, який ми використаємо для зміцнення України, для нового постачання зброї нашим воїнам і для прискорення покарання – покарання Росії за цю війну. (...).

Про припинення дії Угоди між Україною та Російською Федерацією про порядок здійснення гарантійного та авторського нагляду за експлуатацією стратегічних ракетних комплексів

Стратегічних Сил, розташованих на їхніх територіях: Указ Президента України №157/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Відповідно до пункту 3 частини першої статті 106 Конституції України, статті 24 Закону України «Про міжнародні договори України», статті 62 Віденської конвенції про право міжнародних договорів постановляю:

1. Припинити дію Угоди між Україною та Російською Федерацією про порядок здійснення гарантійного та авторського нагляду за експлуатацією стратегічних ракетних комплексів Стратегічних Сил, розташованих на їхніх територіях, вчиненої 3 вересня 1993 року в м. Ялті.

2. Міністерству закордонних справ України повідомити в установленому порядку Російській Стороні про припинення дії зазначеної Угоди.(...).

Про вихід України з Угоди про порядок пенсійного забезпечення та державного страхування співробітників органів внутрішніх справ держав — учасниць Співдружності Незалежних Держав: Указ Президента України №158/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Відповідно до пункту 3 частини першої статті 106 Конституції України, керуючись статтею 54 Віденської конвенції про право міжнародних договорів та статтею 7 Угоди про порядок пенсійного забезпечення та державного страхування співробітників органів внутрішніх справ держав – учасниць Співдружності Незалежних Держав, постановляю:

1. Вийти з Угоди про порядок пенсійного забезпечення та державного страхування співробітників органів внутрішніх справ держав – учасниць Співдружності Незалежних Держав, учиненої 24 грудня 1993 року в м. Ашгабаті.

2. Міністерству закордонних справ України повідомити депозитарію Угоди про порядок пенсійного забезпечення та державного страхування співробітників органів внутрішніх справ держав – учасниць Співдружності Незалежних Держав про вихід України з названої Угоди.(...).

Про призначення М. Кононенка Надзвичайним і Повноважним Послом України в Естонській Республіці: Указ Президента України №160/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Призначити КОНОНЕНКА Максима Олексійовича Надзвичайним і Повноважним Послом України в Естонській Республіці. (...).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №161/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 4).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №162/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 5).

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Є нові санкції РНБО. Більш ніж 400 осіб і компаній. Більшість із них – російські. Це ВПК держави-терориста. Але також це іранські, сирійські особи, ті, хто допомагає терору.

Кожен такий наш санкційний крок ми ретельно опрацьовуємо. Українські санкції – це частина глобального тиску на Росію. Усі, хто виробляє зброю для терору проти України, хто допомагає Росії розпалювати агресію, зокрема, постачаючи «Шахеда», хто підтримує російську руйнацію міжнародного права, можуть бути лише маргіналами для світу. Тими, кого зрештою притягнуть до відповідальності за все, що вони роблять проти наших людей, проти людей в цілому, проти міжнародного права.

І це, до речі, буде стосуватися не лише терору проти українців, не лише спроб анексії нашої землі, починаючи ще з Криму, а й інших агресій Росії проти міжнародного порядку, проти нормального, мирного людського життя. Зокрема, й на території Сирії. Народ Сирії не отримав належного міжнародного захисту, і це дало відчуття безкарності Кремлю та його спільникам. Міста Сирії російські бомби руйнували так само, як і наші українські міста. Саме в цій безкарності – значна частина теперішньої агресивності Кремля.

Коли український народ захистить себе, коли на нашій землі буде відновлено силу Статуту ООН, силу справедливості, це дасть гарантії миру й для багатьох інших частин світу. Ось для чого працює наша глобальна коаліція, антивоєнна коаліція.

Цей тиждень приніс хороші збройні результати для нашого протистояння російській агресії. Відбулося чергове засідання «Рамштайну».

Є нові оборонні пакети від наших друзів: від Канади, Німеччини, Франції, від Данії, Естонії. Це стосується боєприпасів та амуніції, танків та артилерії. Є дуже потрібне рішення щодо «Арчерів» – дуже дякую Швеції. Рішення щодо МіГів – дуже дякую Словаччині. Продовжують потужно допомагати Польща, Литва, Британія, Європейський Союз, Сполучені Штати та багато інших.

Дякую всім нашим партнерам!

Відбулася розмова між Україною та США в розширеному оборонному форматі. З боку України були міністр оборони, Головком, командувачі оперативних напрямків – це генерали Сирський і Тарнавський, командувач Повітряних сил, керівник Офісу. Я приєднався до цієї розмови. Наша мета

очевидна – це посилення наших воїнів, нові рішення для того, щоб Україна була здатною проводити активні дії та захищатися від російського терору, відновлювати реальну безпеку.

Ці рішення будуть.

Є лише один суб'єкт, який руйнує життя, – це Росія. Є лише один спосіб захистити життя – треба вигнати російську армію з української землі. І ми це зробимо.

Я дякую всім нашим воїнам Повітряних сил, усім нашим льотчикам, зенітникам, які збивають убивчі дрони й ракети!

Я дякую кожному нашому підрозділу сил оборони й безпеки, які відповідають окупанту на його удари по наших містах. Дніпропетровщина, Харківщина, Донеччина, Луганщина, Херсон, Запоріжжя, Сумщина й Чернігівщина – за кожен наш регіон, який потерпає від російського терору, окупант відчутно заплатить своїми втратами.

Знову відзначу наших воїнів на Донеччині, тих, хто «мінусує» ворога найбільше. Морпіхи 35-ї і 36-ї окремих бригад, бійці 79-ї окремої десантно-штурмової бригади, воїни 11-го прикордонного загону, 55-ї окремої артилерійської бригади, 72-ї окремої механізованої бригади і 74-го окремого розвідбату... Я дякую вам, воїни!

Особливо дякую кожному й кожній, хто боронить щоденно Бахмут.

Бої саме там, саме в цих частинах Донбасу – Вугледар, Бахмут, Мар'їнка, Білогорівка, Авдіївка, Кам'янка – дають змогу повернути безпеку Україні, всій Європі, кожному народу, який цінує свою свободу й цілісність своєї землі.

Слава всім нашим воїнам, хто зараз у бою! (...).

Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 18 березня 2023 року «Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)»: Указ Президента України №163/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(Указом Президента України №163/2023 уводиться в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України від 18 березня 2023 року «Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» (додається)).

Офіційна діяльність дружини Президента України

Олена Зеленська провела відеозустріч із першою леді Польщі Агатою Корнгаузер-Дудою ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська провела розмову у відеоформаті з першою леді Республіки Польща Агатою Корнгаузер-Дудою. Дружина Глави Української держави подякувала за повсякчасну й активну допомогу Україні.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Я вражена тим, як швидко ви реагуєте на запити української сторони й надаєте відповідну допомогу. Я з теплотою згадую нашу зустріч восени 2022 року у Варшаві та спільний сніданок, під час якого ми обговорили низку ініціатив. І от через шість місяців вони реалізовані.

Олена Зеленська відзначила, зокрема, гуманітарну допомогу для 3 тис. дитячих будинків сімейного типу в Житомирській області, яку в січні 2023 року передав від імені Агати Корнгаузер-Дуди бригадний генерал Мірослав Віклік, заступник голови Бюро національної безпеки. Допомогу отримали три родини, які виховують загалом 31 дитину.

Дружина Президента України зазначила, що в Польщі відбулося навчання українських медиків: уже 4 групи українських фахівців (49 осіб) із Центру екстреної медичної допомоги Міністерства охорони здоров'я України, а також з Івано-Франківського, Київського, Львівського, Одеського, Черкаського обласних центрів екстреної медичної допомоги взяли участь у спільному проєкті HELMS (Helicopter emergency medical services). Вони відпрацьовували надання допомоги при раптовій зупинці серця на борту гвинтокрила та передачу пацієнта до машини швидкої допомоги; виліт до пацієнта з раптовою зупинкою кровообігу, опіками, травмами тощо, а також на місце ДТП; взаємодію з медиками в машині швидкої допомоги та пожежниками.

Упродовж десятиденного навчального курсу фахівці проходили теоретичну підготовку й здобували практичні навички роботи на гелікоптері ЕС 135. Українські медики працювали безпосередньо на гвинтокрилах у складі польських аеробригад. Остання група з 11 осіб проходитиме навчання наприкінці березня – на початку квітня.

Також відбулося стажування українських команд опікових центрів у Східнопольському центрі лікування опіків і реконструктивної хірургії. Його пройшли 39 медиків, серед яких лікарі-комбустіологи (опікові хірурги), лікарі-анестезіологи, фахівці фізичної та реабілітаційної медицини й фізіотерапевти, які працюють із пацієнтами з важкими опіковими травмами.

Підготовка українських лікарів у вказаній сфері вкрай необхідна, оскільки внаслідок військової агресії Російської Федерації проти України є велика кількість постраждалих із вибуховими та опіковими травмами.

Українські медичні команди за час стажування опанували сучасні методи лікування критичних термічних ушкоджень, включно з елементами невідкладної допомоги, інфузійно-трансфузійної терапії, динамічного моніторингу стану пацієнта, профілактики та корекції ускладнень. Нині триває стажування останньої групи лікарів.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Крім навчання, ця співпраця в аеромедичній евакуації, у лікуванні опікової травми важлива ще й тому, що польські та українські медики відпрацьовують спільний алгоритм дій. Україна впевнено рухається шляхом вступу до Євросоюзу. Відповідно, взаємодія служб екстреної медицини, створення єдиного медичного простору, зокрема в медичній евакуації хворих і поранених, є важливим кроком у євроінтеграції української медицини.

Дружина Президента України запропонувала першій леді Польщі реалізацію можливих спільних освітніх програм, зокрема:

1) Навчання українських психологів і психіатрів на базі клініки психіатрії, бойового стресу та психотравматології Військово-медичного інституту (Польща).

2) Навчання в галузі реабілітації поранених для українського медичного персоналу на базі реабілітаційної клініки Військово-медичного інституту.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Для України також цікавий досвід Польщі в реалізації проекту «Безпечна школа», який сьогодні надзвичайно актуальний для української системи освіти. Зокрема, створення спеціально обладнаних інтерактивних класів у закладах середньої освіти за моделлю польських класів Ognik, де школярі вивчають правила пожежної, мінної безпеки та цивільного захисту.

Вона також відзначила важливість спільної ініціативи Польщі та Єврокомісії, оголошеної наприкінці лютого 2023 року. Вона стосується викрадених Росією українських дітей, їхньої депортації до РФ та примусового усиновлення там. Ініціатива передбачає спільні зусилля у зборі доказів з метою пошуку українських дітей, яких викрала Росія, та притягнення до відповідальності винних у цьому злочині. Вона реалізуватиметься під патронатом Президента Єврокомісії Урсули фон дер Ляєн та Прем'єр-міністра Республіки Польща Матеуша Моравецького за підтримки агентств ООН. Рішення про конкретні кроки щодо втілення цієї ініціативи має бути затверджене особисто Прем'єр-міністром Республіки Польща найближчим часом.

Олена Зеленська наголосила, що питання повернення українських дітей додому – одне з найважливіших для нашої держави.

Міжнародна підтримка України

Політико-правова допомога

США можуть заборонити польоти через Росію літакам нейтральних країн ([УНІАН](#)).

Влада США зараз обговорює можливу заборону на польоти іноземних авіакомпаній через Росію для рейсів, які здійснюються через американські аеропорти. Першою чергою, це обмеження може торкнутися китайських авіаперевізників.

У Держдепартаменті США відзначають, що безпека американських громадян для них є ключовим пріоритетом. Крім того, американські авіакомпанії незадоволені тим, що їхні іноземні конкуренти отримують перевагу, оскільки можуть літати «по прямій» через великий повітряний простір РФ, тоді як американські літаки змушені облітати Росію, дотримуючись санкцій.

Американські перевізники оцінюють свої економічні втрати від закриття або зміни частини тихоокеанських маршрутів в \$2 млрд щорічно.

Лобісти американських компаній підкреслюють, що польоти через РФ дають помітну перевагу компаніям Air India, Emirates, China Eastern Airlines та іншим перевізникам, які не зобов'язані дотримуватися санкцій.

З Росії не знімуть санкції, доки Путіна не видадуть Гаазі ([УНІАН](#)).

Росія не може домогтися зняття міжнародних санкцій доти, доки президента Володимира Путіна і «дитячого» омбудсмена Марію Львову-Белову не видадуть Міжнародному кримінальному суду.

Колишній посол з особливих доручень, який очолював Управління глобального кримінального правосуддя в Держдепі, Стівен Реп:

Куди б Путін не поїхав, йому весь час буде загрожувати арешт. Це ніколи не зникне.

Росія не може домогтися зняття міжнародних санкцій без виконання ордерів суду.

У кінцевому підсумку Путін опиниться в Гаазі, де судили інших обвинувачених воєнних злочинців. В іншому випадку, Путін помре з цим (ордером), що висить над його головою.

Міжнародний суд у Гаазі видав ордер на арешт Володимира Путіна ([УНІАН](#)).

Міжнародний кримінальний суд Гааги видав міжнародні ордери на арешт президента Росії Володимира Путіна, а також уповноваженої з прав дитини Марії Львової-Белової.

Про це йдеться в прес-релізі МКС у п'ятницю, 17 березня. Там пояснили, що Путіна і Львову-Белову підозрюють у незаконній депортації українських дітей.

«Сьогодні, 17 березня 2023 року, друга палата досудового розгляду Міжнародного кримінального суду видала ордери на арешт двох персон в контексті ситуації в Україні: пана Володимира Володимировича Путіна і пані Марії Олексіївни Львової-Белової», – кажуть в МКС.

Там також послалися на «розумні підстави», які дозволяють вважати, що Путін несе особисту відповідальність за депортацію українських дітей.

Після того, як міжнародні судді видадуть ордер на арешт Путіна, його будуть зобов'язані заарештувати в кожній зі 123 країн-учасниць Римського статуту.

Генпрокурор України Андрій Костін:

Це означає, що за межами Росії Путін повинен бути заарештований і переданий до суду. А світові лідери будуть тричі думати, перш ніж тиснути йому руку або сідати з ним за стіл переговорів.

Британія пообіцяла допомогти МКС у процесі проти лідера РФ ([УНІАН](#)).

Лондон допоможе МКС у судово-медичній експертизі та розслідуванні звинувачень, висунутих проти російського диктатора.

Голова Мін'юсту Домінік Рааб:

Це буде, як я підозрюю, довгий процес, але те ж саме говорили про Югославію, про Руанду, і багато людей, відповідальні за кровопролиття, в підсумку опинилися в суді.

Незабаром Путіну буде «важко», адже ордер на арешт з боку Гаазького суду автоматично блокує йому шлях до тих країн, які є членами МКС.

Це те, що ми будемо робити тут в Лондоні спільно з нашими голландськими колегами і нашими партнерами по всьому світу.

Рааб закликав партнерів підтримати процес проти Путіна, адже важливо, щоб всі заходи з розслідування цієї справи проводилися при повному технічному забезпеченні. А саме, криміналістична експертиза, опитування свідків та інші аспекти розслідування.

Кудрявцевій, Бабкіній, Барановській та іншим путіністам заборонили в'їзд до Латвії ([УНІАН](#)).

Російські артисти, які підтримують повномасштабну війну проти України, потрапили до «чорного списку» Латвії. Зіркам, таким як Надія Бабкіна, Юлія Барановська, Лера Кудрявцева, Олександр Маршал і співак Шаман, заборонили в'їзд в цю країну.

Як повідомляється на офіційному сайті Міністерства закордонних справ Латвії, до списку небажаних осіб додали 35 людей, які підтримали російську агресію. Це рішення прийняв міністр закордонних справ Едгарс Рінкевічс.

«Рішення прийнято відповідно до частини другої статті 61 Закону про імміграцію і передбачає заборону на в'їзд цих осіб до Латвії на невизначений термін. Латвія рішуче засуджує неспровоковану і невинуватену війну Росії в Україні, яка триває вже понад рік, і в якій щодня гинуть українські громадяни через жорстокі дії російських збройних сил. Підтримка злодіянь, скоєних кремлівським режимом, означає відповідальність за скоєні злочини, тому в'їзд таких осіб до Латвії неприпустимий», – зазначено на сайті.

(...). Також до списку потрапили пропагандисти і депутати, блогери і публічні діячі, які підтримують путінський режим. Серед них виявилися і колишні політики.

В ЄС підтримали безмитну торгівлю з Україною ще на рік ([УНІАН](#)).

Термін дії режиму безмитної торгівлі України з Європейським Союзом, ймовірно, буде продовжений ще на рік.

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль:

Минулого року Україна також отримала «економічний безвіз» з ЄС. Тепер маємо важливий сигнал від Європейської комісії щодо його продовження. Рада міністрів економіки і фінансів ЄС запропонувала продовжити припинення імпорتنих мит, квот і заходів торговельного захисту на український експорт до Євросоюзу ще на рік. У 2022 році український експорт до Європи склав майже 28 млрд доларів. Більше половини нашої зовнішньої торгівлі тепер орієнтовано на європейський ринок.

Чиновник зазначив, що продовження «економічного безвізу» – це суттєва підтримка українського бізнесу і важливий крок для відновлення економіки України.

Туреччина відмовилася обслуговувати літаки Boeing і Airbus російських і білоруських авіакомпаній, в тому числі здійснювати їх заправку ([УНІАН](#)).

Рішення прийняло Міністерство митниці і торгівлі країни після листа від Мінторгівлі США, повідомляє портал AirportHaber.

Обмеження стосуються семи російських авіаперевізників: «Аерофлоту», S7 Airlines, Utair, AZUR Air, Pegas Fly, «Росії» і «Ямалу». Заправка і супутні послуги заборонені для приватних, вантажних, комерційних, чартерних літаків, а також для повітряних суден, які вироблені в будь-якій країні і складаються як мінімум на 2% з комплектуючих, виготовлених в США.

Тепер російські літаки, що вилітають з Туреччини, змушені дозаправлятися в Сочі. Відмову в обслуговуванні бортів в Стамбулі підтвердили джерела «Коммерсанта» в двох авіакомпаніях, зазначивши, що працюють над вирішенням проблеми.

ЄС посилить тиск на родичів російських мільярдерів ([УНІАН](#)).

Європейський союз має намір надати більш чітку правову базу, націлену на членів сімей російських олігархів, які перебувають під санкціями. Це стане важливим зрушенням після того, як суд ЄС скасував санкції, накладені на матір близького соратника президента РФ Володимира Путіна.

Європейська служба зовнішніх зв'язків, що відповідає за санкційні списки, повідомила країнам-членам ЄС, що незабаром представить відповідний законопроект. Ідея була вперше висунута до рішення суду і відтоді набирає обертів.

Розширені критерії були запропоновані Естонією та іншими країнами через побоювання, що особи, які перебувають під санкціями, можуть перетасовувати гроші та активи в обхід обмежень ЄС, введених після вторгнення РФ в Україну.

Ця пропозиція набрала обертів після того, як мати Євгена Пригожина, глави російської групи найманців «Вагнер», що воює в Україні, минулого тижня виграла в суді ЄС клопотання про скасування її включення до списку санкцій.

Утім, попри перемогу в суді, мати Пригожина повернулася до санкційного списку ЄС з 13 березня після перегляду блоком наявної в нього інформації про осіб, які перебувають під санкціями. Як і в цьому випадку, хоча апеляції до судів ЄС за санкційними списками можуть бути успішними, в основному це лише тимчасові перемоги. Рада ЄС часто додає людей назад до списку санкцій після поразки в суді, ґрунтуючись на нових або ширших підставах.

Остання пропозиція спрямована на те, щоб забезпечити наявність дуже надійної доказової бази, яка свідчить про те, що деякі члени сім'ї отримували необґрунтовані вигоди від олігархів, що знаходяться під санкціями, і могли б допомогти обійти санкції. У пропозиції будуть встановлені критерії та правова основа, які дозволять застосовувати санкції до членів сім'ї людини.

Боротьба з обходом санкцій стала пріоритетом для ЄС після 10 пакетів санкцій проти Росії і заморожування активів понад 1500 фізичних і юридичних осіб. Європейська комісія також планує запропонувати закон, щоб закрити додаткові лазівки на цьому напрямку.

У Німеччині оштрафували компанію, котра допомагала РФ обходити санкції ([УНІАН](#)).

Німецька компанія отримала штраф у розмірі 1,3 мільйони євро за порушення правил санкції проти Російської Федерації. Фірма продала до Росії гідравлічний молот, котрий використовували під час будівництва Кримського мосту.

Таким чином, підприємство не дотрималося правил санкції Європейського союзу проти Росії. Був порушений «Закон про зовнішню торгівлю та платежі».

Більше того, компанія не тільки виступила постачальником техніки, а й відправила до Кримському мосту свого працівника, котрий проводив технічний супровід цього гідравлічного молота.

Штраф на компанія наклав окружний суд міста Кіль. Підприємство розташоване у землі Шлезвіг-Гольштейн на Півночі Німеччини. Назва фірми не повідомляється.

Польща ліквідувала шпигунську мережу РФ, котра працювала на Кремль ([УНІАН](#)).

Міністр національної оборони та віце-прем'єр країни Маріуш Блащак:

У тому числі шпигуни становили загрозу для критичної інфраструктури Польщі. Віце-прем'єр ствердно відповів на запитання про небезпеку від агентів.

Звичайно, це була шпигунська група, вони збирали інформацію на користь тих, хто напав на Україну, вчиняв воєнні злочини, загроза була реальною.

Агенти РФ навмисне діють на шкоду Польщі. Зокрема ця гібридна атака була з території Білорусі з певною ціллю.

Якщо ми маємо справу зі шпигунською мережею, то, звичайно, ці люди збирають інформацію для якоїсь конкретної мети.

Ціллю таких дій Росії є відродження своєї імперії, котра завжди загрожувала Варшаві.

Немає жодних сумнівів, що ми живемо в час, коли Росія вирішила відтворити свою імперію. Вона завжди була загрозою для Польщі, незалежно від того, чи була вона білою, чи червоною, чи тепер путінською.

Агентство внутрішньої безпеки викрило абсолютно всю шпигунську мережу. Агенти РФ працювали на Москву з ціллю підготовки до диверсійної діяльності на території Польщі.

Під удар може потрапити і Путін: міжнародний суд невдовзі відкріє справи проти злочинів Росії ([УНІАН](#)).

Міжнародний кримінальний суд планує відкрити перші дві справи, які пов'язані з військовими злочинами Росії під час війни в Україні. За підсумками слуханнями буде вимагатися арешт винних осіб.

Ці справи стануть першими міжнародними звинуваченнями щодо Росії з початку повномасштабного вторгнення. Робота над ними ведеться спеціальними групами уже упродовж кількох місяців.

Головними темами дебютних двох справ стануть: викрадання українських дітей та умисний напад на цивільну інфраструктуру.

«Слідчі стверджують, що Росія викрадала українських дітей і підлітків і відправляла їх у російські табори перевиховання, а також що Кремль навмисно завдавав ударів по цивільній інфраструктурі», – йдеться в матеріалі NYT.

Головний прокурор Карім Хан:

Представить свої звинувачення колегії суддів досудового провадження. Вони вже повинні ухвалити рішення, чи були дотримані правові стандарти для видачі ордерів на арешт, чи слідчим потрібні додаткові докази.

«Ми публічно не обговорюємо деталі, пов'язані з поточними розслідуваннями», – саме так у прокуратурі відповіли на запит The New York Times, у якому видання просило підтвердити запити про ордери на арешт.

На даний момент невідомо, кому саме будуть пред'являти звинувачення. Однак є ймовірність, що така доля може наздогнати і російського президента.

«Деякі сторонні дипломати та експерти сказали, що можливо висунуть звинувачення президенту Росії Володимиру В. Путіну, оскільки суд не визнає імунітет для глави держави у справах, пов'язаних із військовими злочинами, злочинами проти людства чи геноцидом», – йдеться у матеріалі.

Щоправда навряд чи відбудеться судовий розгляд. Заочно справи розглядати не будуть, а Російська Федерація скоріше всього не видасть власних високопосадовців. Більше того, Кремль заперечує звинувачення у військових злочинах, не зважаючи на те, що міжнародні та українські слідчі зібрали вагомі докази низки звірств з перших днів вторгнення.

ЄС продовжив «нищівні» санкції проти РФ ще на пів року: кого це стосується ([УНІАН](#)).

Обмежувальні заходи передбачають не лише візові заборони і замороження активів, а і заборону на передачу коштів або інших економічних ресурсів фізичним і юридичним особам, проти яких запроваджені санкції.

Рада Європейського Союзу продовжила ще на шість місяців – до 15 вересня 2023 року, чинність обмежувальних заходів проти 1473 осіб і 205 організацій з Російської Федерації.

Йдеться про юридичних та фізичних осіб, причетних до порушення суверенітету і територіальної цілісності України, наголошується у заяві Ради ЄС у понеділок, 13 березня.

«Рада ЄС сьогодні вирішила продовжити на наступні шість місяців – до 15 вересня 2023 року, обмежувальні заходи, спрямовані проти осіб, причетних до діяльності, що підриває або загрожує територіальній цілісності, суверенітету та незалежності України», – йдеться у повідомленні.

Зокрема, ці обмежувальні заходи передбачають не лише візові заборони і замороження активів, а і заборону на передачу коштів або інших економічних ресурсів фізичним і юридичним особам, проти яких запроваджені санкції.

Так, санкції продовжуватимуть застосовуватися щодо 1473 фізичних осіб та 205 установ, більшість з яких потрапили під обмежувальні заходи у відповідь на постійну невиправдану і неспровоковану військову агресію проти України.

Сейм Литви визнав ПВК «Вагнер» терористичною організацією (УНІАН).

Сейм Литви визнав російську ПВК «Вагнер» терористичною організацією.

Відповідну постанову депутати Сейму ухвалили одностайно. Зокрема, у документі наголошується, що «вагнерівці» становлять загрозу державній та громадській безпеці.

Також у постанові йдеться про те, що з початку вторгнення РФ в Україну «вагнерівці» систематично вчиняють «серйозні злочини агресії – вбивають і катують мирних жителів в Україні, бомбардують будинки та інші цивільні об'єкти, що є тероризмом».

Крім того, литовські депутати зазначають, що заснована Євгеном Пригожиним, бізнесменом, близьким до російського президента Володимира Путіна, ПВК перебуває під санкціями ЄС і США та є тіншовим інструментом влади Росії.

У документі також наголошується, що найманці цієї ПВК безкоштовно отримують від російської влади військову техніку, зокрема РСЗВ «Град», танки та бронетехніку, а також проходять підготовку у службі військової розвідки Росії (ГРУ).

Крім того, найманці компанії допомагали Росії окупувати та анексувати Крим у 2014 році, брали участь у бойових діях на сході України у 2015 році та причетні до кримінальної діяльності в Центрально-Африканській Республіці, Судані та Малі, а зараз беруть активну участь у штурмах на Бахмутському напрямку.

У постанові також наголошується на необхідності прийняття Литвою закону про запобігання тероризму, який би встановлював конкретні критерії для складання списків терористичних організацій і критерії для запровадження санкції проти осіб, причетних до їх діяльності.

Литва закликає інші країни наслідувати її приклад та ухвалити аналогічні рішення.

Казахстан заарештував майно «Роскосмосу» (УНІАН).

У Казахстані заарештували майно головного оператора російських космодромів – Центру з експлуатації наземної космічної інфраструктури.

Формальним приводом стала заборгованість на 13,5 млрд тенге, або 2 млрд рублів перед підприємством «Байтерек». Заборгованість виникла через шкоду навколишньому середовищу за запуском ракети «Союз-5», пише видання The Moscow Times.

Служба приставів Казахстану заборонила Центру виводити активи з країни, а її керівнику заборонено залишати республіку до закінчення слідчих дій. Рішення про вжиття заходів примусового характеру ще наприкінці листопада 2022 року виніс суд Міжнародного фінансового центру «Астана».

Спільне казахстансько-російське підприємство «Байтерек» було створено в 2005 році для реалізації спільної програми освоєння космосу.

Вона передбачала перехід на використання екологічно чистих ракет-носіїв замість ракет на небезпечному гептилі.

Комісія ООН виявила воєнні злочини Росії в Україні, але не помітила геноцид ([Інститут масової інформації](#)).

Незалежна міжнародна комісія ООН заявила, що російська влада вчинила широкий спектр порушень міжнародного права у сфері прав людини та міжнародного гуманітарного права в різних областях України, багато з яких є воєнними злочинами. Водночас комісія не встановила, що Росія вчиняє в Україні геноцид.

Про це йдеться в новому звіті Незалежної міжнародної комісії ООН з розслідування порушень в Україні, який був оприлюднений 16 березня на пресконференції в Женеві.

Як зазначено у звіті, до воєнних злочинів належать напади на цивільних осіб та об'єкти енергетичної інфраструктури, навмисні вбивства, незаконне позбавлення волі, катування, згвалтування та інші види сексуального насильства, а також незаконне переміщення і депортація дітей.

«Докази комісії свідчать, що у взятих під свій контроль районах російська влада вчинила навмисні вбивства цивільних осіб або осіб, які не беруть участі в бойових діях, що є воєнним злочином і порушенням права на життя», – заявили в ООН.

Крім цього, росіяни вчиняли напади із застосуванням зброї вибухової дії в населених районах, що є однією з головних причин жертв серед цивільного населення.

«Комісія була вражена масштабами руйнувань, які вона побачила під час своїх поїздок», – наголосили в ООН.

Також зазначається, що хвилі нападів РФ на енергетичну інфраструктуру України з 10 жовтня 2022 року можуть бути прирівняні до злочинів проти людяності.

Комісія рекомендує розслідувати всі порушення і злочини та притягувати винних до відповідальності і на національному, і на міжнародному рівнях. Вона закликає до всеосяжного підходу до відповідальності, який передбачає і кримінальну відповідальність, і право жертв на встановлення істини, репарації.

Водночас голова Незалежної міжнародної комісії ООН з розслідування порушень в Україні Ерік Мьосе повідомив, що комісія наразі не встановила, що Росія вчиняє в Україні геноцид.

Голова Незалежної міжнародної комісії ООН з розслідування порушень в Україні Ерік Мьосе:

Ми не виявили, що в Україні був геноцид. Але ми, звичайно, стежимо за всіма видами доказів у цій сфері. І ми відзначили, що є деякі аспекти, які можуть викликати питання щодо цього злочину. Наприклад, певні висловлювання в російських медіа, які спрямовані на певні групи. Але ми ще не зробили жодного висновку щодо цього.

За його словами, комісія дуже добре обізнана з цього приводу та продовжить роботу в напрямі дослідження ймовірного геноциду в Україні, якщо її мандат буде продовжений, або ж рекомендуватиме продовжити роботу в цьому плані.

Для підготовки доповіді комісія відвідала 56 населених пунктів і опитала 348 жінок і 247 чоловіків. Слідчі комісії проінспектували місця руйнувань, поховань, місця тримання під вартою і заподіяння тортур, а також залишки зброї, ознайомившись із великою кількістю документів і доповідей.

Військова допомога

Українські військові проходять у Литві навчання на курсах інструкторів зі стрільби ([Укрінформ](#)).

16 українських військових розпочали навчання на 3-тижневих курсах інструкторів зі стрільби, організованих Збройними силами Литви.

«Метою курсу є підготовка компетентних інструкторів Збройних сил України, які можуть виконувати обов'язки інструкторів зі стрільби та безпеки. Він дає теоретичні знання та практичні навички, необхідні для самостійної підготовки до проведення вправ з бойовою стрільбою на закритих і відкритих стрільбищах у різний час доби та за різних природних умов», – йдеться в повідомленні.

Польща передала ЗСУ автомобілі, генератори та дрони ([Укрінформ](#)).

«Міністерство клімату та навколишнього середовища Польщі передало для українських захисників чергову партію автомобілів, генераторів та дронів. Передача 24 автомобілів, 20 генераторів та 12 дронів відбулася сьогодні на кордоні України з Польщею за участю міністерки клімату та навколишнього середовища Польщі Анни Москви», – йдеться у повідомленні.

Зазначається, що загалом з перших днів повномасштабного вторгнення Міндовкілля отримало від колег 95 позашляховиків, 52 дрони, 35 тепловізорів, 20 генераторів, близько 1,5 тис. комплектів рюкзаків, ліки, харчові продукти, військовий одяг та взуття. Сума наданої допомоги складає понад 3 млн євро.

Бельгія передасть Україні 240 військових вантажівок ([Укрінформ](#)).

Міністерство оборони Бельгії планує передати Україні 240 військових вантажівок.

Як зазначається, поставка першої партії вантажівок Volvo Cargo, Volvo Shelter, Volvo Fassi і Volvo Manumat запланована на наступний тиждень. Вони будуть використовуватися для переправлення військ і техніки.

Бельгійська армія також надішле запчастини та інструкції з експлуатації для вантажівок.

Словаччина схвалила відправку в Україну 13 винищувачів МіГ-29 ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністр країни Едуард Гегер:

Уряд Словаччини щойно схвалив відправку 13 МіГ-29 в Україну! Обіцянки потрібно виконувати, і коли Президент Володимир Зеленський попросив більше зброї, включаючи винищувачі, я сказав, що ми зробимо все можливе. Радий, що інші роблять те саме. Військова допомога – ключ для того, щоб Україна могла захистити себе та всю Європу від росії.

Литва у новому пакеті допомоги для України передасть 155-мм боєприпаси ([Укрінформ](#)).

Глава Міноборони Литви Арвідас Анушаускас:

Новий пакет військової підтримки Литви для України включає боєприпаси калібру 155 мм, транспортні засоби та військові пайки.

За його словами, загальна вартість військової підтримки, яку Литва надає Україні, незабаром досягне 450 мільйонів євро.

Швеція передасть Україні вісім самохідних артилерійських установок Archer ([УНІАН](#)).

Уряд Швеції готовий передати Україні вісім самохідних артилерійських установок Archer і 10 танків Leopard 2.

Міністр оборони Швеції Пол Йонсон:

САУ Archer дадуть українцям можливість знищити російські артилерійські системи.

Оцінюється, що Україна зможе використовувати на полі бою шість із восьми одиниць одночасно, оскільки дві потрібно тримати в резерві, щоб мати можливість, наприклад, підібрати запчастини.

Німеччина передала Україні новий пакет військової допомоги ([Укрінформ](#)).

У новому пакеті допомоги, доставленої в Україну, 155-мм снаряди, боєприпаси для РСЗВ, пістолети, генератори, намети та інше.

Зокрема, Німеччина передала 5000 артилерійських снарядів калібру 155 мм (з урахуванням переданого раніше – 23 500) і 155-міліметрові високоточні боєприпаси (кількість не вказується). Також надані боєприпаси для реактивних систем залпового вогню MARS II (кількість не вказана), 500 пістолетів SFP9, два автонавантажувачі (раніше було передано шість) і стільки ж ангарних тентів, чотири мобільні антенно-щоглові системи (раніше було передано 30), 25 генераторів (на додаток до 270, переданих раніше).

Серед нових обіцянок – ще 5330 снарядів калібру 155 мм і ракети для системи ППО Iris-T.

Латвія надала Україні військової допомоги на €300 мільйонів – Шмигаль (Укрінформ).

Латвія вже надала Україні військової допомоги на 300 млн євро, а з реалізацією нового пакета ця сума зросте до 370 млн євро.

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль:

Україна вже отримала від Латвії військової допомоги на суму понад 300 млн євро. І ми дякуємо за затвердження нового пакету допомоги в новому бюджеті, завдяки якому ця сума досягне 370 млн євро, або більш ніж 1 % ВВП Латвії.

Канада відправить вісім танків Leopard 2 в Україну найближчими тижнями (Укрінформ).

Міністр оборони Канади Аніта Ананд на віртуальному засіданні «Рамштайн-10» оголосила, що Канада пожертвує 8 тис. боєприпасів калібру 155 мм, а також 12 ракет протиповітряної оборони із запасів канадських Збройних сил для підтримки тих систем ППО, які вже є у розпорядженні ЗСУ.

Також, Канада надасть понад 1,8 тис. тренувальних снарядів калібром 105 мм для танків Leopard 1, які Україна отримує від Данії, Німеччини і Нідерландів.

Крім того, Ананд підтвердила, що Збройні сили Канади розпочали поставку двох додаткових основних бойових танків Leopard 2.

Усього Канада зобов'язалася надати Україні 8 танків Leopard 2, чотири з яких вже прибули до Польщі разом з персоналом, який навчає українських солдат. Усі вісім танків Leopard 2, а також раніше анонсовані броньована ремонтно-евакуаційна машина, додаткове обладнання і боєприпаси повинні прибути в Україну у найближчі тижні.

Іспанія надасть Україні більше танків Leopard 2: названо кількість (Укрінформ).

Міністерка оборони Іспанії Маргарита Роблес за підсумками засідання «Рамштайн-10» заявила, що її держава надасть Україні ще чотири танки Leopard 2 на додачу до шести, обіцяних раніше. Перші танки мають надійти вже у «найближчому майбутньому».

За її словами зараз Leopard 2, що були обіцяні раніше, ще перебувають на ремонті на підприємствах оборонної промисловості в Севільї.

Крім того, Роблес анонсувала передачу Україні нової партії броньованих машин M113. Ці гусеничні бронетранспортери спеціалізуються на перевезенні бойових підрозділів.

Ізраїль ухвалив важливе рішення щодо передачі зброї Україні (УНІАН).

Ізраїль схвалив експортні ліцензії на продаж систем глушіння безпілотників, які можуть допомогти Україні у боротьбі з іранськими дронами, якими Росія атакує українські міста.

Зазначається, що це перший випадок з початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну, коли Ізраїль схвалив ліцензії на оборонний експорт для можливого продажу зброї Україні.

«Ізраїль був обережним, щоб не надавати військову допомогу Україні, побоюючись, що такий крок може створити напруженість у відносинах з Росією та зашкодити інтересам безпеки Ізраїлю в Сирії. Після того, як під час війни Росія почала використовувати ударні безпілотники іранського виробництва, український уряд посилив свій тиск щодо військової допомоги Ізраїлю. Українські офіційні особи стверджують, що надання систем озброєння Україні відповідає інтересам Ізраїлю, оскільки Іран може отримати інформацію про те, як працюють безпілотники, а потім удосконалити їх», – йдеться у матеріалі.

«Системи, які Ізраїль пропонує купити Україні, використовують засоби електронної боротьби для блокування та збивання безпілотників. Вони мають радіус дії близько 25 миль і можуть розташовуватися поблизу електростанцій або інших критичних місць, щоб захистити їх від безпілотників», – зазначається в статті.

Блашак розповів, яка польська зброя стала культовою для ЗСУ (Укрінформ).

Міністр національної оборони Польщі Маріуш Блашак:

Збройні Сили України отримали безпрецедентну військову, гуманітарну та дипломатичну допомогу від Польщі. Ми є не лише головним центром надання допомоги, але й одним із найбільших донорів. Від початку війни ми передали Україні озброєння на понад 2,2 млрд євро.

За його словами, від українців він знає, що польська зброя, гаубиці Krab, гвинтівки MSBS Grot, переносні зенітно-ракетні комплекси Pioupi або ударні безпілотники Warmate добре себе проявляють на театрі воєнних дій в Україні, результативно знищуючи ворога.

«Навколо ПЗРК Pioupi вже склався справжній культ», – наголосив Блашак.

Він висловив задоволення, що польське озброєння в руках української армії, добре виконує свою роль. Він назвав це візитівкою польського ОПК та «польської солідарності з воюючою Україною».

Польща передасть Україні перші чотири літаки МіГ-29 найближчими днями (Укрінформ).

Перші 4 з обіцяних Польщею 10 винищувачів МіГ-29 будуть передані Україні найближчими днями.

Президент Польщі Анджей Дуда:

Найближчими днями передамо 4 літаки.... І протягом року поступово передамо решту.

Снайперські гвинтівки і спорядження: Естонія направить в Україну новий пакет військової допомоги ([Укрінформ](#)).

Міністр оборони країни Ханно Певкура:

Учора (15 березня) разом із нашими союзниками ми обговорювали поточний стан допомоги Україні у форматі «Рамштайн», і зрозуміло, що додаткового часу для підтримки України взяти ніде. Наша велика ініціатива спрямована на спільну закупівлю Європейським Союзом одного мільйона артилерійських снарядів.

Найновіший пакет допомоги Естонії охоплює напівавтоматичні гвинтівки, снайперські гвинтівки, оптичні приціли, біноклі, боєприпаси, індивідуальне та спеціальне спорядження, патрульні катери та тепловізори. Також передадуть медичне обладнання. Загальна вартість військової допомоги становить 494 300 євро.

Раніше повідомлялося, що Естонія надала Україні військову допомогу на суму майже 400 млн євро, або понад 1% ВВП.

Батальйон танків Leopard 2 для України буде сформований найближчим часом ([Укрінформ](#)).

Міністр національної оборони Польщі Маріуш Блащак заявив, що Польща вже передала Україні обіцяні танки Leopard 2, а решта країн, що входять до «танкової коаліції», зроблять це найближчим часом.

Як зазначив міністр, у складі міжнародної коаліції буде сформований батальйон танків Leopard 2A4, який налічуватиме щонайменше 31 машину. Він нагадав, що Польща першою поставила Україні 14 танків Leopard 2A4. Водночас до складу танкового батальйону, який незабаром передадуть Україні, увійдуть ще 8 одиниць від Канади, 8 від Норвегії та не менше 6 танків від Іспанії. Фінляндія у межах коаліції надасть допоміжні транспортні засоби.

«Усі заявлені танки або вже в Україні, або прибудуть туди в дуже короткий час. Я також розраховую, що до передачі Україні танків Leopard приєднаються чергові країни», – сказав міністр.

Україна може отримати більше систем ППО ([УНІАН](#)).

Міністр оборони США Ллойд Остін на початку засідання Контактної групи з питань оборони України (так званій «Рамштайн-10») заявив про збільшення кількості країн, які беруть зобов'язання посилити українську систему протиповітряної оборони.

«У зв'язку з жорстокими російськими бомбардуваннями кількість країн, які надають засоби протиповітряної оборони, також продовжує збільшуватися.

Сполучені Штати, Німеччина і Нідерланди зобов'язалися надати системи Patriot і багато інших країн надали системи ППО ближнього радіуса дії. Канада і Німеччина надали системи ППО середньої дальності, такі як NASAMS та IRIS-T», – сказав Остін.

Рамштайн: Нідерланди заявляють, що Україна отримає все потрібне (Укрінформ).

Міністр оборони Нідерландів Кайса Оллонгрен:

Після дводенного візиту в Україну, організованого моїм колегою Олексієм Резніковим, ми знову зустрілися на сьогоднішньому онлайн-засіданні Контактної групи з питань оборони України. Тверда прихильність за столом, щоб гарантувати, що Україна отримає те, що їй потрібно – у потрібному місці та у потрібний час.

Танки Leopard, компоненти ППО і NASAMS: Остін підбив підсумки «Рамштайну-10» (Укрінформ).

Міністр оборони США Ллойд Остін високо оцінює результати десятої зустрічі Контактної групи з питань оборони України, яка зібрала близько 50 країн.

Він підкреслив, що союзники й партнери, які представляють країни з усього світу, «підтвердили спільну єдність і рішучість у підтримці боротьби України за свободу».

Остін також високо оцінив «чіткі меседжі» з боку міністра оборони України щодо наступних кроків у протидії російській агресії, що, за словами глави Пентагону, підкреслює «невідкладність» міжнародної підтримки України.

«Україна не може гаяти часу. І сьогодні я чітко почув, що наші колеги-члени Контактної групи також усвідомлюють необхідність швидко та в повній мірі виконати наші зобов'язання», – наголосив міністр оборони США.

За його словами, це включає доставку бронетехніки на поле бою, проведення навчань для українських військових, забезпечення ЗСУ запчастинами й технічним обслуговуванням переданих систем.

«Ми продовжимо шукати можливості для нових внесків, і сьогодні ми почули новини про наш прогрес і деякі важливі нові зобов'язання», – зауважив Остін.

Так, за його словами, Швеція оголосила, що надасть Україні 10 танків Leopard і ключові компоненти ППО. Норвегія співпрацює зі США, щоб передати Україні системи NASAMS. Нідерланди ініціюють нові контракти, щоб забезпечити надходження нової зброї на поле бою в Україні. Крім того, Словенія оголосила про внесок, який допоможе «задовольнити кілька пріоритетних потреб України, включно з бронетехнікою».

Глава Пентагону підкреслив, що це матиме вирішальне значення для боротьби України за суверенітет. Однак, на його переконання, для того, щоб

Україна могла захистити свою суверенну територію та власних громадян у довгостроковій перспективі, потрібно продовжувати ці зусилля.

Тому, продовжив Остін, міжнародна коаліція допомагатиме Україні танками, БМП та іншою бронетехнікою, проведенням навчань для українських військових на нових зразках озброєнь.

Данія виділяє новий пакет військової допомоги Україні на \$140 мільйонів ([Укрінформ](#)).

Уряд Данії виділяє Україні новий пакет військової допомоги загальною вартістю 1 мільярд данських крон (понад 140 мільйонів доларів).

До пакета допомоги увійдуть боєприпаси для стрілецької зброї, великокаліберних кулеметів та ракети для ППО.

Серед іншого, Данія передає 21 робота для розмінування, 15 генераторів для військових потреб, 15 тисяч комплектів одягу для захисту від дощу, 9 мобільних станцій ремонту важкої техніки та 6 ангарних наметів.

Від міжнародних партнерів ЗСУ торік отримали понад 117,5 тисячі одиниць озброєння і засобів ураження ([Укрінформ](#)).

Упродовж минулого року Сили оборони України отримали від міжнародних партнерів 117 575 одиниць сучасного озброєння і засобів ураження.

Зазначається, що українські військові надзвичайно швидко опановують нову зброю, результативно та винахідливо використовують її на полі бою. Це в свою чергу спонукає міжнародних партнерів переглядати свої позиції стосовно надання Україні ще більш сучасних та технологічних видів озброєння. Завдяки поставкам західного озброєння Україна здатна швидше та ефективніше звільняти територію, тимчасово окуповані військами РФ.

Боєприпаси для України та поповнення резервів: ЄС залучає 15 підприємств в 11 країнах ([Укрінформ](#)).

ЄС надаватиме необхідну допомогу Україні, зокрема постачатиме 155-мм артилерійські снаряди з власних складів, та залучить 15 підприємств оборонної промисловості в 11 європейських країнах для поповнення національних арсеналів.

Про це йшлося на пленарному засіданні Європарламенту у Страсбурзі в ході тематичних слухань щодо прискорення постачання в Україну боєприпасів за її запитом.

Міністр із європейських справ Швеції Джессіка Розвелл:

Здатність України захистити свою територіальну цілісність великою мірою залежить від військової допомоги... Ми вже зробили великий внесок у постачання зброї західного зразка, зокрема артилерії калібру 155 мм, але ... Україна все ще поступається російським військам в її кількості.

За її словами, з урахуванням саме цих обставин минулого тижня міністри оборони країн ЄС підтримали тристоронній підхід до вирішення цієї

проблеми. Він передбачає виконання двох ключових завдань: прискорення доставки боєприпасів в Україну з уже існуючих запасів та формування спільного замовлення з виробництва боєприпасів для поповнення арсеналів у країнах ЄС та для продовження підтримки України.

Третій напрямок передбачає довгострокову програму розвитку європейської оборонної промисловості, усунення недоліків у ланцюгах постачання та «вузьких місць» задля збільшення виробництва зброї та боєприпасів в умовах існування очевидної загрози з боку росії.

«Ми продовжимо обговорення цих пропозицій 20 березня на рівні міністрів закордонних справ. Головування ЄС очікує, що ми зможемо досягти політичного рішення. Шведське головування є абсолютно відданим продовженню допомоги Україні у всіх площинах і розраховує у цьому на підтримку Європарламенту», – сказала шведська урядовець.

Представниця Єврокомісії, єврокомісар з питань фінансових послуг, фінансової стабільності та ринків капіталу ЄС Мейрід Макгінесс, звертаючись до депутатів Європарламенту, нагадала, що ЄС надає Україні військову допомогу від перших днів російського вторгнення, зараз ця допомога, з урахуванням внесків країн-членів, уже сягнула майже 12 мільярдів євро.

«Без того, щоб наростити оборонне виробництво, ми не зможемо переконати країни-члени поставити боєприпаси з власних складів. Ми хочемо, щоб вони знали – ці склади будуть поповнені швидко, перед фактом загрози, яка, вірогідно, триватиме. Для цього ми визначили 15 виробників в 11 країнах. Ми знаємо також, що виробничі можливості ЄС більші, ніж у багатьох партнерів за його межами», – сказала єврокомісар.

«Наша мета очевидна – скоротити час на виробництво та збільшити його обсяги. Єврокомісія розглядає всі варіанти дій та готова, за необхідності, залучити бюджет ЄС. Ми запропонували також Спільний акт замовлення – короткостроковий інструмент ємністю 500 мільйонів євро, який має прискорити промислове виробництво необхідних боєприпасів», – зазначила Макгінесс.

Швеція і Німеччина заявили про готовність продовжувати підтримку України ([Укрінформ](#)).

Глави урядів Швеції і ФРН Ульф Крістерссон та Олаф Шольц на спільній пресконференції в Берліні заявили, що Швеція і Німеччина продовжать разом підтримувати Україну сучасними збройними системами у її боротьбі з російським агресором.

«Ми продовжимо підтримувати Україну. Путін має усвідомити, що йому не вдасться досягти успіху своєю агресивною війною з імперськими цілями», - сказав Крістерссон.

Він зазначив, що Швеція і Німеччина разом інвестують у європейську безпеку. Прем'єр подякував ФРН та Шольцу особисто за лідерство в питанні передачі Україні німецьких танків Leopard, які Швеція також вирішила

передати на потреби ЗСУ. Крістерссон нагадав, що його країна також підтримає Україну системою ППО Iris-T.

Шольц своєю чергою підтвердив, що «Німеччина на Швеція міцно стоять на боці України» і назвав підтримку Швеції «великим внеском у те, що Україна може боронити себе».

Канцлер зазначив, що наразі зусилля країн, які долучилися до танкової ініціативи, спрямовані на те, щоби передати всі танки різних моделей і строку виготовлення, які були обіцяні. Він додав, що інші країни пообіцяли також забезпечувати ремонт і обслуговування танків, що також є вкрай необхідним.

Загалом, зауважив Шольц, стратегія полягає в тому, що всі подальші види озброєнь передаються у тісній координації та узгоджено. Водночас чимало країн очікують на «сигнал» для того, щоби долучитися до подальших кроків.

Дев'ять країн планують передати Україні понад 150 танків Leopard – Остін ([УНІАН](#)).

Міністр оборони США Ллойд Остін:

Усього впродовж останніх трьох місяців члени цієї Контактної групи продемонстрували відмінне лідерство в нарощуванні можливостей, яких потребує Україна для захисту її суверенітету, і щоби створити імпульс на полі бою.

Коаліція країн, яка надає Україні танки Leopard, продовжує зростати. Тепер 9 країн зобов'язалися надати більше ніж 150 танків Leopard.

Уряд Нідерландів передасть Україні два мінні тральщики ([Укрінформ](#)).

Україна до 2025 року отримає від королівства Нідерланди два тральщики типу Alkmaar для розмінування акваторії Чорного моря.

Міністр оборони Нідерландів Кайса Оллонгрен:

Ми розуміємо стратегічну та економічну важливість гаваней в Одесі для того, щоби експортувати їжу. Для захисту морського простору Нідерланди нададуть Україні два мінні тральщики типу Alkmaar. Питання розмінування Чорного моря не вирішиться разом із завершенням війни, саме тому ці тральщики – внесок в майбутнє ЗСУ України.

За словами міністра, Україна отримає ці кораблі до 2025 року.

Україна точно отримає F-16 – екскомандувач США ([Укрінформ](#)).

Колишній глава Об'єднаного комітету начальників штабів США Майк Мулен заявив, що міжнародні союзники врешті нададуть Україні бойові літаки F-16, але поки незрозуміло, коли саме.

На його переконання, ці літаки «матимуть значний вплив» на полі бою. Мулен наголосив, що навіть із вже наявними силами й ресурсами Україна здатна справити «руйнівний ефект на будь-який можливий російський наземний наступ».

Литва закупила радары, які «бачать» навіть кулі снайпера - українські бійці вже проходять навчання (Укрінформ).

До литовського Каунаса приїхали 14 українських військових, які у вівторок почали проходити чотириденні курси підготовки до користування радарями, купленими внаслідок благодійної акції Radarom.

Зазначається, що пізніше в Литві навчатимуться й інші українські військові, їхня точна кількість не вказується.

Засновник організації Blue/Yellow, яка була одним з організаторів акції Radarom, Джон (Йонас) Оман сказав, що придбані радары партіями надсилатимуть до Литви, пізніше їх перевезуть до України. За його словами, це найсучасніші радары з тих, які зараз використовують у світі, вони «бачать» навіть кулі снайпера.

Нідерланди продовжать допомагати Україні: про що домовились міністри оборони країн (УНІАН).

Представники України та Нідерландів обговорили в Одесі можливість берегової охорони для забезпечення вільного моря.

Міністр оборони Нідерландів Кайса Оллонгрєн:

Ми не можемо дозволити РФ вийти неушкодженою з цієї несправедливої жорстокої війни... Ви не одні, ми стоїмо разом з Україною, і ми продовжуємо військову підтримку, щоб переконатися, що Росія не виграє цю війну. Саме тому Нідерланди відправляють такі спроможності, як протиповітряна оборона, роблять вклад у системи Patriot, танки, гаубиці...

Міністр оборони також зазначила, що Нідерланди продовжать надавати Україні різну допомогу, зокрема, мости та переправи «М-3».

Литовські збройні сили навчають українських військових обслуговуванню БТР у польових умовах (Укрінформ).

Збройні сили Литовської Республіки проводять для військовослужбовців Збройних сил України курси для механіків з ремонту й обслуговування бронетранспортерів М113.

Згідно з повідомленням, литовські військовослужбовці навчають теорії, знайомлять з конструкцією броні, механічними вузлами, ремонтом шасі та двигуна як у майстерні, так і в польових умовах.

Стало відомо, скільки протикорабельних ракет Naгroop отримала Україна від Данії (УНІАН).

Україна у 2022 році отримала від Данії 20 протикорабельних ракет Naгroop Block 2, повідомляє Стокгольмський міжнародний інститут досліджень проблем миру (SIPRI).

Українські танкісти завершили навчання у Німеччині (Укрінформ).

Після кількох тижнів навчань у Німеччині українські військові готові до використання основного бойового танку Leopard 2 на полі бою.

Відпрацьовування атаки з бойовими боєприпасами відбувалось на військовому полігоні Берген у землі Нижня Саксонія

Командир школи танкових військ у Мунстері, Нижня Саксонія, бригадний генерал Бйорн Шульц:

Українські солдати виявилися не тільки неймовірно вмотивованими, але й дуже здатними вивчати як технологію, так і принципи бойових дій.

В Іспанії українські військові завершили навчання на Leopard 2A4 ([Укрінформ](#)).

У понеділок десятки українських військових завершили чотиритижневі тренування в Іспанії з керування бойовим танком Leopard 2A4. Шість таких танків Мадрид збирається доставити в Україну цієї весни.

Іспанський тренер капітан Контрерас:

Хоча танки (на тренувальній базі – ред.) були різними, було багато систем, які співпадають, і це значно полегшило роботу. Разом з тим, разом з мотивацією, яку привніс особовий склад, і їх бажанням вчитися, ми бачимо, що вони дуже добре підготовлені до бою.

Гуманітарна та фінансова допомога

Штати до вересня планують передати Україні допомогу на \$7,4 мільярда ([Укрінформ](#)).

Постійна представниця США при ООН Лінда Томас-Грінфілд:

Сполучені Штати після вторгнення (рф – ред.) надали майже \$2 мільярди гуманітарної допомоги тим, хто її потребує в Україні та регіоні. І ми передали уряду України майже \$15,5 мільярдів прямої бюджетної підтримки через механізми Світового банку. Ми плануємо надати додаткові \$7,4 мільярда до вересня.

У цьому зв'язку вона закликала решту міжнародної спільноти продовжувати докладати зусиль на підтримку українців. Томас-Грінфілд нагадала, що 15 лютого ООН оголосила про необхідність залучити \$3,9 мільярда для агентств і неурядових організацій для забезпечення гуманітарною допомогою людей в Україні, а також \$1,7 мільярда для підтримки країн, які приймають мільйони українських біженців.

Вона також підкреслила необхідність припинити атаки рф по цивільному населенню й критичній інфраструктурі України, які, в тому числі, перешкоджають доставці гуманітарної допомоги в тимчасово окуповані регіони України.

У Польщі переселенці можуть отримати кеш-допомогу на придбання ліків ([Укрінформ](#)).

У Польщі для переселенців з України, які перетнули кордон після 24 лютого 2022 року, доступна програма фінансової допомоги на придбання ліків Health4Ukraine.

«Головною умовою для приєднання до програми є пред'явлення документа, що підтверджує надання польського ідентифікаційного номера PESEL», – ідеться у повідомленні.

Щоб подати заявку на чергу, необхідно залишити свою електронну адресу за посиланням та очікувати сповіщення з подальшими інструкціями для реєстрації.

Після розгляду заявки учасник отримає індивідуальний штрих-код, який дозволить йому придбати лікарські засоби на суму до 500 злотих.

ЄС наступного тижня надасть Україні другий транш допомоги на €18 мільярдів ([Укрінформ](#)).

Європейський Союз наступного тижня перекаже Україні другий транш у розмірі €1,5 мільярда у межах програми макрофінансової допомоги на €18 мільярдів.

Віцепрезидент Європейської комісії Валдіс Домбровскіс:

ЄС зобов'язується підтримувати Україну стільки, скільки буде потрібно. Ми розраховуємо здійснити наступного тижня другий платіж MFA+ – €1,5 мільярда екстреної підтримки, щоб допомогти Україні задовольнити нагальні потреби.

Вінниччина отримала п'ять фур медичного вантажу з Німеччини ([Укрінформ](#)).

Вінницький обласний гуманітарний штаб отримав від благодійників з Німеччини п'ять фур гуманітарного медичного вантажу вартістю майже 400 тис. євро.

«Друзі з Німеччини не втомлюються допомагати Вінниччині: обласний гуманітарний штаб отримав п'ять фур вантажу майже на 400 тис. євро. Вантаж, який Вінницька область отримала з Німеччини, організували і доставили позаштатні радники начальника ОВА Сергія Борзова, меценати Павло Михайлов та Віталій Костюк», – йдеться у повідомленні.

Згідно з повідомленням, лівова частка вантажу має медичне спрямування. Так, у ньому лише медикаментів на 170 тис. євро, зокрема, дорогі та рідкісні препарати.

Окрім того, благодійники привезли УЗД-апарат, апарат для діалізу, ліжка інтенсивної терапії і дитячі, а також засоби гігієни і для прання.

Загалом, це вже 29-а фура із благодійною допомогою, доправлена меценатами з Німеччини. Окрім цього, раніше вони доставили в область дев'ять вагонів гуманітарної допомоги, усього – на 3, 8 млн євро.

Міжнародна організація з міграції передала центрам для переселенців Вінниччини 43 бойлери ([Укрінформ](#)).

Вінниччина отримала від Міжнародної організації з міграції 43 бойлери для центрів розміщення ВПО та двох громад області.

Голова Вінницької обласної ради В'ячеслав Соколовий:

Ми вже з МОМ реалізували кілька проєктів, які спрямовані на створення кращих умов для тих, хто переїхав на Вінниччину. Тепер організація передає 29 центрам розміщення внутрішньо переміщених осіб і двом громадам – Джуринській сільській та Оратівській селищній – 38 столітрових бойлерів та п'ять – п'ятдесятилітрових. Це ті речі, які обов'язково знадобляться людям.

Згідно з повідомленням, водонагрівачі вже передали представникам територіальних громад та освітніх закладів, де проживають переселенці.

Загалом упродовж 2022 року представництво МОМ передало громадам Вінниччини в центри розміщення й обслуговування внутрішньо переміщених осіб 40 пральних та 40 сушильних машин. За сприяння МОМ на Вінниччині зробили ремонти у закладах, де проживають переселенці. Крім того, об'єкти критичної інфраструктури отримали генератори.

Канада сплатила за Україну членський внесок до бюджету НАФО (Укрінформ).

Уряд Канади сплатив український членський внесок у розмірі 56 618 канадських доларів до бюджету Організації з рибальства в північно-західній частині Атлантичного океану (НАФО) за 2023 рік.

Зазначається, що 14 березня 2023 року секретаріат НАФО офіційно підтвердив сплату урядом Канади членського внеску України до міжнародної організації за поточний фінансовий рік.

Таким чином, український бюджет зберіг за два роки близько 3,5 млн грн, які будуть спрямовані на нагальні потреби держави, зокрема, підтримку Збройних Сил України.

Данія створює фонд допомоги Україні на \$1 мільярд (Укрінформ).

Уряд Данії заявив у середу, що цього року створить фонд у 7 мільярдів данських крон (1,01 мільярда доларів США) для військової, цивільної та бізнес-допомоги Україні.

Міністр закордонних справ Данії Ларс Люкке Расмуссен:

Це значною мірою є відображенням побажань України, які, окрім військової та гуманітарної допомоги, також стосуються відновлення.

Фонд, який було погоджено із більшістю партій у парламенті, спрямує 5,4 мільярда данських крон на військову допомогу. Ще 1,2 мільярда підуть на цивільну допомогу, а на зусилля данських компаній щодо відновлення України буде виділено 0,4 мільярда данських крон.

Президент Володимир Зеленський подякував Данії за створення Фонду підтримки України, зазначивши, що така допомога є запорукою спільної перемоги.

Японська допомога Україні досягла \$1,6 мільярда ([Укрінформ](#)).

Минулого року уряд Японії надав Україні різноманітної допомоги на близько 1,6 млрд дол.

«У Японії обсяг офіційної допомоги на розвиток минулого року міг вирости, оскільки уряд вжив різноманітні кроки із допомоги Україні, що обійшлися у близько 1,6 млрд дол», - йдеться у матеріалі.

Україна отримає від Люксембургу 14 броньованих «швидких» ([Укрінформ](#)).

Люксембург передав Україні чергову партію гуманітарної допомоги, яка включає 14 броньованих автомобілей швидкої допомоги.

«В Україну прямує чергова партія гуманітарної допомоги від Люксембургу, а саме 14 броньованих автомобілей швидкої допомоги виробництва британської компанії Venari. Вже найближчим часом транспортні засоби будуть відправлені на лінію фронту», - йдеться у дописі.

Як зазначається, ці машини рятуватимуть життя українських захисників, а також мирних жителів, які постійно стають жертвами варварських російських обстрілів.

У диппредставництві повідомили, що акція реалізована в межах ініціативи Громади українців у Люксембурзі LUkraine asbl “Ukraine is calling”. Її метою є зібрати 10 млн євро для закупівлі 112 автомобілів швидкої допомоги та пожежних машин.

Уряд США продовжив термін перебування для окремої категорії українських біженців ([Укрінформ](#)).

Адміністрація США дозволила тисячам українців, які були вимушені виїхати з країни через російське повномасштабне вторгнення рік тому, залишатися в Сполучених Штатах на довший термін.

«У Міністерстві внутрішньої безпеки повідомили, що продовження стосується певних громадян України та їхніх найближчих родичів, яких прибули до США до початку програми «Uniting for Ukraine», – зауважує видання.

При цьому уточнюється, що йдеться про громадян України, які прибули до США з 24 лютого 2022 року по 25 квітня 2022 року на умовах так званого гуманітарного пароля. Зараз їм не потрібно подавати жодних документів до урядових установ США, щоб отримати продовження.

Зазначається також, що міністерство розглядатиме справи українців, які підпадають під цю категорію, впродовж наступних чотирьох тижнів за хронологією їхнього приїзду до США.

Плани врегулювання. Переговорний процес

13.03

У Кремлі заявили, що мають намір досягти поставлених в Україні цілей тільки військовим шляхом ([Еспресо](#)).

Речник президента РФ Дмитро Песков заявив, що Росія не збирається вести переговори з Україною, а планує досягти поставлених цілей тільки військовим шляхом

Про це пише російський «Комерсант».

Так він прокоментував заяву ексголови Мюнхенської конференції з безпеки Вольфганга Ішінгера, який закликав створити контактну групу для підготовки до майбутніх перемовин між Україною і Росією про завершення війни.

ООН та росія розпочали черговий етап переговорів щодо продовження «зернової угоди» ([Укрінформ](#)).

У понеділок у Женеві розпочалися переговори між представниками ООН та заступником міністра закордонних справ росії сергієм вершиніним про можливе продовження «зернової угоди».

З боку Організації Об'єднаних Націй у переговорах беруть участь представниця ООН з питань торгівлі Ребека Грінспан і заступник генсека з гуманітарних питань Мартін Гріффітс.

Планувалося, що вони триватимуть один день, але в разі потреби можуть бути продовжені.

москва заявила, що погодиться на продовження угоди лише за умови зняття обмежень на її власний експорт зернових і добрив, який ускладнено через платіжні, логістичні та страхові санкції.

Початок переговорів зумовив падіння цін на пшеницю та кукурудзу, оскільки Україна є великим експортером цих зернових.

Речник ЄС про війну в Україні ([Укрінформ](#)).

Речник ЄС Пітер Стано:

Наразі росія дуже прохолодно ставиться та ігнорує будь-які змістовні мирні пропозиції. Натомість росія проводить ескалацію за ескалацією, здійснює звірства проти мирного населення України, руйнує її цивільну інфраструктуру.

Він наголосив, що будь-яка країна, яка має вплив на росію, має скористатися ним, щоб рф якомога швидше зупинила нелюдську агресію. І Китай має для цього всі важелі як постійний член Ради безпеки ООН.

«Безумовно, ми підтримуємо будь-які мирні зусилля з боку будь-якої країни. Ми не є частиною цього конфлікту, попри те, що росія дуже старасться втягнути нас. Але мирні переговори – це те, що стосується насамперед українців і росіян», - зауважив Стано.

«Попри низку мирних ініціатив, включно з тими, що надійшли від Китаю, росія відповідає деструктивно на будь-які зусилля міжнародного співтовариства принести мир або привести обидві сторони за стіл переговорів. росія лише збільшує ескалацію. Для миру вам потрібні двоє, одного недостатньо. Наразі росія не готова зупинити вбивства та протиправні дії в Україні. Тож, коли момент прийде, і росія буде здатною це зробити, ми побачимо, які мирні зусилля будуть можливими. На цей момент дуже важливо враховувати, що Україна думає над можливим посередництвом або переговорами. З іншого боку, треба, щоб росія також була готовою», - додав речник ЄС.

14.03

Міністр закордонних справ Китаю Цінь Ган під час телефонної розмови з главою МЗС України Дмитром Кулебою заявив, що Китай продовжуватиме відігравати конструктивну роль у припиненні війни та відновленні миру в Україні ([Укрінформ](#)).

Міністр закордонних справ Китаю Цінь Ган:

Китай завжди дотримувався об'єктивної та справедливої позиції щодо українського питання і заявляє про готовність сприяти мирним переговорам та продовжувати закликати міжнародну спільноту створити умови для таких мирних переговорів.

Ми сподіваємося, що всі сторони зберігатимуть спокій, раціональність і стриманість та якнайшвидше відновлять мирні переговори й домагатимуться повернення в колію політичного врегулювання.

Китай продовжуватиме відігравати конструктивну роль у припиненні вогню, припиненні війни, пом'якшенні кризи та відновленні миру.

16.03

Переговори з Росією. Секретар РНБО назвав єдину можливу умову ([Главком](#)).

Секретар Ради національної безпеки та оборони України Олексій Данілов:

Звичайно, ми можемо сідати за стіл. Але, по-перше, це капітуляція Росії за цим столом має бути підписана, або речі, пов'язані з тим, всі ті збитки, які вона тут завдала, на превеликий жаль. І я не розумію, про що ми ще можемо говорити з Росією, – що ми повертаємо собі територіальну цілісність і розуміємо, як Росія компенсує.

Якщо ви берете на себе цю функцію, ви маєте бути відповідальними. І це має бути процес зрозумілий для суспільства. Якщо хтось вважає, що десь підкилимно можна підписати «Мінськ-3», як це робилося з незрозумілими

людьми, з незрозумілими повноваженнями, з незрозумілими наслідками на час підписання, але з зрозумілими вже з середньостроковою дією, я думаю, що такого у нас не буде. Це по-перше. А те, що стосується України, хто це має бути, то ще раз наголошую, що це мають бути відповідальні країни, до яких у нас є довіра. У нас є розуміння, що тоді вони несуть спільну відповідальність.

Це країна, з якою ви ні про що домовитися не можете. Тому що вони ніколи не тримають свого слова. Вони сьогодні можуть з вами домовитися, а завтра вставити вам ніж у спину і скажуть, що ми ж про це не домовлялися, що ми не будемо на вас нападати. Ви знаєте, що це одна з небагатьох країн, де ухвалене рішення, що внутрішні закони можуть не відповідати міжнародному праву, у них внутрішнє право превалює над міжнародним правом. Ну, це нонсенс.

Міністри закордонних справ України та Китаю Дмитро Кулеба та Цінь Ган обговорили важливість принципу територіальної цілісності та формулу миру Президента Володимира Зеленського ([Укрінформ](#)).

Міністри закордонних справ України та Китаю Дмитро Кулеба:

Під час моєї сьогоднішньої розмови з членом Держради Китаю та міністром закордонних справ Цінь Ганом ми обговорили важливість принципу територіальної цілісності. Я підкреслив важливість формули миру Зеленського для припинення агресії та відновлення справедливого миру в Україні.

Одна із пропозицій Китаю щодо досягнення миру в Україні, яка передбачає, що сторони мають припинити вогонь та почати домовлятися, явно відповідає інтересам кремля та розходиться з принципами, визначеними Статутом ООН ([Укрінформ](#)).

Координатор Ради нацбезпеки Білого дому Джон Кірбі:

Всі бачили план (Китаю – ред.) із 12 пунктів, і це викликало великий розголос. Він закликає до припинення вогню.

По суті, це визнало б здобуток росії в усіх її спробах захопити силою територію сусідньої країни. Крім того, це дозволило б російським військам продовжувати окупацію території суверенної України. Тому припинення вогню просто зараз, на нашу думку, означало б чергове порушення Статуту ООН.

«Постійно контактую з Путіним та Зеленським»: Ердоган заявив, що намагається повернути РФ та Україну за стіл переговорів ([Еспресо](#)).

Лідер Туреччини Реджеп Тайїп Ердоган:

Для справедливого та мирного завершення українського конфлікту ми продовжуємо наші дипломатичні зусилля. Я постійно контактую з Путіним та Зеленським. Ми продовжимо наші зусилля до кінця для того, щоб повернути сторони за стіл переговорів.

російський президент путін не зможе зберегти обличчя у результаті війни проти України ([Укрінформ](#)).

Віцепрем'єр-міністр, міністр національної оборони Польщі Маріуш Блашак зазначив, що Україна не може погоджуватися на втрату своєї території в результаті війни як умову для мирних переговорів з росією.

«Це означало б, що ми дозволяємо росії руйнувати весь післявоєнний порядок. Цього не можна допустити. У довгостроковій перспективі ця війна означає кінець путіна. Я вважаю: повне визволення окупованих українських територій є лише питанням часу, і це приведе до того, що умови миру визначатимуть українці», – наголосив Блашак.

За його словами, стає все більш очевидним, що «путін не зможе зберегти обличчя у результаті цієї війни».

«Україна має перемогти, інакше це буде заохоченням для росії знову завдати удару або по Україні, або по інших країнах. Укладення іншого договору на кшталт так званого "Мінська-2" слугуватиме лише відбудові військового потенціалу росії з метою відновлення воєнних дій», – наголосив міністр оборони РП.

17.03

Будь-яка мирна ініціатива може досягти мети лише за готовності медіаторів говорити з Києвом ([Укрінформ](#)).

Про це заявив **президент ФРН Франк-Вальтер Штайнмаєр**, коментуючи майбутній візит голови КНР Сі Цзіньпіна до москви.

Він «бажав би», якби Китай відіграв конструктивну роль. Але, додав німецький лідер, треба розуміти, що означає справедливий мир. Це передбачає, насамперед, чітко сказати: хто є агресор і хто жертва у цій війні росії проти України.

Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук пропонує Китайській Народній Республіці долучитися до виконання будь-якого пункту української формули миру ([Укрінформ](#)).

Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук:

Україна зацікавлена в якнайшвидшому припиненні неспровокованої війни росії проти України. І Китай міг би відіграти свою роль та переконати москву негайно припинити агресію і вивести війська з території України у міжнародно визнаних кордонах.

Україна також взяла до уваги оприлюднення Китаєм своєї позиції щодо війни росії проти України. Ми вітаємо публічне представлення бачення Китаю. Окремі пункти цього документу співзвучні з нашою формулою миру. Тому запропонував Китаю приєднатися до виконання будь-якого з 10-ти пунктів української ініціативи.

Сполучені Штати закликають главу КНР обговорити ситуацію в Україні з президентом Зеленським, щоби мати повне уявлення про

розв'язану кремлем війну, а також уникати закликів до негайного перемир'я, які лише ратифікують російську окупацію ([Укрінформ](#)).

Про це заявив у п'ятницю, 17 березня, під час онлайн-брифінгу **координатор Ради національної безпеки Білого дому Джон Кірбі**.

Він вкотре повторив занепокоєння Вашингтона щодо так званого китайського «мирного плану» щодо врегулювання ситуації в Україні, а також намірів Пекіна «сприяти переговорам» в умовах, коли РФ не збирається лишати окуповані українські території.

Він наголосив, що це також дозволить російським військам продовжувати окупацію суверенної української території, а це, звісно, не відповідає принципам Статуту ООН.

(...) Кірбі зазначив, що забезпечення такого миру має передбачати українські погляди та поважати основну ідею суверенітету й територіальної цілісності.

Голова КНР Сі Цзіньпін під час візиту до росії наступного тижня відстоюватиме «об'єктивну й неупереджену» позицію Китаю щодо російсько-української війни й просуватиме необхідність мирного врегулювання ([Укрінформ](#)).

Про це заявив **речник МЗС Китаю Ван Веньбін**.

Поїздка Сі до Москви відбудеться в той час, коли Пекін намагається представити себе нейтральним посередником у війні Росії проти України, зберегти свої «відносини без меж» із РФ та відновити зв'язки із Заходом.

Водночас західні офіційні особи скептично оцінюють ефективність участі Китаю в урегулюванні й висловлюють стурбованість тим, що Китай може розглядати можливість надання Росії летальної військової допомоги, попри постійні заперечення Пекіна.

Щодо цього речник МЗС сказав, що Китай завжди займав «розважливу й відповідальну» позицію та контролював експорт військових і цивільних товарів подвійного призначення відповідно до чинного законодавства.

За його словами, економічне і торговельне співробітництво між Китаєм і РФ є «відкритим та прозорим».

«Повноцінної перемоги не буде»: на росТБ влаштували палку суперечку про війну з Україною і згадали про переговори ([Obzrevatel](#)).

У російських пропагандистських шоу заговорили про те, що Росія не здатна перемогти Україну. Отже, необхідно припинити агресивну риторичку і почати закликати до мирних переговорів.

В іншому випадку Росія втратить ще сотні тисяч своїх солдатів, і це ніяк не наблизить державу-агресорку до «повноцінної перемоги». Фрагмент пропагандистського ефіру опублікували в одному із Telegram-каналів.

(...) Суперечка в ефірі пропагандистського шоу спалахнула між російським політологом Геворгом Мірзаяном та депутатом Держдуми Віталієм Мілоновим.

Коли Мірзаян вкотре взявся штовхати «полум'яні промови» про те, як Росія розгромить Україну, Мілонов не витримав і перервав войовничого завсідника російського телебачення (...).

І, судячи з реплік, що пролунали від інших учасників ефіру, думка про неможливість перемоги РФ після року повномасштабної війни відвідує не тільки голову Мілонова.

Плани повоєнного відновлення України

Швидке відновлення місцевого самоврядування забезпечує відновлення звільнених територій ([Укрінформ](#)).

Швидке відновлення місцевого самоврядування на деокупованих територіях підтримує їх єдність та забезпечує швидке відновлення.

Директор Програми «U-LEAD з Європою» Бастіан Файгель:

Йдеться про складний комплекс питань щодо відновлення місцевого самоврядування на територіях, які деякий час перебували під окупацією. Щоб досягти найкращих результатів, відповіді на ці запитання слід шукати в тісній співпраці з громадами, оскільки йдеться про відновлення демократії на місцевому рівні. (...). Сьогодні надзвичайно важливо почути думку та голос голів громад щодо процедури та критерію відновлення самоврядування на звільнених територіях.

За його словами, досвід Німеччини після повалення нацистського режиму показав, що швидке відновлення місцевого самоврядування не загрожує політичній стабільності держави чи звільнених територій, а підтримує єдність і забезпечує швидке відновлення.

Файгель додав, що у контексті відновлення місцевого самоврядування на деокупованих територіях важливо розуміти, хто і як саме замінить військові адміністрації, якими будуть їхні обов'язки, терміни повноважень та критерії створення.

Миколаївщина отримала понад 400 модульних будинків для людей, які втратили житло ([Укрінформ](#)).

Миколаївська область отримала від міжнародних партнерів близько 430 модульних будинків, які розподілять між мешканцями деокупованих територій та найбільш постраждалих населених пунктів.

Голова обласної військової адміністрації Віталій Кім:

Міжнародні партнери надали нам близько 430 модульних будиночків, щоб там проживали люди, поки їхнє житло буде відновлюватися. В першу чергу їх розподілять між мешканцями деокупованих і найбільш постраждалих населених пунктів. Розподіл йтиме через райдержадміністрації та голів громад відповідного району.

Щодо інших постраждалих, то, за його словами, наразі уряд передбачив 17 мільярдів гривень на компенсацію втраченого житла. Але поки що ця процедура на стадії реалізації, додав Кім.

На Миколаївщині стартував британський проєкт з відновлення пошкодженого житла ([Укрінформ](#)).

У Снігурівській громаді на Миколаївщині розпочалася реалізація британського проєкту Wintarization відновлення пошкодженого житла.

Голова Снігурівської міської військової адміністрації Іван Кухта:

У Снігурівській громаді розпочалася реалізація британського проєкту Wintarization. Сьогодні зустрівся з представниками міжнародної організації CARE та БФ «Стабілізейшен Суппорт Сервісез», які займаються реєстрацією до проєкту жителів м. Снігурівка, у котрих є незначні пошкодження домівок внаслідок бойових дій.

За його словами, вони обговорили можливості подальшої співпраці. Цей міжнародний проєкт є першим в цій громаді щодо відновлення пошкодженого майна. За його умовами, кошти на картку не перераховуються, а підрядна організація виконує погоджений об'єм ремонтних робіт.

До «Армії відновлення» залучили понад 9 тисяч українців (Укрінформ).

До проєкту «Армія відновлення» долучилися 9 081 безробітних українців, на оплату послуг яких спрямовано 56 млн грн.

«Вже понад 9 тисяч безробітних з 14 регіонів взяли участь у суспільно-корисних роботах, які прискорюють відновлення країни», - йдеться в повідомленні Державної служби зайнятості.

Зазначається, що найбільша кількість залучених до «Армії відновлення» безробітних зафіксована у Полтавській області – 2 750 осіб, на Донеччині – 1 407 осіб та Сумщині – 1 238.

На фінансування заробітної плати за виконання суспільно корисних робіт направлено 56 млн грн.

Відбудова України: Агентство відновлення та Європейська Бізнес Асоціація домовилися про співпрацю (Укрінформ).

Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури і Європейська Бізнес Асоціація (ЕВА) домовилися про співробітництво у відновленні України.

Голова Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури Мустафа Найєм:

Стратегічне бачення агентства відновлення та ЕВА збігається – це відбудова України, в якій комфортно жити, працювати, вести бізнес. Зараз, на старті масштабного процесу відновлення, ми прагнемо консолідувати наші зусилля. Команда агентства готова вибудувати прозору, справедливу та зрозумілу систему участі підприємців у відбудові.

За його словами, бізнес є ключовим партнером держави у відновленні країни, а тому підтримка ЕВА – важливий елемент продуктивної і взаємовигідної роботи з приватним сектором в Україні.

Він уточнив, що відомство сфокусувалося на відновленні 11 регіонів, що найбільш постраждали від повномасштабного вторгнення. Згодом географію проєктів буде розширено на всю Україну.

«Ресурси МФО та урядів країн-партнерів є одним із ключових джерел фінансування, так само як і приватні інвестиції. Міжнародні інвестори можуть розраховувати, що проекти будуть реалізовані прозоро, якісно і вчасно», - додали в агентстві.

Для фінансування проектів відбудови цього року треба \$17 мільярдів (Укрінформ).

Україна планує активізувати формат «Фінансового Рамштайну» для визначення джерел фінансування проектів відбудови.

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль:

У відбудови цього року буде 4 основні напрями: енергетика, житло, розмінування та критична інфраструктура. Плануємо активізувати формат «Фінансового Рамштайну» для визначення джерел фінансування проектів відбудови. Потребуємо для цього, за попередніми оцінками, 17 млрд доларів лише на цей рік.

За його словами, наразі Україна, Світовий банк, Європейський Союз та ООН спільно проводять другий етап оцінки збитків та потреб на відновлення. Також уряд працює над впровадженням єдиної цифрової аналітично-інформаційної системи управління процесом відбудови.

«Прямо зараз ми доопрацьовуємо Державний реєстр пошкодженого і знищеного майна. Паралельно запускаємо програму компенсацій за пошкоджене та знищене житло. Відновлення критичної інфраструктури передбачатиме також її модернізацію. Все це на порядку денному», - наголосив Прем'єр.

На Миколаївщині стартувала наймасштабніша за останні роки висадка лісу (Укрінформ).

На Миколаївщині стартувала наймасштабніша за останні роки весняна висадка лісу - вже посадили понад 25 тисяч сіянців.

«На Миколаївщині стартувала наймасштабніша за останні роки весняна висадка лісу. Лісівники вже висадили близько 25 тис. сіянців у рамках програми Президента “Зелена країна”. Через теплий клімат у південних регіонах весняна висадка стартує раніше, ніж по всій країні», - йдеться у повідомленні Південного лісового офісу.

У цьому році Південний лісовий офіс, який охоплює ліси Миколаївської, Одеської та Херсонської областей, планує висадити 2800 гектарів лісу.

В лісовому офісі також звертають увагу на те, що у цьому році до весняної лісокультурної кампанії через повномасштабне вторгнення не зможуть долучитися 12 лісництв Миколаївщини. На території двох з них тривають військові дії, території десяти – заміновані.

Директор Південного лісового офісу Олександр Грицай:

Цього року заходи з лісорозведення в рази масштабніші, ніж за всі попередні роки. Це стало можливим завдяки тому, що лісові господарства

України об'єдналися в одне державне підприємство «Ліси України». Раніше вони могли розраховувати тільки на свої сили. Зараз є можливість залучити кошти, аби збільшити лісистість південних регіонів України, а також посилити охорону лісів від пожеж.

Південна Корея і Польща домовилися про участь у відновленні України (Укрінформ).

Міністр закордонних справ Південної Кореї Пак Джин та його польський колега Збігнєв Рау домовилися про активну співпрацю для відбудови та відновлення України в майбутньому.

Головні дипломати Південної Кореї та Польщі провели переговори в Сеулі у вівторок, щоб обговорити співпрацю двох країн у сфері оборони та ядерної енергетики, а також основні геополітичні процеси, включаючи війну росії проти України.

Глави МЗС двох країн високо оцінили досягнення у двосторонньому оборонному співробітництві з минулорічного саміту їхніх лідерів і погодилися продовжувати зусилля із впровадження подальших заходів. Рау оцінив двостороннє оборонне співробітництво двох країн як нову віху у двосторонніх зв'язках.

«Сторони також відзначили необхідність відновлення миру в Україні та домовилися про активну співпрацю для відбудови та відновлення України в майбутньому», - йдеться у повідомленні.

Польща готова розвивати співпрацю щодо видобутку газу в західній Україні (Укрінформ).

Польща готова розвивати енергетичну співпрацю з Україною у кількох напрямках, зокрема щодо видобутку газу у західній Україні і створення енергетичного мосту Жешув – Хмельницька АЕС.

Прем'єр-міністр Польщі Матеуш Моравецький зазначив, що Варшава може зробити весь регіон незалежним від «русского міра» в енергетичному аспекті, звільняючи країни від енергетичної залежності росії.

Він зауважив, що в національних інтересах Польщі є розвиток співпраці з Україною та іншими країнами-сусідами у сфері енергетики, зокрема, у контексті спільних геологорозвідувальних проєктів.

«Нас уже сьогодні запрошують до спільних геологорозвідувальних та проєктів з видобутку в Україні. Звичайно, там має настати мир, але такі проєкти можливі. Переговори стосуються різних сфер, у тому числі газорозвідки в західній Україні», - повідомив Моравецький.

Він зауважив, що українська сторона також запрошує до співпраці щодо модернізації енергетичного сполучення Жешув-Хмельницька АЕС.

«Це сполучення, комбінація може універсальним чином допомогти посиленню енергетичної безпеки як Польщі, так і України», - підкреслив глава польського уряду.

Він додав, що переговори з українською стороною також стосуються сполучення між Рівненською АЕС і містом Холм.

Під час свого виступу Моравецький зазначив, що Польща хоче стати енергетичним і, насамперед, газовим хабом у Центральній Європі, зміцнюючи свою позицію в цій частині Європи. Він зауважив, що Польща розбудовує газові інтерконектори з сусідніми країнами, розширює нафтопорт у Гданську та створює плаваючий термінал для скрапленого газу. За його словами, в майбутньому цією інфраструктурою зможуть користуватися також партнери Польщі з України, Чехії, Словаччини та Угорщини.

На деокупованій території Миколаївщини відновили п'ять мостів (Укрінформ).

На деокупованій території Снігурівщини у Миколаївській області вже відновили п'ять мостів.

Голова Снігурівської міської військової адміністрації Іван Кухта:

Минуло трохи більше 4-х місяців з моменту деокупації Снігурівщини, і за цей час відновлено вже 5 мостів, що ведуть до нашої громади, 3 з яких безпосередньо на території Снігурівської ОТГ.

Він також звернув увагу на історію відновлення Нововасилівського мосту. Після деокупації місцеві люди не стали чекати, поки хтось прийде та зробить сполучення із центром громади, а об'єдналися та самостійно відновили проїзд.

«Такі ініціативи потрібно підтримувати, і саме тому, завдяки професіоналізму хлопців з 36-го шляховідновлювального полку, було збудовано новий постійний міст, який 15 березня ввели в експлуатацію», - зазначив голова МВА.

На Миколаївщині відбудували ще один міст (Укрінформ).

UNITED24 та АВТ Баварія профінансували відновлення ще одного моста у Миколаївській області.

«У Баштанському районі Миколаївської області відкрили міст через річку Інгулець, який був зруйнований російськими військами у листопаді 2022 року. Міст гарантує безпечний проїзд жителям навколишніх сіл і дозволить доставляти гуманітарну допомогу», - йдеться у повідомленні пресслужбі платформи UNITED24.

Відновили міст військовослужбовці 36-го шляхо-відновлювального Конотопського полку Державної спеціальної служби транспорту. А профінансувала відбудову компанія АВТ Баварія через фандрейзингову платформу UNITED24.

Генеральний директор АВТ Баварія Ерік Бернінг:

Відбудова мосту у Баштанському районі Миколаївської області є надзвичайно важливою подією для місцевих жителів та для АВТ Баварія. Ми пишаємось тим, що вкотре доєдналися до проекту, що сприяє відбудові українських мостів, які постраждали від країни-агресора. Наша плідна

співпраця з UNITED24 не зупиняється. Ми продовжуємо допомагати Україні протистояти ворогу та відбудовувати нашу державу.

Це вже восьмий міст, який звели за кошти донорів, зібрані через фандрейзингову платформу UNITED24, і п'ятий міст на деокупованій Миколаївщині.

Голова Миколаївської обласної військової адміністрації Віталій

Кім:

Громада довго чекала на відбудову цього моста, адже він забезпечить безперервне транспортне сполучення. Дякую UNITED24 та АВТ Баварія, бо саме завдяки кооперації з бізнесом вдалося в такі терміни виконати завдання із відбудови мосту.

Японія допоможе Одесі відновити критичну інфраструктуру (Укрінформ).

Мер Одеси Геннадій Труханов та міський голова Йокогами Такехару Яманакі підписали Меморандум про взаєморозуміння щодо технічного співробітництва. Японська сторона надаватиме технічну та підтримку у відновленні й розбудові критичної інфраструктури Одеси.

«В рамках Меморандуму Йокогама надаватиме технічну та технологічну підтримку у відновленні та розбудові критичної інфраструктури Одеси із залученням різних компаній, зокрема - державного Японського агентства міжнародного співробітництва (JICA)», - йдеться в повідомленні Одеської міської ради.

Йокогама - місто-побратим Одеси, яке з перших днів повномасштабного вторгнення росії в Україну підтримує південне місто та допомагає одеситам. Японські партнери ще влітку передали Одесі потужні фільтри Mizuhime, які ефективно перетворюють технічну воду на питну. Ці пристрої можуть забезпечити до 300 літрів питної води на годину.

Коментарі європейських та американських політиків

(Укрінформ)

Речник ЄС Пітер Стано:

Якщо йдеться про ситуацію в Україні, Китай де факто обрав сторону. Китай відмовився визнати, хто є агресором і хто є жертвою. Китай ставить Україну на однаковий рівень (з агресором – ред.), хоча Україна піддається жорстокій і злочинній атаці на порушення Хартії ООН. Тієї Хартії, яку Китай зголосився захищати як постійний член Ради Безпеки ООН. Це одна з речей, яка може розглядатися як спірна у китайському підході та у китайських пропозиціях.

Він нагадав, що Китай часто просто ретранслює російські наративи щодо причин та витоків війни проти України, включаючи тези щодо «підповзання» НАТО та інші подібні нісенітници.

(Укрінформ)

Міністерка оборони Австрії Клаудія Таннер:

Всі (під час зустрічі міністрів оборони країн-членів ЄС у Стокгольмі – ред.) висловили думку, що ми повинні підтримувати Україну зараз більше, ніж будь-коли, і так стільки, скільки це потрібно.

За її словами, в ЄС зберігається єдність і країни-члени «в унісон називають те, що сталося, агресивною війною, якої ще не було».

Міністерка оборони Австрії додала, що серед її колег в Євросоюзі є усвідомлення того, що, з одного боку, вони «повинні підтримувати Україну у військовому плані», а, з іншого боку, також повинні думати про поповнення власних резервів.

За її словами, наразі в ЄС «з'явилося розуміння того, що закупівлі (боєприпасів – ред.) мають здійснюватись спільно», і що «в Європі мають бути відновлені потужності, разом з оборонною промисловістю».

Коментуючи можливість відмови від нейтралітету, Таннер заявила, що Австрія не є нейтральною в питанні розв'язаної росією війни і підтримує Україну різними способами. «Єдине, чого ми не робимо: ми не постачаємо наступальних озброєнь і не проводимо тренування, як наприклад, щодо ситуації з танками. Ми маємо наголошувати, що ми допомагаємо багатьма способами, у гуманітарному плані, біженцям, або коли йдеться про санкції», - додала міністерка.

(Укрінформ)

У понеділок уряд Великої Британії опублікував оновлену версію британської оборонної стратегії та зовнішньої політики від 2023 року (Integrated Review Refresh (IR23)).

Прем'єр-міністр Великої Британії Ріші Сунак:

Незаконне вторгнення росії в Україну, вепонізація поставок енергії та продовольства та безвідповідальна ядерна риторика в поєднанні з більш агресивною позицією Китаю в Південно-Китайському морі та Тайванській протоці загрожують створити світ, визначений небезпекою, безладдям і розколом - і міжнародний порядок, більш сприятливий для авторитаризму.

(...). Сунак описав Комуністичну партію Китаю як «виклик, що визначає епоху». Раніше його описували лише як «системний виклик».

Британський прем'єр також зазначив, що війна президента росії володимира путіна в Україні була нападом на безпеку Сполученого Королівства та Європи в цілому.

В огляді йдеться про «зростаючу стурбованість» діями китайського уряду, включно з його зміцненням відносин з росією, незважаючи на війну в Україні.

Попереджаючи про майбутні загрози, в огляді зазначається: «Зростає ймовірність того, що міжнародне безпекове середовище буде погіршуватись у найближчі роки, а державні загрози зростатимуть і диверсифікуватимуться в Європі та за її межами. Ризик ескалації більший, ніж будь-коли за останні десятиліття, і все більше передових систем зброї розроблено та випробовується або приймається на озброєння».

([Укрінформ](#))

Міністр економіки Сербії Раде Баста:

Наша країна вже платить високу ціну за те, що не вводить санкції проти росії, і вона (ціна - ред.) стає непідйомною. Як міністр економіки, я не можу змиритися з тим, що на президента Сербії Александара Вучича чиниться такий великий тиск, а ми мовчимо. Саме тому я виступаю за введення санкцій проти росії, я стою поруч з президентом Вучичем у захисті державних і національних інтересів, і я маю абсолютну довіру до нього. Саме тому прошу уряд Сербії і всіх міністрів зробити заяву з цього питання.

За його словами, сербський уряд не вводив санкцій проти рф тому, що сподівався, що «конфлікт закінчиться, що розум візьме гору і що обидві сторони нарешті сядуть за стіл переговорів».

«На жаль, з плином часу ми зіткнулися з новою реальністю. Конфлікту не видно кінця, і, схоже, розумні аргументи вичерпалися. Малі країни завжди страждають від конфлікту великих, а через глобальні потрясіння Сербія стикається з величезним тиском», - додав Баста.

([Укрінформ](#))

Глава КНР Сі Цзіньпін має відвідати Москву.

Радник Білого дому з питань національної безпеки Джейк Салліван:

Це те, за чим ми спостерігатимемо. Росія має свої інтереси і намагається втягнути в цей конфлікт інші країни у міру можливого.

Він зазначив, що наразі американська розвідка не виявила поставок зброї з КНР у росію. «На нашу думку, це було б великою помилкою для Китаю, тому що рф застосовує зброю для вбивства мирних жителів і скоєння воєнних злочинів», - додав Салліван.

Він також зауважив, що в Китаї навряд чи хотіли б мати щось спільне з цим.

(Укрінформ)

Лукашенко здійснив візит до Тегерану.

Речник Державного департаменту США Нед Прайс:

Щодо візиту Лукашенка до Ірану, ми розглядаємо це як іще більше поглиблення відносин між Іраном і росією.

Він пояснив, що взаємозв'язок Москви й Тегерана давно викликає стурбованість, зокрема, у сфері військового співробітництва між цими двома країнами. Водночас, непокоять зв'язки режиму Лукашенка з Кремлем, зокрема те, що він «по суті запропонував росії поступитися суверенітетом» власної держави.

У цьому контексті представник зовнішньополітичного відомства США підкреслив, що у Вашингтоні уважно стежать за розвитком взаємодії між рф та Іраном, а також візитом білоруського диктатора до Тегерана.

(Укрінформ)

Прем'єр-міністр Великобританії Ріші Сунак, президент США Джо Байден та глава уряду Австралії Ентоні Албенізі обговорили подальшу взаємодію трьох країн у межах альянсу AUKUS.

Прем'єр-міністр Великобританії Ріші Сунак:

Нашим найвищим пріоритетом є продовження надання військової допомоги Україні, тому що їхня безпека – це наша безпека, і ми підемо далі, щоб зміцнити нашу стійкість.

Сунак наголосив, що сучасні виклики посилюються незаконним «російським вторгненням в Україну, зростанням агресивності Китаю, дестабілізуючим поведінням Ірану та Північної Кореї».

«Усе це загрожує створенням світу, який визначатиметься небезпекою, безладом і розколом», – додав він.

(Укрінформ)

Президент Литви Гітанас Науседа:

Українці своєю кров'ю захищають свободу та демократичні європейські цінності. Україна належить до Європейського Союзу. Українці це довели багатьма способами. І наше завдання - допомогти українцям провести усі необхідні реформи з метою приєднання до Євросоюзу... Я вітаю вашу заяву, пані президентко (Європарламенту – ред.), щодо переговорів про вступ України. Ми маємо ставити за ціль початок цих переговорів про членство вже цього року.

Науседа наголосив на важливості продовження тиску на росію, зокрема, санкційного режиму проти неї. «Санкції мають бути болючими», - зазначив він.

Крім того, литовський президент підкреслив важливість притягнення російського керівництва до відповідальності за вчинений злочин агресії проти України.

Також Науседа додав, що наразі все більше європейських політиків та експертів розуміють, що росія становить довгострокову загрозу і тому потрібно належним чином готуватися до цього, у т.ч. у військовому плані для побудови «надійного стримування».

([ЛІГА.Новини](#))

Лідер більшості в Сенаті США Чак Шумер назвав напад російського винищувача Су-27 на американський безпілотник MQ-9 Reaper «безрозсудним актом» Путіна та російських військових.

«Я хочу сказати пану Путіну, припиніть таку поведінку, перш ніж ви станете причиною ненавмисної ескалації», – сказав сенатор.

Він зазначив, що перехоплення не завадить Сполученим Штатам діяти над Чорним морем.

«Ці агресивні дії російської авіації ризиковані й можуть призвести, повторюю, до ненавмисної ескалації. США регулярно здійснювали польоти над Чорним морем ще до незаконного та безрозсудного вторгнення Путіна в Україну, і я впевнений, що наші військові продовжать це робити», – сказав Шумер.

([Укрінформ](#))

Заморожені активи російської федерації мають бути передані Україні для відбудови.

Президент Литви Гітанас Науседа:

Неймовірний та жорстокий терор минулого знову повернувся в Європу. У цьому зв'язку ще важливіше, щоб російські злочини не залишилися безкарними... Тривале уникнення теми минулих злочинів радянської диктатури та їх замовчування не лише становлять загрозу для європейських цінностей, а й не дозволяють народу росії протистояти власному минулому.

Він підкреслив, що потрібно «зруйнувати це коло брехні, прославлення злочинців та кривавих агресорів до того, як воно зруйнує всіх нас».

«Йдеться не лише про долю України та її народу. Від цього залежить будь-яка перспектива тривалого та сталого миру в Європі», - додав литовський лідер.

На його переконання, Європейський Союз має посилювати санкції проти росії, щоб позбавити її ресурсів для продовження війни проти України. Водночас Європа має зробити все можливе, щоб винні у злочині агресії проти України були притягнуті до відповідальності.

«Я рішуче підтримую створення Спеціального міжнародного трибуналу для розслідування злочину агресії, а також використання заморожених російських активів для відбудови України. Перекоаний, що резолюція щодо створення спеціального трибуналу, ухвалена Європарламентом у січні, допоможе досягти того, що здавалося важкодосяжним», - заявив Науседа.

Окремо він підкреслив, що Україні потрібна Європа, але Європа теж потребує України з її новою енергією та дивовижною здатністю робити неможливе, тому прапор України має вже невдовзі майорити поряд із прапорами інших країн-членів ЄС.

«Демократичний рух, Євромайдан та європейські прагнення українців мають досягти кінцевого пункту в об'єднаній Європі. Це не лише Україна потребує Європи. Європі також необхідна Україна з її енергією та рішучістю, із здатністю робити неможливе можливим. Саме тому я мрію про день, коли члени Європейського парламенту, що будуть обрані в Україні, увійдуть у цю залу, і український прапор буде майорити поряд із національними прапорами інших країн-членів напроти цієї будівлі. Той прапор, який став символом героїчної боротьби за гідність та свободу», - сказав Президента Литви.

(...). «Останні події доводять, що мир, свобода, демократія і добробут не можуть сьогодні сприйматися як даність. Історія свідчить, що найкращий шлях для їх захисту та для розвитку свободи й демократії, - це розширення Європейського Союзу. Якщо ми хочемо зробити Європейський Союз сильнішим, ми маємо прийняти нових членів. Я тепло вітаю нещодавнє історичне рішення (щодо надання статусу країн-кандидатів – ред.) по Україні, Молдові та країнах Західних Балкан», - зауважив Президент Литви.

Він наголосив, що Молдова потребує негайної допомоги від ЄС, оскільки постає перед величезним тиском з боку росії та проросійських сил, а також висловив сподівання, що молодь Грузії, яка рішуче виступила за продовження демократичного розвитку, зможе відстояти власне європейське майбутнє.

(Укрінформ)

Прем'єр-міністр Польщі Матеуш Моравецький:

Разом із президентом Анджеєм Дудою та міністром закордонних справ Збігневом Рау, який перебуває у Південній Кореї, а незабаром буде у В'єтнамі, ми ведемо (дипломатичний – ред.) наступ, спрямований на підвищення обізнаності в різних куточках світу про те, що відбувається тут, у нашому регіоні, в чому полягає природа варварської агресії росії і чому багато залежить від того, як ми відреагуємо на неї.

Він додав, що йдеться про безпеку не лише Польщі, а всієї Європи.

Прем'єр-міністр зазначив, що в середу зустрінеться у Варшаві із своїми колегами з Ісландії та Латвії. І якщо Латвії не треба пояснювати, що відбувається в Україні, то «країнам із віддалених регіонів – так».

(Укрінформ)

Канцлер ФРН Олаф Шольц:

російська загарбницька війна є кричущим порушенням міжнародного права. І наша вимога є чіткою: путін має відмовитися від свого божевільного плану та вивести свої війська з території України.

Він підкреслив, що світ ніколи не визнає спроби рф окупувати частину України, не визнає фейкових референдумів у чотирьох українських областях.

(Укрінформ)

Колишній глава Об'єднаного комітету начальників штабів США

Майк Мулен:

Думаю, що F-16 будуть надані. Складно передбачити, коли саме це трапиться, але вони будуть.

На його переконання, ці літаки «матимуть значний вплив» на полі бою.

Мулен наголосив, що навіть із вже наявними силами й ресурсами Україна здатна справити «руйнівний ефект на будь-який можливий російський наземний наступ». «Українці швидко вчаться, тренуються й адаптуються, а також дуже швидко й постійно завдають росіянам поразок. Очікую, що це триватиме надалі, й на росіян чинитиметься все більший тиск на сході», - зауважив колишній воєначальник.

(Укрінформ)

рф скликала позачергове засідання Ради Безпеки ООН для обговорення «русофобії як чинника, що перешкоджає пошуку довгострокових і стійких рішень української кризи».

Представник делегації США:

За останній рік світ пережив цілий парад виправдань росії та абсурдних пояснень її війни проти України. Ми чули заяви рф, що вона - не агресорка, що намагається «зупинити геноцид» на сході України, що вона має «денацифікувати» українську владу, і що вона повинна боротися з наркоманами й сатаністами.

Він підкреслив, що це - не перший і, очевидно, не останній випадок, коли російська делегація зловживає повноваженнями постійного члена Радбезу ООН, щоби поширити наративи власної пропаганди.

Представник США наголосив, що яким би запаморочним не було б нове виправдання москви, «воно не може приховати того факту, що росія не є жертвою, якою вона себе виставляє». Докази цього можна побачити в Бахмуті, Харкові, Маріуполі, Бучі та багатьох інших містах України, додав він.

«Якщо російська делегація серйозно налаштована висвітлювати найжахливіші та найогидніші аспекти свого жорстокого вторгнення в суверенну державу-члена ООН, вона мала б скликати зустріч для обговорення багатьох своїх воєнних злочинів, злочинів проти людства та інших зловживань, скоєних її військовими», - підкреслив представник США.

Він наголосив, що кожне виправдання кремля має на меті приховати його справжню мету, а саме «стерти з карти суверенну незалежну державу Україну та в насильницький спосіб підкорити її народ». У цьому зв'язку він підкреслив, що оборона українцями власної країни є належною та необхідною реакцією на жорстоке вторгнення рф.

Крім того, представник американської делегації підтвердив, що Сполучені Штати стоятимуть з Україною стільки, скільки знадобиться.

(Укрінформ)

рф скликала позачергове засідання Ради Безпеки ООН для обговорення «русофобії як чинника, що перешкоджає пошуку довгострокових і стійких рішень української кризи».

Політичний координатор постійного представництва Об'єднаного Королівства при ООН Фергус Екерслі:

Нинішні проблеми в Україні спричинені не русофобією, а прагненням президента путіна анексувати суверенну державу на порушення основоположних принципів Статуту ООН.

За його словами, «русофобія - один із пунктів все довшого переліку пояснень, які росія надає для виправдання війни в Україні».

«Те, що їм доводиться вигадувати так багато виправдань, явно свідчить про їхнє розуміння того, що жодне з них не витримує критики», - заявив Екерслі.

Британський дипломат також розповів, що сам сім років вивчав російську мову, історію та літературу.

«Ми не русофоби. Навпаки, між нашими країнами існують історичні відносини», - сказав він російською.

Екерслі також заявив, що світ хоче бачити росію «стабільною та успішною державою, а не тією, що вдирається та намагається анексувати своїх сусідів».

(Укрінформ)

Російський винищувач атакував американський безпілотник над Чорним морем.

Координатор Ради національної безпеки Білого дому Джон Кірбі:

Якщо меседж (росіян – ред.) полягає в тому, що вони хочуть стримати або відвадити нас від польотів і операцій у міжнародному повітряному просторі над Чорним морем, тоді цей меседж не досягне мети», - зауважив Кірбі.

Він підкреслив, що Сполучені Штати продовжать літати та діяти в міжнародному повітряному просторі в цьому регіоні.

«Чорне море не належить жодній нації. І ми надалі робитимемо те, чого потребують наші інтереси національної безпеки в цій частині світу», - наголосив представник Білого дому.

Кірбі також зазначив, що президент Байден був поінформований про інцидент, і Державний департамент звертатиметься напряду з нотою до російської сторони.

«Я хочу підкреслити, що цей MQ-9 перебував у міжнародному повітряному просторі над міжнародними водами і не погрожував нікому. Це було небезпечне й непрофесійне перехоплення», - зауважив представник Білого дому.

Водночас він підкреслив, що росіяни не вперше намагалися здійснити перехоплення американських дронів над Чорним морем впродовж останніх тижнів. Однак цього разу небезпечні й непрофесійні маневри російських літаків спричинили втрату американського повітряного судна.

Представник Білого дому також зазначив, що російська сторона досі не повідомила про наміри своїх пілотів під час інциденту.

(Укрінформ)

Польща оголосила про наміри передати Україні Міг-29.

Координатор Ради національної безпеки Білого дому Джон Кірбі:

Це – суверенні рішення, які мають приймати країни.

Він підкреслив, що американська сторона не тисне та не вмовляє нікого у питанні надання Україні військової допомоги. Натомість за його словами, відбувається координація на міжнародному рівні, у тому числі у форматі «Рамштайн».

«Якщо інша нація захоче передати Україні винищувачі, ми, безперечно, підтримали би це», - зауважив представник Білого дому.

(Укрінформ)

Речник Державного департаменту США Нед Прайс:

Сполучені Штати вважають, що росія продовжує підтримувати програму наступальної біологічної зброї на порушення своїх зобов'язань за Конвенцією про біологічну зброю.

Крім того, він підкреслив, що кремль упродовж багатьох років поширює дезінформацію, у тому числі про так звані «лабораторії біологічної зброї» в Україні, щоби виправдати свою агресію. З цією метою залучаються парламент рф, контрольовані кремлем ЗМІ, інформаційні вебсайти, пов'язані з російською розвідкою, й так звані експерти.

«Ці суб'єкти працюють разом, щоби постійно, по краплині наповнювати інформаційне середовище брехливими наративами з метою створення ілюзії великої кількості голосів, які повторюють один одного», - зауважив представник Держдепартаменту США.

(Укрінформ)

Президент Європейської Ради Шарль Мішель:

Ми підтримуємо формулу справедливого миру, яка була запропонована Президентом Зеленським. Вона основана на Хартії ООН та на повазі до

міжнародного права. Ми напружено працюємо, щоб об'єднати міжнародне співтовариство навколо цих мирних зусиль, як ми це зробили під час голосування резолюції Генеральної Асамблеї ООН із закликом вивести російські сили з території України... Ця резолюція була підтримана переважною більшістю - 141 країна «за». Але робота щодо переконання інших залишається дуже великим викликом.

Він нагадав, що Президент Зеленський взяв участь у саміті ЄС 9 лютого.

«Це пленарне засідання саміту було нагодою висловити повну підтримку Україні, яку ми надаватимемо так довго, як це буде потрібно. Тому що поразка не є опцією для України... Для того, щоб виграти мир, ми маємо зміцнити нашу оборону та наші спроможності. Вже за три дні після того, як росія розпочала свою атаку, ми ухвалили рішення поставляти зброю та боєприпаси для України. Це означало зміну парадигми. Я переконаний, що це було народженням нашої європейської оборони», - заявив президент Європейської ради.

Він наголосив, що для зміцнення власної оборони країни ЄС мають розвинути спроможності власної оборонної промисловості та терміново надати необхідну допомогу для України.

«Протягом минулих місяців російські сили вистрілюють від 20 до 50 тисяч артилерійських снарядів на день, тож Україні потрібні боєприпаси, щоб захистити себе. Саме тому ми опрацювали пропозицію Президента Естонії Каї Каллас, щоб організувати об'єднане замовлення та прискорити доставку (боєприпасів) для наших українських друзів. Високий представник ЄС Боррель розвинув конкретний план для імплементації цієї допомоги», - сказав Шарль Мішель.

Він зауважив, що ЄС прагне бачити ескалацію миру в Україні, але росія не припиняє ескалацію війни. При цьому для завершення цієї війни та переходу до миру необхідне лише одне рішення з боку країни-агресора – зупинити свою зброю та вивести всі російські війська за межі міжнародно визнаних кордонів України.

«На жаль, ми не бачимо жодних ознак того, що кремль має намір рухатися у цьому напрямку. Попри це ми продовжуємо боротися за мир, ведемо дипломатичну битву», - додав президент Європейської ради.

(ЛІГА.Новини)

Україна важлива для США та для всього світу, - заявив міністр оборони США Ллойд Остін у відповідь на прохання прокоментувати слова потенційного кандидата у президенти США Рона Десантіса про те, що підтримка України не має бути пріоритетом.

Міністр оборони США Ллойд Остін заявив, що до цього моменту він бачив двопартійну підтримку надання допомоги Україні в галузі безпеки.

«Я очікую, що ми продовжимо бачити це в майбутньому. Ми чули, як деякі високопосадовці по обидва боки барикад говорять про це, і тому я очікую, що це буде продовжуватися», – сказав Остін.

Він наголосив, що Україна важлива для всього світу.

«Україна має значення. Це важливо не лише для України чи Сполучених Штатів, це важливо для всього світу. Йдеться про міжнародний порядок, заснований на правилах», – додав він.

Остін зазначив, що країни з усього світу продовжують відвідувати засідання Контактної групи з питань оборони України.

«Вони продовжують повертатися та продовжують старанно працювати, щоб Україна отримала все, що їй потрібно для успіху. І це залишиться у центрі нашої уваги», – сказав глава Пентагону.

[\(ЛІГА.Новини\)](#)

Сенатор від Республіканської партії Ліндсі Грем відповів на заяви 45 президента США Дональда Трампа та губернатора Флориди Рона Десантіса, які виступили проти допомоги Україні.

Сенатор від Республіканської партії Ліндсі Грем заявив, що ті, хто вважає, що війна РФ проти України не є пріоритетом для США, багато що втрачають, оскільки Україна добровільно відмовилася від ядерної зброї в обмін на визнання Росією своєї територіальної цілісності.

Він зазначив, що диктатор Володимир Путін відкрито каже, що його мета — це відтворення Російської імперії і він не збирається зупинитися в Україні.

«Останнього разу, коли хтось у Європі претендував на чужу землю і намагався захопити її силою зброї, була спроба Адольфа Гітлера побудувати Третій рейх. Ті, хто прорахувався у намірах Гітлера, проклали шлях до ширшої війни й втратили багато можливостей зупинити його на ранньому етапі. Зараз не час повторювати помилки минулого», — заявив сенатор.

Грем вважає, що претензія Китаю на Тайвань також ґрунтується на території, а українські воїни можуть перемогти у війні за підтримки американської зброї.

Політик сказав, що коли лідер США говорить противнику, що він не робитиме у конфлікті, то це посиляє сигнал про слабкість і продовжує конфлікт, підвищуючи ймовірність його поширення.

«У нас було вісім років, коли Обама посилав нашим ворогам змішані сигнали, що призводило до ще більшої агресії. Нам не потрібно знову йти цим шляхом. Коли справа доходить до Путіна, ви або платите зараз, або платите потім», — написав Грем.

Також він наголосив, що ігнорування воєнних злочинів РФ руйнує світовий порядок.

«Якщо ви не розумієте, що успіх Путіна провокує агресію Китаю проти Тайваню, то ви серйозно прорахувалися в одному з найочевидніших зв'язків у світі. Якщо Путін програє в Україні, то світ перезавантажиться у всіх

сенсах. Якщо він переможе в Україні, а Захід, як і раніше, капітулює, настає новий конфлікт», — резюмував він.

(Укрінформ)

Російський винищувач збив американський безпілотник над Чорним морем.

Речниця федерального уряду Німеччини Крістіне Гоффманн:

Ми поділяємо думку про необхідність обережності, про те, що ми всі робимо все можливе, щоб ця війна не поширювалася далі і обмежилася тим, що само по собі є жахливим. У цілому ситуація дає підстави для занепокоєння. Все інше було б наївним.

Вона зазначила що в Берліні взяли до відома повідомлення про інцидент у міжнародному повітряному просторі над Чорним морем. Федеральний уряд, зауважила його представниця, не має при цьому власних даних про те, що сталося.

(Укрінформ)

Глава уряду Швеції Ульф Крістерссон:

Ми продовжимо підтримувати Україну. Путін має усвідомити, що йому не вдасться досягти успіху своєю агресивною війною з імперськими цілями.

Він зазначив, що Швеція і Німеччина разом інвестують у європейську безпеку. Прем'єр подякував ФРН та Шольцу особисто за лідерство в питанні передачі Україні німецьких танків Leopard, які Швеція також вирішила передати на потреби ЗСУ. Крістерссон нагадав, що його країна також підтримає Україну системою ППО Iris-T.

Канцлер ФРН Олаф Шольц підтвердив, що «Німеччина та Швеція міцно стоять на боці України» і назвав підтримку Швеції «великим внеском у те, що Україна може боронити себе».

Канцлер зазначив, що наразі зусилля країн, які долучилися до танкової ініціативи, спрямовані на те, щоби передати всі танки різних моделей і строку виготовлення, які були обіцяні. Він додав, що інші країни пообіцяли також забезпечувати ремонт і обслуговування танків, що також є вкрай необхідним.

Загалом, зауважив Шольц, стратегія полягає в тому, що всі подальші види озброєнь передаються у тісній координації та узгоджено. Водночас чимало країн очікують на «сигнал» для того, щоби долучитися до подальших кроків. Він особливо подякував за обіцянку шведського уряду передати Україні системи ППО Iris-T і танки Leopard 2.

(ЛІГА.Новини)

Голова Пентагону Ллойд Остін сказав, що «аплодує» українським захисникам та їхній наполегливості – ЗСУ роблять «щось неймовірне» на Бахмутському напрямку.

«Росія хоче захопити Бахмут вже близько семи місяців, і в неї немає якихось особливих успіхів – завдяки завзятості та старанням Збройних Сил України», – сказав Остін.

Коментуючи значущість утримання цього населеного пункту, глава Пентагону наголосив, що рішення про те, чи залишатися в місті чи відвести війська, ухвалює президент Володимир Зеленський.

«Хочу також сказати, що якщо він у якийсь момент скаже, що потрібно перегрупуватися, це не означає, що війну програно», – сказав Остін.

Він вважає, що подібне рішення може бути ухвалене з метою збереження життів українських військовослужбовців чи для переформатування дій Сил оборони у межах майбутнього наступу чи оборонної операції.

Остін наголосив, що Штати підтримають будь-яке рішення України щодо подальших дій у районі Бахмута, а також висловив сподівання, що Захід надасть Україні можливості, щоб змінити динаміку на полі бою.

[\(Укрінформ\)](#)

Канцлер ФРН Олаф Шольц під час виступу в Бундестазі повторив, що Німеччина з партнерами будуть продовжувати підтримувати Україну – політично, фінансово, гуманітарно та зброєю – так довго, як це буде потрібно.

«Наразі особливо важливим є якнайскоріше забезпечити Україну боєприпасами», - констатував політик. Він з колегами з інших країн ЄС обговорять наступного тижня в Брюсселі конкретні заходи щодо налагодження роботи в цьому напрямку. Німеччина готова підтримати інші країни в питанні проєктів закупівель, пообіцяв Шольц.

Він також наголосив на дієвості санкцій, запроваджених проти РФ, які поступово обмежують можливості Росії вести війну. Держави ЄС будуть дотримуватися санкцій і мають подбати про те, щоб не було можливості обійти їх через треті країни.

Тема путінської війни в Україні, зазначив Шольц, знову буде однією з центральних під час зустрічі лідерів ЄС наступного тижня.

Також важливою темою буде енергетика. Глава уряду ФРН навів такі дані: рік тому в цей час газові сховища в Німеччині були на 70% пусті, наразі вони на понад 60% заповнені. «Всього за 8 місяців Німеччина стала незалежною від російського газу, російської нафти та російського вугілля», - підкреслив політик. Минулого року, додав він, завдяки заходам економії та відповідальному ставленню громадян було спожито на 18% енергії менше, ніж у 2021 році.

За словами Шольца, Європа тоді сильна, коли тримається разом, коли її члени підтримують одне одного. Саме такий підхід дозволив європейській економіці вистояти попри великі виклики, які поставила перед нею російська війна.

(Укрінформ)

Віцепрем'єр-міністр, міністр національної оборони Польщі Маріуш Блащак:

Стає все більш очевидним, що путін не зможе зберегти обличчя у результаті цієї війни. (...). Україна має перемогти, інакше це буде заохоченням для росії знову завдати удару або по Україні, або по інших країнах. Укладення іншого договору на кшталт так званого "Мінська-2" слугуватиме лише відбудові військового потенціалу росії з метою відновлення воєнних дій.

Найкращим інструментом стримування кремля він назвав постачання зброї в Україну та економічний і політичний тиск на росію.

«Ми не повинні почуватися втомленими чи звільненими від нашого обов'язку підтримувати Україну, оскільки її народ бореться за свободу всіх європейців і за їхні цінності», – підкреслив віцепрем'єр РП.

Торкаючись питання нинішньої ситуації на фронті, Блащак зазначив, що у росіян немає шансів завдати Україні остаточного удару під час весняного наступу. «Сподіваюся також, що союзники України допоможуть їй досягти якнайбільшого успіху під час контрнаступу українських військ», – додав польський урядовець, уточнивши, що Варшава підтримуватиме Київ «так довго, скільки це буде необхідно».

Оцінюючи, скільки може тривати війна, Блащак зазначив, що це «скоріше, питання місяців, а не тижнів». Він зауважив, що росія застрягла в Україні, як це було раніше в Афганістані. Водночас вихід із війни зараз означав би визнання кремлем помилки та необхідності відповідати за наслідки цього варварського нападу.

На його переконання, попри всю свою пропаганду успіху, росія зазнала невдачі, а «спеціальна воєнна операція», яка мала завершитися за кілька днів, втягнула росіян у тривалий конфлікт, який дискредитував їх на міжнародному рівні та в якому вони зазнають величезних втрат.

«Це результат двох нерозривних фактів: героїзму і стійкості українського народу та підтримки Заходу. Збереження цієї підтримки є єдиним шляхом до перемоги і підтримання фундаментальних принципів міжнародного права у відносинах між державами», – підсумував міністр оборони Польщі.

(Укрінформ)

Прем'єр-міністр Ізраїлю Бен'ямін Нетаньягу:

Ми підтримуємо Україну не лише гуманітарними засобами, але також надаємо допомогу в цивільній обороні.

Він пояснив, що йдеться про системи раннього попередження. Ізраїль, за словами його керівника, має у цій галузі дуже сучасні розробки, які дозволяють зробити так, щоби при загрозі повітряного удару «не вся країна або не цілий регіон бігли у бомбосховища». Люди можуть встановити на своїх телефонах мобільний додаток, який показує, де може вдарити ракета.

Це дозволяє не лише «не паралізувати» всю країну, але й попередити великі руйнування.

«Ми продовжуємо працювати в цьому напрямку, а також в інших галузях», - запевнив прем'єр.

Пояснюючи причину відмови передати Україні озброєння, він послався на «складну ситуацію» для Тель-Авіва. Згідно з домовленістю, якої кілька років тому дійшли ізраїльська і російська сторони на рівні урядів і армій, ізраїльські і російські пілоти літають поруч поблизу сирійського повітряного простору, що запобігає відкриттю Іраном «третього фронту» для Ізраїлю. Європейські країни не мають цієї проблеми, зауважив Нетаньягу.

«Але в рамках цих обмежень, у рамках цих міркувань ми намагаємося надавати гуманітарну та оборонну підтримку Україні, яка відбувається також поки ми тут говоримо», - запевнив він.

Канцлер ФРН Олаф Шольц:

Німеччина, Європа, Ізраїль – ми всі міцно стоїмо на боці України.

Він поінформував, що тема Ірану стала одною з головних під час переговорів (з Ізраїлем, - ред.).

«Тегеран не лише підтримує збройні угруповання в різних країнах регіону, але також постачає зброю росії, якою та атакує Україну. Ми вимагаємо від Ірану припинити свою деструктивну діяльність», - заявив глава уряду ФРН.

[\(Укрінформ\)](#)

Міністр закордонних справ Ісландії та президент Комітету міністрів Ради Європи Тордіс Колбрун Рейкфьорд Гильфадоттір:

У цей день, рік тому, Комітет міністрів Ради Європи, в якому представлені всі його 46 держав-членів, ухвалив резолюцію CM/Res(2022)2 про припинення членства російської федерації в Раді Європи. РФ було виключено за невинуватений і неспровокований військовий напад на Україну, що є грубим порушенням міжнародного права, зокрема Статуту Ради Європи. Таким чином, Рада Європи чітко продемонструвала свою відданість Статуту та підтримку України.

Згадуючи свій нещодавній візит до Києва, Бородянки та Бучі, Гильфадоттір заявила, що на власні очі побачила жахливі наслідки агресії росії.

«Я найрішучіше засуджую те, як росія навмисно порушує міжнародне гуманітарне право, завдаючи ударів по цивільних і намагаючись тероризувати населення. Індивідуальна юридична відповідальність винних є надзвичайно важливою, і відповідальність має бути забезпечена в терміновому порядку», - зазначила вона.

Також вона високо оцінила мужність і рішучість українського народу в боротьбі за свободу та заявила про непохитну підтримку України та її незалежності, суверенітету й територіальної цілісності в межах міжнародно визнаних кордонів.

«Хочу підкреслити, що російська федерація несе повну відповідальність за позбавлення людей, які перебувають під її юрисдикцією, захисту, передбаченого Європейською конвенцією з прав людини, і наголошую на безумовному зобов'язанні російської федерації повністю виконати остаточні рішення Європейського суду з прав людини», – наголосила голова Комітету міністрів Ради Європи.

([Укрінформ](#))

Міністр закордонних справ Великої Британії Джеймс Клеверлі:

Ми твердо віримо, що один із найкращих способів захистити Молдову від фізичного нападу - це допомогти українцям захиститися від росії.

([Укрінформ](#))

Речниця Білого дому Карін Жан-П'єр:

Ми продовжимо надавати (Україні – ред.) історичні обсяги допомоги у сфері безпеки, як ми і робили. А також добиватися того, щоби вони мали все потрібне для подальшої боротьби за свою демократію й свободу.

Вона підкреслила, що не тільки для Сполучених Штатів, а й для партнерів по всьому світу важливо докладати всіх можливих зусиль, аби допомогти Україні. І це, за словами Жан-П'єр, залишається без змін.

У відповідь на запитання, чи відбувався контакт Польщі зі США перед тим, як президент Дуда оголосив про підготовку до передачі Україні винищувачів МіГ-29, вона зауважила, що Вашингтон був поінформований про це рішення.

«Ми продовжуємо тісно співпрацювати з нашими союзниками й партнерами, включно з Польщею, у наданні допомоги Україні», - запевнила речниця Білого дому.

([Укрінформ](#))

Президент Польщі Анджей Дуда:

Військова підтримка України має сягати того, щоб Україна витіснила ворога зі своєї території. Що це означає? Це означає, що російські війська ... залишають всю міжнародно визнану територію України. Україна повинна мати повний контроль над своєю територією.

Він запевнив, що Польща однозначно підтримувала і безперечно підтримуватиме Україну. За словами Дуди, його країна «історично не сумнівається в тому, що таке російський імперіалізм, російська окупація, російська репресивна політика щодо народу», адже поляки самі це переживали століттями і дуже добре «розуміють, що таке руський мир».

«Ми його не хочемо, про що свідчить позиція нашого народу і урядів щодо росії. І саме тому ми зараз стоїмо на боці України і захищаємо її», - підкреслив президент.

Він згадав гуманітарну допомогу (у РП постійно проживає півтора мільйона громадян України), допомогу на державному рівні (півтора відсотка польського внутрішнього продукту) і військову підтримку сусідньої держави.

Одне з останніх рішень – передати Україні винищувачі МіГ-29. Окрім того, Польща, за словами її лідера, передала 300 танків, а нещодавно вирішили передати ще танкову техніку.

«Це танки ПТ-91, тобто найкращі модернізовані танки пострадянського періоду, які можуть використовувати танкісти української армії. І раніше, і зараз ми передаємо танки Т-72, але при цьому передаємо й танки, які купили в Німеччини», - уточнив Дуда.

(Укрінформ)

Литовський європарламентарій Андрюс Кубілюс:

Чому важливо розпочати перемовини вже цього року? Дуже просто: через те, що наступний рік в Європейському Союзі стане роком виборів в Європейський парламент, що означає: вибори відбудуться у травні, тоді Європейська комісія буде також заново заснована. Цілий рік піде на певні внутрішні процеси і перестановки. Саме тоді, відповідно до європейських традицій, ми не можемо очікувати якихось великих, значних геополітичних рішень.

Кубілюс наголосив і на важливості представлення позитивного звіту Єврокомісії вже у жовтні цього року, бо тоді Комісія може рекомендувати розпочинати перемовини.

На переконання євродепутата, тоді необхідно буде наполягати, щоб ЄС створив «амбітний порядок денний для цих перемовин», у рамках якого Україні треба буде продемонструвати результати.

За його прогнозом, після початку переговорів про вступ України в ЄС можна очікувати, що приблизно у 2027 році вони можуть підійти до свого завершення. Адже саме цього року Литва вдруге головуватиме в ЄС і зможе відіграти важливу роль на останньому етапі перемовин.

Також Кубілюс відзначив, що для набуття членства в таких термінах, Україні необхідно до 2025 року завершити повне входження на Єдиний ринок Євросоюзу.

«Звісно, знадобиться, щоби ви дуже швидко рухалися вперед, робили великі кроки із запровадження європейських стандартів у себе на ринках, щоби бути конкурентноздатними на Європейському ринку», - застеріг європарламентарій.

(Укрінформ)

Координатор Ради національної безпеки Білого дому Джон Кірбі:

Дуже важливо, щоби він (Сі Цзіньпін – ред.) почув і українську сторону, а не тільки путіна, не лише російську точку зору.

Він вкотре повторив занепокоєння Вашингтона щодо так званого китайського «мирного плану» щодо врегулювання ситуації в Україні, а також

намірів Пекіна «сприяти переговорам» в умовах, коли РФ не збирається лишати окуповані українські території.

«Це було б односторонньою вигодою й відображало б лише російську точку зору», - зазначив Кірбі про ініціативу КНР щодо негайного перемир'я та пошуку компромісів між Києвом і Москвою.

«Припинення вогню зараз означатиме ратифікацію російських завоювань і, по суті, визнаватиме здобутки РФ та її спробу силою завоювати території своїх сусідів», - підкреслив представник адміністрації США.

Він наголосив, що це також дозволить російським військам продовжувати окупацію суверенної української території, а це, звісно, не відповідає принципам Статуту ООН.

«Ми не вважаємо це кроком до справедливого й міцного миру», - зауважив представник Білого дому. Кірбі зазначив, що забезпечення такого миру має передбачати українські погляди та поважати основну ідею суверенітету й територіальної цілісності.

[\(Укрінформ\)](#)

Польща оголосила про намір передати Україні літаки МіГ-29.

Речник федерального уряду Німеччини Штеффен Гебештрайт:

Я не думаю, що Польща повинна буде погоджувати це з Німеччиною... Це (рішення Варшави) не змінює наше ставлення жодним чином: німецький уряд завжди тримався думки, що має діяти в тісно скоординованій міжнародній співпраці, але ми не хочемо, щоб інші країни встановлювали правила для нас, і саме так поведимося і самі з іншими країнами. Кожна країна має діяти так, як вважає за потрібне... Немає зобов'язань щодо координації.

При цьому він зауважив, що не має інформації, чи отримала Варшава ці МіГ-29 із запасів армії колишньої НДР, в протилежному разі Німеччина мала б видати дозвіл на реекспорт.

«Але є й інші джерела, які надали ВПС Польщі літаки МіГ-29», - сказав Гебештрайт.

Він визнав, що німецькі політики дізналися про рішення уряду Польщі, почувши публічну заяву президента цієї держави Анджея Дуди. А також те, що Берлін не отримував заявки на дозвіл реекспорту. Якщо така заявка насправді надійде, то питання вирішуватиметься за затвердженою процедурою щодо експорту в Україну озброєння радянського чи пострадянського виробництва.

[\(ЛІГА.Новини\)](#)

Прем'єр-міністр Ірландії Лео Варадкар заявив, що Ірландія працюватиме над тим, щоб ті, хто розв'язав війну в Україні, зазнали поразки.

«Всі знають, що США не виграли війну у В'єтнамі і зробили з цього урок. Я думаю, цілком очевидно, що СРСР не виграв війну в Афганістані і зробив з цього урок», — сказав Варадкар.

Він зазначив, що міцного миру в Україні не буде, якщо це не буде справедливий мир: Україна має зберегти незалежність, суверенітет, демократію та право на самовизначення.

«Багато хто запитує, на чому зупиниться Володимир Путін? Правда в тому, що він зупиниться там, де ми його зупинимо», — заявив прем'єр.

Варадкар підкреслив, що деякі країни виступають за умиротворення Москви, але РФ вже окупувала території Молдови, Грузії та України, а тому поступки росіянам не допоможуть.

«Америка, ЄС, вільний світ мають сказати: Це лінія на піску, яку ви перетнули. Ви зайшли надто далеко», — резюмував він.

(Укрінформ)

Адміністрація США вважає, що Китай продовжує розглядати можливості для передачі росії летальної допомоги.

Представник Білого дому Джон Кірбі:

Ми маємо той самий рівень занепокоєння, що й минулого тижня, щодо можливостей Китаю постачати летальну зброю й летальні засоби в росію», - зауважив Кірбі.

За його словами, в адміністрації Байдена вважають, що Китай «не зняв цього питання з розгляду».

Водночас представник Білого дому зазначив, що американська сторона станом на зараз не бачила ознак будь-якої передачі летальної зброї російській стороні з боку КНР.

«Ми не вважаємо – і ми сказали про це приватно китайцям, а також публічно всім вам – що це відповідає інтересам Китаю», - підкреслив представник адміністрації США.

(УНІАН)

Очільник європейської дипломатії Жозеп Боррель:

Рішення Міжнародного кримінального суду в Гаазі видати ордер на арешт російського диктатора Володимира Путіна – це тільки початок процесу.

Путін не зможе уникнути відповідальності за злочини проти України.

Рішення МКС видати ордер на арешт Володимира Путіна за воєнний злочин щодо незаконної депортації та передачі дітей з України до Росії є початком процесу притягнення до відповідальності. Ми цінуємо та підтримуємо роботу МСК. Не може бути жодної безкарності.

Реакція представників української громадськості

На Прикарпатті з благодійного аукціону продадуть роботу відомого художника Нікити Тітова ([Укрінформ](#)).

Сам художник розповів, що роботу намалював вночі з думкою про лікарів Харківського регіонального перинатального центру.

Він додав, що лікарі стали співавторами його роботи.

Благодійний аукціон планують провести у березні. Його організаторами є ГО «Бандерівський Схрон». Усі кошти з аукціону передадуть на потреби прикарпатських бійців (...).

На Кіровоградщині співак Іван Заміга влаштував концерти у трьох громадах, під час останнього вдалося зібрати 30 050 грн. Загалом музикант зібрав вже понад 210 тис. грн для ЗСУ ([Укрінформ](#)).

На благодійному концерті у Цибулевому Дмитрівської громади Кропивницького району вдалося зібрати 30 050 грн на авто для ЗСУ. Перед концертом організували ярмарок смаколиків та декоративних виробів.

На початку широкомасштабного вторгнення Заміга зрозумів, що не може сидіти вдома, коли стоять черги до військкоматів. Роздрукував табличку, яка зараз є його гаслом: «Я не можу стріляти, але вмю співати» і почав виступати (...).

Кошти передає волонтерам або на цільові запити військових - для виготовлення окопних свічок, димових шапок та іншого. Зараз збирає на автівку для військових.

В Ужгороді відкривають благодійну виставку художниці з Харкова Соні Морозюк «Весна переможного року», половину коштів від продажу картин віддадуть на 128-му бригаду ([Укрінформ](#)).

Картини мисткині, котра, зокрема, відома як авторка стінопису в Києві «Що крутіше, ніж сім'я в 44 млн?», відвідувачі зможуть придбати.

Половину коштів від продажу робіт та 100% вартості квитків на виставку спрямують на підтримку бійців нашої 128-ї бригади.

Запрацює експозиція в Закарпатському обласному художньому музеї ім. Й. Бокшая.

Зі слів директора департаменту культури ОВА Євгена Тищука, художниці, яка своєю творчістю розповідає світу правду про незламність і боротьбу українців, уперше презентує роботи на Закарпатті. До того ж, за словами самої Соні Морозюк, це буде її перша музейна виставка (...).

У місті Едмонтон, столиці канадської провінції Альберта, до 209 дня народження Великого Кобзаря відбувся шевченківський концерт «Свою Україну любіть», під час якого на допомогу ЗСУ зібрано 4,5 тис. доларів ([Укрінформ](#)).

На постері концерту йдеться, що у святковому заході взяли участь: хор «Верховина» при Спілці української Молоді, український народний хор «Вітер», хор «Дніпро», український драматичний ансамбль «Сузір'я», Курси українознавства ім. Івана Франка, Рідна школа при парафії Св. Юрія Переможця, Соломія Голяк, Оля Харабара та Валентин Шебан.

Генконсул України Олександр Данилейко у своєму виступі підкреслив актуальність поезії Шевченка зараз, коли український народ бореться проти російських окупантів, які знову хочуть поневолити поневолили його.

Він подякував організаторам: Українському музичному товариству Альберти, Конгресу українців Канади – відділ Едмонтон.

Також подяка висловлена всім артистам за чудові виступи, а також усім, хто долучився до допомоги Збройним силам України.

У великій залі Естонської академії музики та театру 14 березня відбувся концерт класичної музики двох українських музикантів ([Укрінформ](#)).

16 березня тут же пройде концерт студентів з України, які зараз навчаються в Академії. Обидва заходи – благодійні, зі збором коштів на підтримку України

(...) Концерт 14 березня був спільно організований Естонською академією музики і театру та Посольством України в Естонській Республіці. На ньому прозвучали твори Антоніна Дворжака, Фридерика Шопена, Едварда Елгара, Валентина Сильвестрова, Мирослава Скорика. Були присутні естонські поціновувачі музики, представники української діаспори та тимчасово переміщені особи, представники дипломатичного корпусу в Естонії.

Перед початком концерту з вітальним словом до глядачів звернулася Посол України в Естонії Мар'яна Беца та ректор Естонської академії музики і театру професор Іварі Ілля. У своєму виступі Беца відзначила, що цим концертом Посольство України та українські музиканти прагнули висловити вдячність естонському народу та уряду за міцну підтримку України в її боротьбі з російською агресією. Крім того, завдяки таким культурним заходам, культурна дипломатія також робить свій внесок у боротьбу з агресором.

(...) Вхід на концерт був вільним з можливістю зробити пожертвування для України.

У бою за Бахмут загинув відомий український історик, археолог, краєзнавець, випускник історичного факультету КНУ імені Тараса Шевченка Юрій Коваленко ([Укрінформ](#)).

Про це повідомив Київський Національний університет ім. Шевченка.

Людина-легенда для Глухова, Сумщини та України... Юрій Коваленко брав участь у численних археологічних експедиціях, зокрема досліджував руїни Батурина, який у 1708 році знищили московські загарбники за наказом Петра I. Саме Юрію належить відкриття місця розташування головного храму гетьманської столиці – собору Живоначальної Трійці у північній частині колишньої фортеці.

У 2014 році Коваленко як волонтер доєднався до гуманітарної місії «Чорний тюльпан», їздив на тимчасово окуповану територію Донецької та Луганської областей, де шукав тіла загиблих українських воїнів. Всього вивіз понад 150 тіл українських захисників. До цього протягом 26 років займався пошуками військових поховань часів Другої світової війни.

У 2020 році Юрій Коваленко підписав контракт із 58-ю мотопіхотною бригадою імені гетьмана Івана Виговського. у 2021 році захистив кандидатську дисертацію, вже перебуваючи в лавах ЗСУ.

Під час аукціону на благодійній вечері за участю співаків Олександра Пономарьова, Михайла Хоми (Dzidzio) та шоумена Юрія Горбунова було зібрано 1,8 млн грн. ([Укрінформ](#)).

Зі сцени КВЦ «Парковий», де пройшла благодійна вечерея, звучали «народні хіти» виконавців, а також відбулася прем'єра пісні «Гей, соколе», яка зараз посідає перше місце у трендах YouTube.

Серед лотів благодійного аукціону були представлені ексклюзивні речі від митців, політиків, зірок спорту та шоу-бізнесу. Багато цікавого було і для шанувальників футболу: м'ячі з автографами команд «Динамо», ФК «Шахтар», але найзапекліше боролися за футболку з автографом Пеле тощо.

Найдорожчий лот вечора – 7 000 дол., найдешевший – 600 дол (...).

Ідея проведення благодійних концертів належить компанії «Квартал-Концерт». Усі кошти з аукціону будуть спрямовані на допомогу ЗСУ та ВПО у БФ «За Луганщину» та ГО «ВПО України». Частина піде на реконструкцію шести квартир для родин з Бахмута та Луганщини, інша частина – на дрони, тепловізори, пікапи та інше необхідне захисникам.

У Вілмінгтоні (штаті Делавер, США) понад два місяці триватиме авторська виставка американської мисткині українського походження Олі Рондяк «Подолання», натхненна історіями її родини, яка проживала в Україні, та сучасними переживаннями російсько-української війни ([Укрінформ](#)).

«Подолання» налічує дев'ять робіт, зокрема, створених після 24 лютого 2022 року. Це серія портретів, що перетворена у своєрідну галерею

стійкості. У кожній картині, створеній акрилом на полотні, в техніці колажу, Оля Рондяк використовує збірні образи української культури, такі як головний убір – вінок і німб. Таким чином мисткиня вшановує жінок сьогодення та минулого, які встановили стандарт солідарності та сили.

Мовою портрета Рондяк показує світові, що означає долати труднощі та сміливо дивитися в обличчя агресору. Замість того, щоб стояти осторонь, роботи Олі запрошують глядачів до глибокої взаємодії, до автентичного спілкування з жінками, які знаходилися «на нулі» (...).

Актори маріупольського театру зіграли в Києві благодійну виставу – зібрані кошти підуть на потреби ЗСУ ([Укрінформ](#)).

16 березня, у річницю трагічних подій, коли російська авіабомба зрівняла з землею драматичний театр у Маріуполі, забравши життя сотень українців, маріупольський театр авторської п'єси «Концепція» показав благодійну виставу «Рентген усміхнених сердець». Усі зібрані кошти з благодійного вечора підуть на потреби ЗСУ (...).

У галереї центральної бібліотеки міста Мілтон Кінс (Велика Британія) відкрилася виставка «PeaceHopeUkraine», присвячена роковинам повномасштабного вторгнення РФ на територію України ([Укрінформ](#)).

Про це у Фейсбуці повідомила Тетяна Бірч – керівниця благодійного фонду The Chernobyl Relief Foundation in the UK, який разом з фондом «Ukraine Appeal» є організатором виставки.

На виставці представлено 70 художніх робіт 13 талановитих українських художників-біженців, а саме: Анналах Лі, Агнета Шашкова, Олег Стрижевський, Катя Белая-Селзер, Олена Гайдук, Галина Рудик, Ольга Бойко, Аня Копач, Артур Орліонов, Роман Бончук, Наталія Білик, Анатолій Чорний, Марія Шуб і 30 плакатів миру дітей-біженців, учнів художньої школи м.Херсон, Україна.

Відкриття виставки привернуло велику увагу людей митців, представників бізнесу, місцевої влади, людей які цікавляться долями біженців з України, та поціновувачів мистецтва.

Олімпійський чемпіон зі спортивної гімнастики Олег Верняєв поділився думкою щодо можливого бойкоту Олімпіади-2024 у випадку допущення до змагань російських та білоруських спортсменів ([Укрінформ](#)).

Олімпійський чемпіон зі спортивної гімнастики Олег Верняєв:

Я не спілкувався ні з ким з приводу цієї теми, але розумію, що у всіх буде різна думка. Для когось - це перші олімпійські ігри, для когось - останні. Я не знаю. З одного боку - це розумно, а з іншого - мабуть, це неправильно. У нас є багато дуже крутих спортсменів. У фехтуванні є Ольга Харлан, і є

фехтувальниця з росії. Вони завжди борються за перше місце. І якщо Оля буде бойкотувати, а росію допустять, то ми просто віддамо медалі. Тут потрібно збиратися міністерству, НОК, спортсменам та приходити до однієї думки, але, я сподіваюсь, що всього цього не буде, і це зупиниться на рівні розмов. Краще, щоб їх не допустили.

Учасник гумористичного шоу «Ліга сміху» Роман Іваненко загинув, захищаючи Україну. Він був поранений у важкому бою, потрапив у полон, де за два місяці йому так і не надали допомогу. Йому було 28 років ([Укрінформ](#)).

Трагічну новину повідомив у Фейсбуці голова Кам'янець-Подільської районної ради Михайло Сіماشкевич, родом звідки був Іваненко.

За словами Сіماشкевича, Роман потрапив в оточення на Вугледарському напрямку, бився до останнього поруч зі своїми побратимами. Отримав важке поранення, був взятий в полон.

Повномасштабна війна застала актора у Німеччині. Утім він одразу ж повернувся до України та зайнявся волонтерством. Згодом пішов на фронт добровольцем, аби захищати країну від російського окупаційного війська (...).

У Будапешті проходить виставка «Хто я є?», на якій представлені художні роботи українських дітей, котрі були змушені покинути свої домівки через розв'язану росією війну ([Укрінформ](#)).

Експозиція налічує 54 роботи українських школярів, які зараз є біженцями в Будапешті, а також роботи деяких українських фотографів (Одрі Гор, Володимир Бугаєнко) та художників (Юлія Колодко, Галина Шевчук, Ольга Гречешнюк, Анастасія Марутіна, Наталія Пустовіт), які працювали над проектом з дітьми.

Виставка є результатом спільного проекту ГО «Українська Асоціація Єдність» та REAL School Budapest, які об'єдналися для створення ініціатив підтримки України (у партнерстві з МОМ Угорщини). Її мета – зруйнувати ваші стереотипи та уявлення навколо слова «біженець», а також запросити заглянути глибше, за ярики.

Виставка пропонує відвідувачам унікальне розуміння досвіду тих, кому довелося залишити свої домівки та переїхати до нових країн. На виставці представлені приголомшливі твори мистецтва, які є водночас сирими та глибоко особистими, розкриваючи складні та часто суперечливі емоції, які відчувають ті, хто змушений покинути свої домівки (...).

Особливою картиною на виставці є великий український прапор, який разом розмалювали понад 200 дітей різних національностей, що символізує спільне прагнення до миру.

Війна продовжує забирати життя спортсменів ([Укрінформ](#)).

Український стрибун у висоту Роман Поліщук, який служив у лавах ЗСУ, загинув під Бахмутом, повідомляє пресслужба федерації легкої атлетики України.

Вихованець Ірини Пустовойт загинув під Бахмутом кілька днів тому (...).

У Львові та Києві пройдуть концерти з нагоди 35-річчя культового рок-гурту «Кому Вниз», кошти з яких скерують на дрони для ЗСУ (Укрінформ).

(...) Концерт гурту «Кому Вниз» із симфонічним оркестром Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка, який відбудеться 13 березня у Львівській опері, можна буде подивитися онлайн. Виступ з нагоди 35-річчя колективу транслюватимуть на популярних інтернет-ресурсах (...).

Українці Південної Кореї вийшли на мітинг до російського посольства в Сеулі, протестуючи проти триваючої збройної агресії росії проти України (Укрінформ).

Учасники привернули увагу до воєнних злочинів росії в Україні, розповіли про численні вбивства та тортури українських цивільних і військових, прицільне знищення інфраструктури та культурних об'єктів, мародерство підприємств, пограбуванням музейних колекцій, примусову депортацію до росії та паспортизацію українців, зокрема дітей, знищення українських книг.

Також українці подякували Кореї за підтримку, але водночас закликали до її посилення, наголосивши на важливості притягнення винних до відповідальності за скоєні воєнні злочини.

Оборона й безпека: як українці оцінюють дії влади для розв'язання проблем (Укрінформ).

Переважає більшість громадян вважає, що влада України добре справляється з розв'язанням проблем у сферах оборони та енергозабезпечення, негативні оцінки переважають у сферах боротьби з корупцією та правосуддям.

Директор соціологічної служби Центру Разумкова Андрій Биченко:

Переважає більшість громадян вважає, що влада добре, або скоріше добре справляється з вирішенням проблем у сферах оборони країни та енергозабезпечення. У сфері оборони: добре — 25,4%, скоріше добре — 56,4%, скоріше погано — 11%, дуже погано — 2,2%, важко відповісти — 4,9%. У сфері енергозабезпечення: добре — 18%, скоріше добре — 61,6%, скоріше погано — 13%, дуже погано - 3,4%, важко відповісти — 4%”, - сказав директор.

Окрім цього, 8,6% опитаних вважають, що влада добре справляється з проблемами сфері соціального захисту, 44% - вважають, що скоріше добре, 28,8% - скоріше погано, 8,2% - дуже погано, 10,4% - важко відповісти.

6,2% респондентів дуже добре оцінили спроможність держави вирішувати проблеми у сфері охорони здоров'я, 47,6% - добре, 30% - скоріше погано, 5,7% - дуже погано, 10,3% - важко відповісти.

6,2% респондентів дуже добре оцінили спроможність держави вирішувати проблеми у сфері освіти, 50% - добре, 24% - скоріше погано, 5,4% - дуже погано, 14,7% - важко відповісти.

Крім того, негативні оцінки переважають у сферах боротьби з корупцією та правосуддям. Вирішення проблем у сфері боротьби з корупцією: 4% - дуже добре, 19,5% - добре, 44,5% - скоріше погано, 21,3% - дуже погано, 10,7% - важко відповісти. Вирішення проблем у сфері правосуддя: 5,6% — дуже добре, 25% - скоріше добре, 37,3% - скоріше погано, 10,8% - дуже погано, 23,2% - важко відповісти.

«Навіть вирішення таких проблем як економічні оцінюється вище, ніж було до війни, коли з точки зору об'єктивних показників ситуація була краща. Водночас боротьба з корупцією та правосуддя залишаються слабкою ланкою», - зазначив Биченко.

Опитування проводилося з 23 лютого по 1 березня. Було опитано 2020 респондентів віком від 18 років і старше. Структура вибіркової сукупності відтворює демографічну структуру дорослого населення в усіх регіонах України за винятком тимчасово окупованих територій. Метод опитування — особисте інтерв'ю в помешканні респондентів.

Реакція представників світової громадськості та бізнесу

Кількість американців, які позитивно ставляться до України, досягла рекордно високого рівня – 68% ([ЛІГА.net](#)).

У порівнянні з минулим роком цей показник виріс на шість пунктів, а у порівнянні з 2020-м – на 11 пунктів, свідчать дані опитування соціологічної служби Gallup.

Попередній максимум позитивного ставлення становив 67%, його зафіксували у 2005 році незабаром після перемоги Помаранчевої революції.

Негативно оцінюють Україну 31% американців, і лише 2% опитаних заявили, що не сформувавши свою думку про Україну.

Позитивне ставлення до України переважає серед виборців обох основних партій: серед прихильників Демократичної партії – 82%, серед республіканців – 52%. Але якщо торік розрив між партіями становив усього 9 пунктів, то цього року – цілих 26 пунктів.

Війна майже ніяк не вплинула на ставлення республіканців до України, тоді як прихильність серед виборців Демократичної партії підскочила одразу на 16 пунктів.

Росію у США не люблять однаково в обох партіях.

Негативне ставлення до РФ у 2023 році, за даними Gallup, сягнуло рекордного високого рівня у 90%. Зокрема, 59% з них ставляться до Росії «вкрай негативно».

Позитивно оцінюють Росію лише 9% американців. Це найнижчий показник за весь час проведення подібних досліджень із 1989 року. У 2022 році він дорівнював 15%.

Більшість респондентів (56%) сказали, що війна між Росією та Україною є серйозною загрозою життєво важливим інтересам США. Крім цього, більша частина американців (51%) розглядають як критичну загрозу і військову міць Росії.

Переважає більшість британців позитивно оцінює прийом біженців з України ([Укрінформ](#)).

Вісім з десяти британців, які приймали українських біженців, сказали, що мають позитивний досвід, а більшість громадськості вважає, що Велика Британія повинна продовжувати приймати людей із зон бойових дій.

За даними дослідження громадської організації More in Common, 88% людей, які приймали біженців з України, зробили б це знову, порівняно з 3% тих, хто не став би цього робити.

Також 68% британців вважають той факт, що Британія прийняла понад 150 тисяч біженців з України, позитивним явищем, і лише 17% вважають його негативним.

Дослідження More in Common показало, що господарі оцінили свій загальний досвід участі в програмі «Homes for Ukraine» на 7,72 бала з 10, а те, як вони ладнали зі своїми українськими гостями - на 8,43 бала.

Дослідження також продемонструвало, що багато господарів готові підтримати гостей і з інших країн. Троє з 10 господарів заявили, що підтримали б афганських біженців, які зараз проживають у готелях по всій країні, а сім з 10 господарів, готових знову прийняти біженців, сказали, що вони відкриті для підтримки як афганських, так і українських біженців.

Однак вони менш позитивно оцінили підтримку з боку національного уряду, оцінивши її на 5,04 бала з 10, а взаємодію з місцевою владою після прибуття біженця - на 5,86 бала.

Прощання прикордонника з родиною у Краматорську потрапило на першу шпальту New York Times ([Укрінформ](#)).

Видання New York Times на першій шпальті опублікувало фото прощання прикордонника з родиною на вокзалі у Краматорську.

Як розповіли в ДПСУ, на залізничному вокзалі Краматорська Яна з донькою прощалась із коханим чоловіком Олександром. Родину прикордонників, як і сотні інших сімей, розлучила війна. Біля потяга до них підійшли двоє чоловіків та представились журналістами з «New York Times». Вони запропонували зробити фото. Згодом пара побачила своє фото від кореспондента Деніела Берехулака на першій шпальті американського видання.

«Ми прощаємося, але обіцяємо повернутися з перемогою та продовжити щасливе життя!», - цитує слова прикордонника New York Times.

На Київщині презентували чотири новітні авто для кінологів поліції, які передав фонд Говарда Баффета ([Укрінформ](#)).

Начальник поліції Київської області Андрій Небитов:

Говард Баффет, окрім слів, звичайно, допомагає (і справами), і хочу показати автівки. Ми будемо дуже ними пишатися, бо вони слугуватимуть безпосередньо громаді Київщини.

За його словами, ці машини розподілять по чотирьох локаціях поліцейських-кінологів на території столичної області.

«Ці автівки потужні, і дуже важливо відмітити, що вони були перероблені спеціально для кінологів у Нідерландах», - поінформував він.

Небитов уточнив, що у авто є чотири відсіки для собак. Окрім них, у ці машини поміщаються і чотири кінологи та водій.

Авто обладнані відповідними кондиціонерами - температурний режим завжди буде комфортним для собаки. Також тут є подача води і їжі.

«Це - унікальний проєкт розвитку кінології для поліції Київщини», - переконаний начальник поліції Київської області.

Хотинський коледж отримав комп'ютери від міста-побратима з Франції (Укрінформ).

Хотинський фаховий коледж отримав комп'ютерну техніку від міста-побратима Ла-Куронн з Франції.

«Одинадцять повних комплектів комп'ютерної техніки та більше 30 моніторів для навчальних аудиторій отримав Хотинський фаховий коледж від міста-побратима Ла-Куронн з Франції», - йдеться в повідомленні пресслужби Чернівецької обласної ради.

В облраді зазначили, що за підтримки іноземних партнерів оновили кабінет інформатики та створили інформаційний центр у бібліотеці. Комп'ютери будуть використовувати не лише під час навчання студентів, а й на різних курсах, які проводить ініціативна група викладачів закладу для вимушених переселенців. Зокрема, це курси з вивчення української мови, спецкурси з психологічної адаптації та соціалізації ВПО, курси опанування комп'ютерною технікою тощо.

Як зазначив Хотинський міський голова Андрій Дранчук, саме громада міста Ла-Куронн першою надіслала допомогу Хотину, як тільки росія почала повномасштабну війну проти України.

Мерія Стамбула передасть Одесі 10 автобусів та понад 40 генераторів (Укрінформ).

Муніципальна рада Стамбула ухвалила рішення щодо передачі мерії Одеси гуманітарної допомоги у вигляді 10 автобусів і 41 генератора.

«Попередньої домовленості було досягнуто під час онлайн-конференції мерів Одеси та Стамбула в листопаді минулого року, присвяченої 25-річчю встановлення побратимських відносин. Потім ми просували це рішення, бо його приймає не мер особисто, воно має бути проголосоване на сесії міської ради. Рішення міською радою було ухвалене вчора. Згодом ми його пропрацюємо по юридичних деталях з командами Одеси та Стамбула», - пояснив генеральний консул України в Стамбулі Роман Недільський.

Автобуси будуть використовувати як громадський транспорт, адже нині з причини відключення електроенергії деякі види громадського транспорту не можуть вийти на маршрути.

Як зазначив дипломат, турецька сторона також готова забезпечити навчання персоналу з використання та обслуговування подарованих автобусів.

Він додав, що землетруси 6 лютого та трагічні наслідки, які вони спричинили, відтермінували рішення щодо гумдопомоги, але воно все ж таки було ухвалене.

Мер Парижа Ідальго: Зроблю все, що в моїх силах, щоб росіян та білорусів не було на ОІ-2024 (Укрінформ).

Раніше українські спортсмени звернулися до мера Парижа із проханням підтримати відсторонення рф від Олімпіади.

Мер Парижа Анн Ідальго в черговий раз виступила проти допуску росіян та білорусів до літніх Олімпійських ігор-2024 під їх національними прапорами.

Мер Парижа Анн Ідальго:

Я не можу уявити, що МОК прийме таке рішення. Ні на секунду не можу уявити, що МОК захоче залишити таку спадщину. Тому зроблю все, що в моїх силах, щоб цього не сталося. Ми повинні діяти зараз. Той факт, що МОК вибрав Париж для проведення цієї Олімпіади, є дуже символічним, тому що це столиця прав людини. Це місто, де з часів Французької революції були підписані всі великі універсальні декларації прав людини. Це країна і місто, які не можуть відвести погляд, коли мова йде про права людини.

У Софії стартував розпродаж робіт болгарських художників, гроші підуть на допомогу Україні (Укрінформ).

У столиці Болгарії Софії розпочався благодійний розпродаж робіт відомих болгарських художників під назвою «Україна Forever!», зібрані кошти підуть на допомогу Україні.

Усі охочі можуть завітати до галереї Espace PORT A до 19 березня, а онлайн-розпродаж буде доступний із 20 березня по 30 квітня.

Організатори гарантують, що 100% зібраних коштів будуть використані для купівлі та доставки допомоги в Україну через експедитора парламенту Манола Пейкова, відомого своїми ініціативами зі збору коштів, та Фонд підтримки та відновлення України.

У Найробі відкрили мурал, створений художниками з України та Кенії (Укрінформ).

У місті Найробі 16 березня відбулося урочисте відкриття муралу «Зерна культури», створеного спільно художниками з України та Кенії.

Захід відбувся за підтримки Українського інституту, Посольства України, мерії Найробі та Гете Інституту. «Зерна культури» є одним з п'яти муралів реалізованих українською агенцією «Порт» в рамках проекту «Стіна».

На відкритті були присутні глави та співробітники дипломатичних місій іноземних держав, акредитованих в Кенії, представники культурних і ділових кіл, української громади, а також міністерств та відомств Кенії.

Кенія стала першою країною Африки де було презентовано зазначений проект. Він відображає творче розмаїття України та Кенії та є свідченням тісної дружби між двома народами.

За повідомленням Українського інституту, концепція стінопису «Зерна культури» розкриває одразу три теми, близькі українцям і кенійцям. Три стіни зображують три символи та ідеї, які є різними, але близькими одночасно. Серед цих символів можна знайти переосмислення колоніального минулого обох країн, а також близький розпад імперії, яка зараз намагається повернутися до свого імперського коріння, атакуючи інші країни. Автори муралу також звертаються у своїх зображеннях до символів вільного майбутнього як України, так і Кенії, до національної ідентичності, сили та стійкості.

Мурал у Найробі створять митці з Кенії Моха та Еліамін Інк у співпраці з українськими художниками Аліною Коник, Нікітою Кравцовим та Андрієм Ковтуном.

Експертні оцінки

([The Hill](#))

Клишній радник з національної безпеки Джон Болтон застеріг США від сидіння тихцем, коли Китай поширює свій вплив у світі та зближується із Росією. «Ми сидимо тихцем, а Китай, Росія, Іран, Північна Корея та ще дехто простують до співпраці й підтримки та кидають нам виклик у дуже різних місцях».

Застереження Болтона прозвучали після того, як Іран і Саудівська Аравія оголосили в п'ятницю, що вони нормалізують відносини і відкриють свої посольства в ході дипломатичного прориву, що виник за посередництва Китаю.

«Це свідчить про те, що Саудівська Аравія та інші намагаються підстрахуватися шляхом зближення з Китаєм та Росією, тому що вони не думають, що Сполучені Штати мають рішучість і силу духу, необхідні для того, щоб зробити те, що вони повинні, щоб захистити світ від Ірану та його намірів», – сказав Болтон.

«У китайців є стратегія, якої вони дотримуються», — додав він. «А ми весь час десь тиняємося».

Схоже, що Росія також зблизилася з Китаєм, зрештою, високопосадовці США попереджали, що Пекін «рішуче розглядає можливість надання Москві летальної допомоги для її війни в Україні».

Проте Китай також дедалі більше намагається позиціонувати себе як нейтрального арбітра війни в Україні, опублікувавши мирний план із 12 пунктів і закликаючи до припинення вогню та мирних переговорів разом з Білоруссю. Примітно, що Білорусь є однією з небагатьох країн, міцно зчеплених з Росією на тлі її вторгнення в Україну.

«Одним із найбільших переможців війни в Україні став Китай», — сказав Болтон. «Якби Росія виграла і, як максимум, знову зайняла би всю Україну, це була би перемога для союзника Китаю, яка також зміцнила би Китай».

«Але, відверто кажучи, якщо Росію будуть і далі жувати в Україні, це лише зробить Росію більш залежною від Китаю», – продовжив він. «Тож і там Китай виграє».

Однак Болтон зазначив, що, якщо порівнювати з китайсько-російськими відносинами під час холодної війни, сторони помінялися місцями, і Пекін зараз є старшим партнером у відносинах.

«Зараз ми спостерігаємо, як Росія все більше потрапляє під контроль Китаю», – сказав він. «Це альянс Китаю, який він створює, а Росія є молодшим партнером».

«Це не є добре ні для кого з нас. Я хотів би знайти способи відірвати Росію від Китаю», – додав Болтон.

([The Hill](#))

Так звана мирна пропозиція Китаю в Україні демонструє ступінь повної координації між Пекіном і Москвою. У поєднанні з можливими поставками зброї Китаєм до Росії та нещодавніми викриттями китайських розвідувальних польотів у повітряному просторі США стає очевидним, що Китай вважає, що нинішня війна просуває його інтереси — тобто, що перемога Росії цілком стосується стратегії Китаю.

Американським політикам варто звернути увагу на ретельно вивірену мову Китаю, спрямовану на те, щоб у довгостроковій перспективі поглибити розбіжності між США та їхніми західноєвропейськими союзниками.

Китайська пропозиція не зовсім нещира. Принаймні, так вона виглядає на перший погляд, коли Китай бере на себе зобов'язання «поважати суверенітет усіх країн», включаючи «територіальну цілісність», у статуті Організації Об'єднаних Націй. Вторгнення Росії в 2014 році беззаперечно порушило територіальну цілісність України, як і її вторгнення 24 лютого 2022 року. Однак Китай уникає визначення кордонів; «територіальна цілісність» України змінилася з анексією Росією Криму, Запорізької, Херсонської та Донбаської областей. Китай не займає жодної позиції щодо українських чи російських кордонів, окрім нечітких жестів у бік суверенної рівності між державами незалежно від їхньої могутності та багатства.

Проте саме другий пункт у плані Китаю пояснює перший і, власне, усі наступні пункти в документі. Китай виступає проти «менталітету холодної війни», зокрема, холодної війни, яка «зміцнює або розширює військові блоки», за допомогою яких держави прагнуть «власної безпеки ціною безпеки інших». Це не націлено на Росію, як може здатися при першому читанні. Він націлений на НАТО, перший військовий блок часів холодної війни, який передував Варшавському договору більш ніж на шість років.

Визначальною рисою НАТО є його неєвразійський характер. Європейські, азіатські та близькосхідні держави завжди укладали та розривали союзи під час стратегічної конкуренції. Деякі з цих альянсів були справді євразійськими — наприклад, середньовічна Франція у різні часи укладала союзи з Аббасидським халіфатом, Монгольською імперією та Османським султанатом; Британія уклала союз з Японією в 1902 році, з'єднавши дві острівні держави Євразії.

Євразійський елемент, який використовує китайський текст, є вкрай важливим. Міжнародна конкуренція була євразійською приблизно з 17 століття; але перевага Європи до 1945 року приховує цей факт. Мета міжнародного суперництва полягає в тому, щоб контролювати євразійську торгівлю, маніпулюючи взаємовідносинами між виробничими потужностями центральної частини Євразії та морськими вузловими точками Рімленду.

Холодна війна ХХ століття залишилася євразійською. Фокусом американсько-радянської конкуренції була Європа, ставки стратегічного контролю були в Європі, Близькому Сході та Азії, але визначальним стратегічним фактором холодної війни була участь Америки. Радянська Росія заперечувала проти того, щоб Америка — неєвропейська держава — виступала головною стратегічною силою в європейських справах через НАТО, підкріплена військовою силою США. Так само звинувачення Китаю в менталітеті холодної війни не може стосуватися Росії, оскільки, за визначенням, Росія є євразійською державою. Це стосується лише Америки, неєвразійської держави, яка все ще виявляє інтерес — невиправданий, на думку Китаю — до євразійських стратегічних справ.

Кожна наступна пропозиція в китайському мирному плані впливає з цієї передумови. Суть кожної рекомендації — мирні переговори, захист АЕС, продовження експорту зерна — не має значення. Фреймворк є ключовим: «Усі сторони повинні підтримувати Росію та Україну» — тобто всі сторони мають залишити євразійське питання для вирішення євразійцями. «Гуманітарні питання не слід політизувати» — тобто людські втрати війни пов'язані з американською залученістю, тому мало значення, де знайдуть притулок біженці. «Односторонні санкції та максимальний тиск не можуть вирішити проблему», тому що ці односторонні (мається на увазі «американські») санкції є інструментами неєвразійської держави.

Тим самим Китай продемонстрував повну підтримку Росії.

Кремль розпочав цю війну, щоб підкорити Україну та, у свою чергу, використати її завоювання як плацдарм для відродження імперської системи радянського зразка з ресурсами, населенням, економічним потенціалом і стратегічною глибиною, щоб безпосередньо кинути виклик підтримуваному США порядку безпеки. Довгостроковою метою Росії залишається вихід США з європейської системи безпеки, зокрема через розпад НАТО.

Китай щиро підтримує цю мету, тому що він прагне до неї в Індо-Тихоокеанському регіоні. Вплив США пронизує Європу, Азію та Близький Схід. Якщо Китай хоче досягти своєї індо-тихоокеанської мети, розірвати азіатські альянси США та повернути свій військовий вплив назад на Гаваї, тоді він повинен підірвати могутність США в Євразії в цілому.

Китай і Росія мають одні й ті самі бажання. По суті, Китай дотримується тієї ж теорії перемоги, що й Росія, навіть якщо він вважає за доцільне маніпулювати Росією, руйнувати її економіку та отримувати преференційний доступ до російських енергетичних ресурсів, поки війна затягується.

Це не повинно бути несподіванкою, враховуючи російсько-китайський меморандум «Без обмежень» від 4 лютого 2022 року, в якому викладені ті самі пункти, і перед яким Китай, безсумнівно, був поінформований про майбутнє вторгнення в Україну. Президент Китаю Сі Цзіньпін неодноразово

заперечував цей меморандум у публічних заявах, але він фактично підтвердив його у своїй мирній пропозиції.

Далі впливають три наслідки.

По-перше, Китай озброїть Росію, можливо, не традиційною військовою технікою, а як мінімум безпілотниками та запчастинами для посилення її боєздатності. Враховуючи характер бойових дій в Україні, ця допомога є смертоносною та підтримуватиме російську оборонно-промислову базу, як це робилося через канали, такі як Іран, Вірменія та Казахстан.

По-друге, Китай не має бажання висувати справжню мирну пропозицію чи виступати в якості співрозмовника для припинення цієї війни. Сполучені Штати переслідують ілюзію, шукаючи «карту Китаю», щоб стримати або змінити Росію, подібно до того, як вони повинні відмовитися від будь-яких очікувань «карти Росії», щоб покращити свою стратегічну позицію в Азії — принаймні в близькому майбутньому. У якийсь момент Москва і Пекін розійдуться, оскільки неминучі тертя збільшаться в Центральній Азії, оскільки Кремль буде роздратований через те, що він молодший партнер у його танці з Китаєм, а інші внутрішні чинники затьмарять відносини. Але, як і під час холодної війни, Сполучені Штати та їхні союзники мають вкрай мало способів підштовхнути їх до розлучення. Поки це не відбулося само по собі, потрібно протистояти і Китаю, і Росії.

По-третє, і найнебезпечніше, мирна пропозиція Китаю є оливковою гілкою для Європи так само, як і заявою про підтримку Росії. Занепокоєння Росії щодо України можна зрозуміти як причину спротиву американській присутності в Євразії; Росія вважає інтереси безпеки України нелегітимними, оскільки вони сприймаються як такі, що приносять користь інтересам безпеки Америки. Україна з об'єктивним, матеріальним розумінням своєї реальності (якщо позичити марксистську мову) ніколи не приєднається до Сполучених Штатів, принаймні так вважає Путін.

У свою чергу, європейцям дають сигнал: Німеччині та Європейському Союзу загалом є місце в постамериканській Євразії, якщо вони приймуть лідерство Китаю та приєднаються до Росії, відмовившись від участі неєвразійських гравців. Китай залишає простягнутою руку до осі Берлін-Брюссель-Париж, повідомляючи, що якась стратегічна автономія залишається можливою.

Те, чи приймуть європейські держави пропозицію Китаю, залежить лише від одного фактора в найближчому майбутньому — відносного балансу сил у Європі та Азії. США повинні як підтримати Україну в цій війні, так і забезпечити перемогу України у цій війні, і таким чином стримати Китай від наступу на Тайвань. Якщо вони не зможуть зробити і те, і інше, Європа може тріснути.

(Politico)

Група сенаторів від обох партій вимагає від Пентагону додаткової інформації про те, що буде потрібно, щоб відправити літаки F-16 в Україну.

Новим поштовхом став листі до міністра оборони Ллойда Остіна від восьми сенаторів після того як найвищі посадовці адміністрації, починаючи від президента Джо Байдена, намагалися охолодити заклики обох партій відправити винищувачі американського виробництва у бій.

Конфлікт між Росією та Україною «зараз перебуває на критичному етапі», – написали сенатори, стверджуючи, що винищувачі F-16 можуть дати Києву перевагу, оскільки повномасштабне вторгнення Москви триває другий рік.

«Після розмови з американськими, українськими та іноземними лідерами під час Мюнхенської безпекової конференції минулого місяця, ми вважаємо, що Сполученим Штатам необхідно ретельно розглянути надання Україні літаків F-16», — написали сенатори. «Це було би тим, що могло би змінити правила гри на полі бою».

Лист був організований сенатором Марком Келлі (штат Аризона).

Сенатори попросили Остіна надати їм до кінця тижня оцінки низки факторів, необхідних для успішної передачі F-16 Україні.

Серед іншого депутати запитували, наскільки високо українські посадовці ставлять винищувачі, коли надсилають запити на озброєння, і як можна отримати F-16 у разі схвалення — чи то щойно виготовлені, чи то з наявних запасів. Вони також запитали оцінку військових щодо впливу F-16 на конфлікт і як швидко українські пілоти можуть лпанувати ці літаки.

Група привітала повідомлення про те, що двоє українських пілотів прибули до США для оцінки навичок на базі національної гвардії Морріс у Тусоні, у рідному штаті Келлі, що вони назвали «критично важливим кроком у оцінці» їхньої готовності літати на F-16.

Під листом також підписалися демократи Теммі Дакворт з Іллінойсу, Тім Кейн з Вірджинії, Мартін Генріх з Нью-Мексико та Джеккі Розен з Невади, а також республіканці Ліза Мурковскі з Аляски, Томмі Тубервіль з Алабами і Тед Бадд з Північної Кароліни.

Двопартійні зусилля переконати адміністрацію Байдена надіслати F-16 або сприяти відправці їх в Україну іншим країнам були підкріплені такими оцінками, як оцінки генерала Крістофера Каволі, головного командувача США та НАТО в Європі. Минулого місяця Каволі сказав законодавцям за закритими дверима на Мюнхенській конференції з безпеки, що надсилання сучасної зброї, включаючи F-16 і ракети великої дальності, може допомогти зміцнити оборону України.

Але високопоставлені цивільні посадовці, включаючи Байдена та радника Білого дому з національної безпеки Джейка Саллівана, кажуть, що винищувачі не є негайною потребою на полі бою порівняно з іншими засобами.

Керівник Пентагону з питань політики Колін Кал також захистив позицію адміністрації, заявивши минулого місяця Комітету Палати представників у справах збройних сил, що найоптимістичніші терміни поставки старих F-16 становлять приблизно 18 місяців, тоді як виробництво нових реактивних літаків може тривати від трьох до шести років.

«Це є пріоритетом для українців, але це не один із трьох їхніх головних пріоритетів», — свідчив Кал. «Їхні головні пріоритети — це системи протиповітряної оборони... артилерія та вогонь, про які ми говорили, а також бронетехніка та механізовані системи».

Лист Сенату став результатом обох партійних зусиль у Палаті представників, очолюваних демократом від штату Мен Джаредом Голденом, щоб переконати Байдена відправити Києву F-16 або подібні літаки.

[\(Укрінформ\)](#)

Історик, професор Єльського університету історик Тімоті Снайдер, виступаючи у вівторок на засіданні Ради Безпеки ООН, скликаному на вимогу Москви, зазначив, що війна завдає шкоди самим росіянам і всій російській культурі, а термін «русофобія» використовується як форма імперської пропаганди та «імперського виправдання воєнних злочинів РФ в Україні».

Аналізуючи шкоду, завдану війною росіянам і російській культурі, Снайдер визначив десять пунктів.

Зокрема, за його словами, російське вторгнення в чужу країну призвело до еміграції найбільш творчих і продуктивних росіян. Близько 750 тис. громадян РФ залишили країну.

Крім того, знищено російську журналістику, «щоб росіяни не могли знати про навколишній світ», зауважив Снайдер.

Натомість запроваджено загальну цензуру, придушення свободи слова в Росії.

Професор наголосив, що цензура шкільних підручників послаблює російську культуру, при цьому здійснюється руйнування музеїв і неурядових організацій. Викривлення пам'яті про Другу світову війну шляхом ведення війни у 2014 і 2022 роках позбавляє всі майбутні покоління росіян історичної спадщини, переконаний науковець.

Водночас за його словами, спостерігається падіння рейтингу російської культури в усьому світі й кінець того, що раніше називалося «руським миром».

Історик також наголосив, що внаслідок розв'язаної РФ війни в Україні загинуло більше носіїв російської мови, ніж у результаті будь-якої іншої акції.

Крім того, вторгнення Росії в Україну призвело до масової загибелі громадян РФ, близько 200 тисяч яких загинули або покалічені. «І це,

звичайно, просто російська політика – посилати молодих росіян помирати в агресивній війні», - сказав Снайдер.

«Найгірше для росіян, – підкреслив він, – постійне привчання їх до того, що геноцид – це нормально. Ми бачимо це в неодноразових заявах президента росії про те, що України не існує. Ми бачимо це у фантазіях про геноцид у російських державних ЗМІ».

При цьому, наголосив професор, росія сама вчиняє геноцид.

За словами професора, російське державне телебачення демонізує українців, пропагандисти заявляють, що українських дітей «потрібно топити», а українські будинки – спалювати разом з людьми.

Водночас зазначив він, у рф заявляють, що всі українці мають бути знищені, оскільки вони «русофобии». «Русофобія – це ще один елемент розпалювання ненависті на російському державному телебаченні», – сказав Снайдер.

Він нагадав, що термін «русофобія» – це риторична стратегія, відома з історії імперіалізму. «Коли імперія нападає, то стверджує, що вона є жертвою. Імперська влада дегуманізує фактичну жертву й претендує на те, щоб самій бути жертвою», – наголосив історик.

Як він пояснив, це імперська стратегія, спрямована на те, щоб перевести тему з реальної агресивної війни на почуття агресорів, тим самим відвертаючи увагу від існування й досвіду людей, яким заподіяно найбільшої шкоди.

«Імперіаліст каже, що лише ми – люди, ми – справжні жертви, і наші ображені почуття означають більше, ніж життя інших людей», – заявив він.

За словами професора розпалювання ненависті, спрямоване проти українців, не є частиною захисту рф - це частина злочинів, які російські громадяни скоюють на українській території.

«У цьому сенсі, скликавши цю сесію (Ради Безпеки ООН), російська держава знайшла новий спосіб зізнатися у веденні війни», – зауважив Снайдер.

(Укрінформ)

Історик, професор Єльського університету Тімоті Снайдер під час засідання Радбезу ООН відіслав постійного представника росії при ООН василя небензю, який висловив сумніви в аргументації ученого щодо імперської політики москви, до офіційного вебсайту президента рф.

«російський представник попросив мене надати джерела, і я дуже радий прислужитися, – зауважив він. – Якщо вас турбують джерела із заяв високопосадовців рф, то я відсилаю російського представника до вебсайту президента рф, де він знайде виступи президента рф, який заперечує існування України на тій підставі, що Україна була придумана нацистами, на тій підставі, що Україна була винайдена комуністами, і на тій підставі, що 1000 років тому варяг прийняв хрещення».

Снайдер також нагадав небезпечні про численні «відверто геноцидні зауваження» заступника голови ради безпеки росії Дмитра Медведєва, а також виступи пропагандистів на російському державному телебаченні.

«російське державне телебачення – це орган російської держави, як сказав сам президент РФ. Воно представляє національні інтереси росії. Таким чином, заяви, зроблені по російському державному телебаченню, важливі не тільки як відображення російської політики, а і як спосіб мотивації російського населення до геноциду», – наголосив професор.

Він нагадав, що пропагандисти самі із занепокоєнням заявляли про можливість притягнення їх до відповідальності за воєнні злочини.

«Представник РФ вважав за потрібне піддати критиці мою кваліфікацію. Я сприймаю це як знак гордості і як дуже маленький елемент у більш масштабній атаці на російську культуру», – зазначив професор, оскільки він сам досліджував масові вбивства росіян, зокрема під час блокади Ленінграда.

Він зазначив, що в росії нині неможливе відкрите обговорення російської історії. А такі організації, як «Меморіал», «які провели героїчну роботу з дослідження російській історії, криміналізовані».

Водночас Снайдер висловив вдячність представникові РФ за те, що той «допоміг донести думку» про заперечення росією історії України.

«Представник росії сказав, що всякий раз, коли українці в минулому чи нині стверджують, що вони існують, то це русофобія», – зазначив він, додавши: «Твердження про те, що країна не має історії, є геноцидом».

(Укрінформ)

Британський юрист Джеффри Найс, який був прокурором у суді над колишнім президентом Югославії Слободаном Мілошевичем, назвав доброю ідеєю створення спеціального трибуналу щодо злочину агресії РФ проти України.

«Агресія справді є найбільш відповідним злочином, за який потрібно судити росіян, тому спеціальний трибунал щодо злочину агресії – безперечно, явно хороша ідея. Питання може полягати в тому, чи це найкраща ідея за всіх обставин», – сказав він.

За словами Найса, є достатньо доказів щодо ролі Путіна в агресії проти України, і жодних сумнівів у тому, що командний ланцюжок веде безпосередньо до президента РФ.

При цьому, зауважив він, Міжнародний кримінальний суд досі не зробив жодних заяв про відповідальність Путіна за воєнні злочини в Україні.

«Ясно як день, що Путін скоїв злочини проти людяності. Чому МКС, який, як я розумію, збирається представити обвинувальні акти на розгляд суддям, діє настільки повільно? Чому уряди та їхні лідери такі повільні й інтерні стосовно Путіна і не говорять напрому, що він злочинець», – сказав юрист.

Найс не виключає, що в майбутньому путін може отримати імунітет від судового переслідування в рамках певної угоди.

Він наголосив: важливо визнати, що система міжнародного гуманітарного права зазнала невдачі. І хоча існує велика кількість законів для захисту людей у країнах де відбуваються конфлікти, та механізми, які можуть зробити щось для дотримання цих прав, але в цілому система підводить громадянина.

На думку Найса, якщо Міжнародний кримінальний суд винесе обвинувачення путіну, це, ймовірно, допоможе процесу компенсації Україні збитків, завданих російською агресією.

Своєю чергою директор Інституту дослідження війни та миру Ентоні Борден зазначив, що був дуже вражений роботою українських прокурорів, а масштаби злочинів є абсолютно величезними.

За його словами, поки розслідують один злочин, скоюються нові: «Таким чином, це дійсно підкреслює абсолютний масштаб злочинності та злочинів, з якими вони (прокурори – ред.) стикаються».

При цьому важливо, аби постраждалі розуміли, що їхні свідчення дуже важливі - вони можуть допомогти притягнути винних до відповідальності.

Борден також зазначив, що буде не один судовий процес в Україні, а також за межами нашої держави. За його словами, Україна багато дає світові в плані повернення справедливості.

[\(Український кризовий медіа-центр\)](#)

Політичний експерт, директор Інституту світової політики Євген Магда:

Коли говоримо про стосунки із Білоруссю, нам треба слухати, розуміти, усвідомлювати, у спілкуванні використовувати українську і білоруську мову замість російської.

Ми критично мало знаємо про наших сусідів. Ту ж Молдову, з якою 1200 кілометрів кордону. Що стосується Білорусі, то у відносинах з цією країною нас очікує шлях у тисячу кроків, і це не лише довжина українсько-білоруського кордону.

Коментуючи висловлювання Лукашенка на адресу Зеленського, експерт зауважив, що лаяти українського президента мають право лише громадяни України. «Невизнаний президент Білорусі краще б подумав над собою, – додав Євген Магда. – Те, що він робить, штовхає його з парадигми східноєвропейської Швейцарії до парадигми білоруського Каддафі або Чаушеску».

Торкаючись внутрішньої ситуації в країні, він припустив сценарій, про який раніше говорив представникам білоруських демократичних сил. За ним можуть бути проведені завчасні президентські вибори, і на них піде не Лукашенко, а, наприклад, керівниця верхньої палати парламенту чи очільник місцевого Радбезу. В такому разі Лукашенко стане білоруським Елбаси.

Проведе фокус, пограє у демократію і буде умовним президентом 2.0. Білорусам до цього не звикати. Вони і так жартують про те, що в них немає колишнього президента.

Що стосується інших слів про нібито запропонований Україною пакт про ненапад, то на переконання директора Інституту світової політики, такий документ абсолютно не можливо скласти, адже Україна Лукашенка не визнає президентом, а жодний білоруський високопосадовець нічого не підпише без згоди із своїм керівником. А ось документ протилежного характеру цілком міг бути переданий у Мінськ.

«Мені доводилося чути думку, що на початку осені 2022 року Україна по закритих каналах передала Лукашенку документ, в якому було зазначено, що Україна, проаналізувавши низку міжнародних документів, залишає за собою право в разі ударів російськими ракетами з території Білорусії завдавати ударів у відповідь», – розповів Євген Магда.

(...). «Географія цих візитів (Лукашенка, - ред.) пов'язана з тим, хто його визнає. Він літав в Африку, потім в Китай, зараз до Ірану. Там його приймають, вішають всілякі приємні речі на шию. В той же час я переконаний в тому, що відносини Лукашенко із Путіним не такі ідилічні, щоб він був готовий виконати все, що попросить російський президент. Треба пам'ятати, що поява Путіна на політичному небосхилі зіпсувала плани Лукашенка стати на чолі союзної держави. В цьому плані проти нього використали прийом політичного айкідо, і тепер наче Лукашенко має займатися реалізацією цього проєкту. А він не бажає».

([Центр Разумкова](#))

Директор енергетичних програм Центру Разумкова Володимир Омельченко:

7 та 8 березня 2023р. можна було спостерігати потужну інформаційну хвилю в провідних ЗМІ Заходу щодо можливої причетності певних проукраїнських сил у підриві газопроводів на Балтиці. Ця хвиля була запущена The New-York Times та німецьким виданням Zeit й потім підхоплена The Washington Post, CNN, BBC, ARD, Kontraste, SWR, Spiegel та іншими відомими медіа.

Якщо говорити стисло, то суть справи полягає у тому, що проводиться розслідування спецслужбами багатьох країн щодо причин підриву газопроводів. Водночас, певні аноніми, які начебто знайомі із перебігом розслідування, передали інформацію, яка нібито не має жодних доказів про причетність до цього теракту російських, американських чи будь яких інших державних організацій країн НАТО.

Натомість, наполегливо проводиться червоною ниткою думка про те, що Україна була найбільш зацікавлена у підриві вказаної енергетичної інфраструктури, тому деякі невстановлені проукраїнські діячі, що не пов'язані із українською владою, ймовірно, й здійснили теракт.

Начебто, майже визначено замовника цієї справи, який є українським олігархом, що організував вказану спеціальну операцію, яку виконали громадяни, що, можливо, мають український чи російський паспорт за допомогою орендованої п'ятнадцятиметрової яхти. Також робиться прозорий натяк на те, що на цій яхті знайдені сліди, що вказують на причетність певного українського олігарха до організації безпрецедентної в історії операції, якій можуть позаздрити найавторитетніші державні спец лужби світу. Чи не візитку цього олігарха знайдено на судні?

У всю цю сумнівну «конструкцію» за задумом її авторів має повірити невимогливий споживач. До того ж, цей, з дозволу сказати, інформаційний продукт добротного приправлений соусом із вбивства Дар'ї Дугіної, ударами по аеродрому в Енгельсі та Керченському мосту. Тобто, тими больовими точками, які дуже турбують Кремль. Й ці факти відразу ж змушують задумуватися, хто ж насправді є замовником вказаної ПСО?

Зрозуміло, що автори цієї версії не мають жодного уявлення (або не хочуть мати) про технічну частину справи. Вони не беруть до уваги: що трубопроводи лежать на глибині понад 80 м. й присипані товстим шаром каміння й можуть самі по собі витримати понад 500 атмосфер тиску; що потрібно мати точні координати не тільки залягання власне труб, але й зварювальних швів (їх можуть мати тільки будівельники та російські спецслужби); що цей район Балтики має напружений морський трафік; що уся інфраструктура Північного потоку 1, 2 знаходиться під постійним моніторингом багатьох країн; що для здійснення даного теракту не тільки треба мати суперпідготовлених військових підводників, які добре знайомі із водами саме Балтики, але й військову вибухівку й спеціалізовані плавзасоби (підводні дрони, міні підводні човни).

Однак, ініціатори цього ПСО мабуть самі не повірили в міцність того «будинку на піску», що спорудили, й тому поспішили перестраховатися фразами в The New-York Times, які перекреслюють усі старання із організації усього цього сьомого валу інформаційного шуму, що базується на неперевіреній інформації анонімів. Їх зміст полягає у тому, дослівно, що «на базі викладеної інформації по-перше, не можна зробити ніяких твердих висновків й, по-друге, існують величезні проблеми у спецслужб США та їх європейських партнерів на рахунок того, що ж в дійсності відбулося».

На противагу проведеній масштабній ПСО, хотів би навести у стислій формі власні версії. Варіант із організації теракту відносно ПП-1,2 офіційними або неофіційними українськими структурами не можу розглядати серйозно, оскільки жодними технічними та кадровими можливостями вони для його здійснення не володіли. Російська версія щодо причетності до вибухів «англо-саксів» є також більше ніж сумнівною.

США та Великобританії у цей доленосний час протистояння із Росією та КНР є менш за все потрібним розколювати єдність НАТО шляхом руйнації відносин із провідною країною Європи, якою є ФРН. Разом із тим, слід не

забувати про стратегічну лінію США з недопущення безпосередньої конфронтації із Росією. Участь США або Великобританії в теракті проти газопроводів, 50% власності яких належить Газпрому, безумовно, призвела би до масштабної ескалації з Москвою.

Водночас, не забуваємо про домовленості між Вашингтоном та Берліном напередодні масштабної агресії Росії про повне зупинення ПП-2 у разі, коли Кремль розв'яже війну проти України. Постає питання, навіщо Вашингтону втягуватися у небезпечну авантюру, якщо вже існують відповідні домовленості щодо ПП-2, які Білий дім абсолютно влаштовують?

Усі аргументи, що Кремлю не вигідно було підривати власні газогони, оскільки це пошкодить економічним інтересам РФ та бізнесу Газпрому, є достатньо сумнівними. Ще задовго до 24 лютого 2022р. російське керівництво точно перестало мислити економічними категоріями, адже інакше воно би не розпочинало агресію проти України. Вже під час широкомасштабної війни, на 100% Кремль усі економічні чинники підпорядкував військовій логіці. Спробую відтворити її базові елементи щодо Північного потоку 1,2.

Підрив газопроводів відбувся відразу після розгрому російських військ на Харківщині та напередодні організації операції зі звільнення Херсона. У такій несприятливій ситуації РФ критично потребувала призупинення військової та фінансової допомоги Україні з боку ЄС. Водночас, напередодні опалювального сезону ціни на природний газ там знаходилися на дуже високому рівні внаслідок умисного скорочення Газпромом поставок газу через український коридор (у 2,5 рази) та припинення поставок газопроводом Ямал — Європа.

Тобто, використовуючи енергетичну зброю, Москва хотіла домогтися свого, але нічого не виходило. Тоді, Кремль затіяв маніпуляції із турбінами компанії Сіменс на ПП-1, щоб обґрунтувати зупинку поставок газу й ще більше підняти ціни для європейських споживачів, але й цей фокус не вийшов. Однак, російське керівництво потребувало різкого загострення економічної ситуації в ЄС в надії, що європейські політики не витримають напруги й підтримка України зруйнується. Ставки були надто високими.

Саме в цей час Кремль прийняв рішення здійснити план диверсії, переслідуючи наступні цілі:

значне подорожчання газу в ЄС протягом усього опалювального сезону примусить країни ЄС призупинити фінансову та військову допомогу Україні під тиском економічних обставин;

провокування форс мажору дозволяло РФ надіятися на несплату величезних коштів за невиконання контрактних зобов'язань;

звинувачення США та Великобританію у підриві ПП-1,2, щоб призвело б (на думку Москви) до руйнації євроатлантичної єдності;

провокування «пряником» країни ЄС у критичній ситуації під виглядом навмисно невідірваної однієї із чотирьох ниток газопроводів;

збереження опції із швидкого відновлення роботи ПП-1,2 у разі відмови ЄС від стратегії допомоги Україні в обмін на «дешевий» російський газ.

Якби цей план РФ змогла реалізувати, то військово-політичні переваги від цього на декілька порядків перевищили порівняно незначні економічні втрати у 500 млн. євро на відновлення ПП-1,2. Крім того, не варто забувати, що РФ володіла таким комплексом технологічних, кадрових, логістичних та інформаційних переваг у здійсненні диверсії, яких не мала жодна інша країна НАТО, не говорячи вже про Україну, адже Газпром разом із своїми підрядчиками будував ці газопроводи, мав усю технічну документацію та можливість використання технології PIG — поршень для внутрішньоутробної діагностики, що міг бути оснащений вибухівкою й здатен рухатися по заданих координатах у середині труби.

Також, треба брати до уваги, що Балтійське море дуже добре прозондовано військовою спеціальною частиною ВМФ РФ №45707, що має усі необхідні технологічні, кадрові ресурси та потрібний досвід для проведення таємної диверсійної роботи.

Ось чому я вважаю, що російський «слід» у підриві ПП-1,2 достатньо чітко проглядається повз той інформаційний туман, що напустили провідні ЗМІ світу на не таку вже й надскладну ситуацію. Натомість, версія із проукраїнським олігархом є із розряду ненаукової фантастики.

Додатки

Додаток 1

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №147/2023

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, **постановляю:**

у Збройних Силах України:

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

СІРІЦУ Івана Олександровича (помертньо) — сержанта

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

БАЗИЛЬЧУКА Євгенія Леонідовича (помертньо) — солдата

БЛІНСЬКОГО Владислава Сергійовича — молодшого сержанта

БОДНАРЧУКА Сергія Богдановича — молодшого сержанта

БОЙКА Олександра Юрійовича — молодшого сержанта

БУДЗІНСЬКОГО Олександра Васильовича — солдата

БУРДУ Максима Едуардовича (помертньо) — солдата

ВАСЬКОВСЬКОГО Володимира Віталійовича (помертньо) — молодшого сержанта

ВЕРЕМІЄНКА Андрія Олександровича — молодшого сержанта

ВЯЛЬКА Володимира Сергійовича (помертньо) — молодшого сержанта

ГАВРИЛЮКА Юрія Івановича — старшого солдата

ГАЙДУКА Едуарда Миколайовича — сержанта

ГОЛОВКУ Івана Васильовича — молодшого сержанта

ГРИГОРЧУКА Володимира Миколайовича (помертньо) — солдата

ДАНИЛИЦЬКУ Дар’ю Іванівну — солдата

ДІДЕНКА Владислава Валерійовича — солдата

ДОДОНА Дмитра Анатолійовича — сержанта

ЗАВАДСЬКОГО Олексія Сергійовича (помертньо) — солдата

ІВАНЕНКА Олександра Сергійовича (помертньо) — солдата

КАРАЧЕНЦЕВА Сергія Сергійовича (помертньо) — солдата

КОДЕНЦЯ Максима Сергійовича — молодшого сержанта

КОРОВНОГО Олександра Олександровича (помертньо) — солдата

КУЛИКА Євгенія Олеговича (помертньо) — солдата

МАЛЕЦЬКОГО Костянтина Віталійовича (помертньо) — солдата

МАНДРИКА Григорія Ілліча (помертньо) — старшого солдата

МАНЧУКА Дениса Олександровича (помертньо) — солдата

МЕЛЬНИКА Артема Костянтиновича — солдата

МИХАЙЛЮКА Антона Сергійовича (помертньо) — старшого солдата

МОРОЗА Богдана Руслановича — молодшого сержанта

НОВІКОВА Артема Сергійовича (помертньо) — солдата
ПАДАЛКУ Олександра Миколайовича (помертньо) — солдата
ПЕДАШЕНКА Володимира Миколайовича — старшого солдата
ПІКУЛЯ Анатолія Павловича (помертньо) — старшого лейтенанта
ПОРОЖНЯКА Олександра Славійовича — сержанта
ПРОДАНА Дмитра Володимировича — молодшого сержанта
РАДТКІНА Данила Андрійовича — молодшого сержанта
СЕМКІВА Михайла Михайловича (помертньо) — сержанта
СИВОЛАПА Олександра Петровича (помертньо) — молодшого сержанта
СІРУКА Миколу Сергійовича (помертньо) — старшого солдата
СТАСІВСЬКОГО Тараса Сергійовича — молодшого сержанта
ТИЩЕНКА Антона Васильовича (помертньо) — солдата
ТІМЧЕНКА Богдана Олександровича — солдата
ФАДЄСНКА Олега Віталійовича — молодшого сержанта
ФЕСАКА Валерія Юрійовича — молодшого сержанта
ФЛАТОВА Владислава Владиславовича — лейтенанта
ХМЕЛЬНИЦЬКОГО Ігоря Богдановича — старшого солдата
ЦЬОВКУ Павла Миколайовича — солдата
ЧИНГАРА Михайла Вадимовича (помертньо) — солдата
ШАРПАРЯ Дмитра Олександровича (помертньо) — солдата
ШЕЛЕСТА Юрія Валерійовича (помертньо) — молодшого сержанта
ШИЛІНУ Антона Сергійовича — старшого солдата
ЮРКІВА Костянтина Михайловича — молодшого сержанта
Нагородити медаллю “За військову службу Україні”
БЕЗПЕЧНОГО Владислава Дмитровича — штаб-сержанта
БЄЛОВА Іллю Валерійовича — молодшого лейтенанта
ЗАЙЦЯ Даниїла Сергійовича — молодшого сержанта
ІВАНИЦЬКОГО Юрія Юрійовича — молодшого сержанта
КОЛЕСНІКА Михайла Юрійовича — солдата
МОВЧАНА Михайла Анатолійовича — молодшого сержанта
РИБЧИКА Дмитра Володимировича — старшого лейтенанта
СОБОЛЕВСЬКОГО Владислава Юрійовича — підполковника
ШЕВЧЕНКА Вадима Станіславовича — молодшого сержанта
Нагородити медаллю “За врятоване життя”
БАЛАБУХУ Микиту Павловича — молодшого сержанта
БАСУРМАНОВА Олександра Миколайовича — молодшого сержанта
ДРЕВАЛЯ Юрія Миколайовича — лейтенанта медичної служби
НІКІТЮКА Дмитра Івановича — молодшого сержанта
ОКСАМИТНОГО Володимира Володимировича — молодшого сержанта
ОСАДЧОГО Олексія Вікторовича — молодшого сержанта
ПОНОМАРЕНКА Олексія Петровича — лейтенанта медичної служби
ЧІРКІНА Павла Володимировича — молодшого сержанта

у Національній гвардії України:**Нагородити орденом “За мужність” III ступеня**

СХОДНИЦЬКОГО Олександра Омеляновича — сержанта

ЧЕРНОВА Романа Олександровича — майстер-сержанта

Нагородити медаллю “За військову службу Україні”

БУТОВА Ігоря Анатолійовича — старшого солдата

ІВАНЮКА Андрія Васильовича — сержанта

у Національній поліції України**Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”**

ГЛАВАТСЬКИХ Михайла Андрійовича — капітана поліції

КОСТЮКА Івана Олександровича — старшого сержанта поліції

КУРОПАТУ Еллону Михайлівну — капітана поліції

МАЙСТРОВА Михайла Олександровича — старшого лейтенанта поліції

ПРОКОПЕНКА Євгенія Володимировича — старшого лейтенанта поліції.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

14 березня 2023 року

Додаток 2**УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №148/2023****Про відзначення державними нагородами України**За особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, **постановляю:****Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня**

АВРАМЕНКА Олександра Володимировича — старшого солдата

АНДРІЄВСЬКОГО Валерія Станіславовича (посмертно) — солдата

АСЛАНЯНА Армена Альбертовича (посмертно) — підполковника

БАСКЕВИЧА Романа Васильовича — майора

БЕЛЕГАЯ Ігоря Володимировича — солдата

БІГУНА Володимира Миколайовича — старшого лейтенанта

ВАСИЛАША Івана Васильовича — молодшого сержанта

ВАСИЛИНЮКА Василя Васильовича — молодшого лейтенанта

ВЕХТЄВА Євгенія Віталійовича — солдата

ВИЛЯНСЬКОГО Володимира Анатолійовича — солдата

ВИНОГРАДОВУ Діану Олександрівну — молодшого лейтенанта

ГАЛУШКУ Ярослава Віталійовича — старшого сержанта

ГОРОДИСЬКОГО Олексія Юхимовича (посмертно) — солдата

ГУСАКА Максима Сергійовича — молодшого сержанта

ДАНИЛЬЧЕНКА Андрія Вячеславовича — солдата

ДОБРОСКОКА Руслана Миколайовича (посмертно) — солдата

ДРОБОЦЬКОГО Олега Івановича (посмертно) — солдата

ЗАВГОРОДНЬОГО Богдана Віталійовича — старшого солдата
ЗАГУРСЬКОГО Станіслава Юрійовича — старшого солдата
ЗІНЬКОВСЬКОГО Вадима Олександровича — капітана
ІСАЄВА Сергія Олексійовича — солдата
КАПЛІНА Віталія Станіславовича (помертно) — старшого солдата
КАПЛУНА Богдана Анатолійовича (помертно) — солдата
КОРОТЮ Володимира Геннадійовича — молодшого лейтенанта
КУШНАРЕНКА Олега Анатолійовича (помертно) — солдата
ЛЕВЧЕНКА Дмитра Вячеславовича — лейтенанта
ЛЕГЕЗУ Йосипа Йосиповича — солдата
МАЛІНОВСЬКОГО Олега Петровича — солдата
МИХАЙЛОВУ Аліну Артурівну — молодшого лейтенанта медичної служби
МИХАЙЛЮКА Олександра Васильовича — солдата
МОСІЙЧУКА Михайла Петровича — молодшого сержанта
НАУМИКА Романа Адамовича (помертно) — старшого солдата
ОРЛОВА Віталія Володимировича (помертно) — солдата
ПАСТУХА Олександра Анатолійовича — молодшого сержанта
ПЕРЕДЕРІЯ Віктора Юрійовича — старшого солдата
ПОЛЯЩЕНКА Юрія Юрійовича (помертно) — солдата
ПРИОРОВА Костянтина Олександровича — головного сержанта
ПУДЗІРЕЯ Юрія Вікторовича — солдата
РІЧНЯКА Івана Івановича — солдата
РЯБОШАПКУ Віталія Олександровича — солдата
САРАЖУ Євгена Володимировича (помертно) — молодшого лейтенанта
САЧКА Олександра Миколайовича — лейтенанта
СЕРГІЄНКА Олександра Васильовича — солдата
СЄРОКУРОВА Ігоря Станіславовича — молодшого сержанта
СКОРЯТІНА Юрія Віталійовича — солдата
СМІРНОВА Артема Миколайовича — солдата
СОЛОДКОГО Сергія Васильовича (помертно) — солдата
СТЕМПІЦЬКОГО Андрія Любомировича — лейтенанта
СУШКА Максима Олександровича — солдата
ТАРАСЕНКА Павла Вікторовича — молодшого сержанта
ТРАЧА Степана Романовича — молодшого лейтенанта
ТРИГУБА Валерія Миколайовича (помертно) — солдата
ТРОХИМЧУКА Максима Павловича — молодшого лейтенанта
УГРИНА Миколу Миколайовича — молодшого сержанта
УГРИНА Петра Миколайовича — молодшого сержанта
ФЕДЬКА Сергія Вікторовича (помертно) — молодшого сержанта
ХАРЧЕНКА Вадима Григоровича (помертно) — солдата
ЧЕРНІКОВА Олександра Єгоровича — старшого лейтенанта
ЯРЕМЕНКА Віталія Миколайовича — солдата

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

ДУБИНСЬКОГО Сергія Миколайовича — добровольця

КОЖЕМЯКА Всеволода Сергійовича — добровольця

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

БАСАРАДУ Володимира Михайловича — молодшого сержанта

БЛАЖКА Павла Віталійовича — молодшого сержанта

БОНДАРЕНКА Андрія Андрійовича — сержанта

БОШКА Олександра Богдановича — солдата

БРЕКА Олександра Михайловича — сержанта

БРОВЧУКА Дмитра Юрійовича — молодшого сержанта

БУРЛАКОВА Романа Олександровича — солдата

БУРЧУ Володимира Володимировича — молодшого лейтенанта

БУЦИКА Любомира Андрійовича — молодшого сержанта

ВАКУЛЕНКА Володимира Степановича — солдата

ВАЛЬКОВСЬКОГО Руслана Ібрагімовича (помертньо) — солдата

ВАНДОЛЯКА Олександра Володимировича — молодшого сержанта

ВИСОЦЬКОГО Богдана Юрійовича — молодшого сержанта

ВІНСЛАВСЬКУ Анастасію Олегівну — молодшого сержанта

ВОЙТОВИЧ Дарину Петрівну — молодшого сержанта

ВУЗДЕРЕВИЧА Івана Борисовича — молодшого сержанта

ГАЦЕНКА Максима Олексійовича — молодшого сержанта

ГРЕСИКА Тараса Вікторовича — старшого солдата

ГРУЗДСВА Олега Вячеславовича — старшого солдата

ГУМЕНЮКА Володимира Володимировича — молодшого сержанта

ГУНЬКА Юрія Володимировича — старшого сержанта

ДЖИМУ Костянтина Івановича — солдата

ДЗЮБІНСЬКОГО Сергія Антоновича — солдата

ДМИТРІЄВА Юрія Васильовича — старшого солдата

ДРАП'ЯТОГО Івана Богдановича — молодшого сержанта

ДРОЗДА Віталія Миколайовича — молодшого сержанта

ЖОВТОВСЬКОГО Петра Михайловича — солдата

ЖОВТЯК Катерину Сергіївну — солдата

ЗАНУДУ Олексія Олексійовича — старшого лейтенанта

КАБАЧІЯ Володимира Олександровича — молодшого сержанта

КАБІЦЬКОГО Владислава Віталійовича — молодшого сержанта

КАЛАПУЦА Валерія Адамовича — молодшого сержанта

КАШУБУ Віталія Володимировича — старшого сержанта

КЕРНОСА Сергія Анатолійовича — капітана

КИСІЛЬОВА Єгора Володимировича — молодшого сержанта

КОВАЛЯ Іллю Юрійовича — молодшого сержанта

КОЗАЧУКА Ярослава Ігоровича — молодшого сержанта

КОНОВАЛА Сергія Сергійовича — молодшого лейтенанта

КОНОНЕНКА Артема Ігоровича — молодшого сержанта

КОНТЕФТ Ірину Русланівну — молодшого сержанта
КОРЖИЛОВА Дениса Володимировича — сержанта
КОРОВНІКОВА Романа Володимировича — старшого солдата
КОСЯКА Андрія Віталійовича (помертньо) — добровольця
КРАВЦЯ Петра Васильовича — солдата
КРАМАРА Олександра Миколайовича — солдата
КУЗНЄЦОВУ Наталію Валеріївну — молодшого сержанта
ЛЕСЬКА Назара Олеговича — молодшого сержанта
ЛЮТОГО Ігоря Юрійовича — старшого солдата
ЛЯХОВИЧА Ігоря Васильовича — старшого солдата
МАЗУНА Віктора Володимировича — солдата
МАЛЬЧЕНКА Володимира Валентиновича — солдата
МАСЛА Андрія Віталійовича — солдата
МОГИЛУ Тетяну Володимирівну — молодшого сержанта
МОРОЗА Володимира Володимировича — головного сержанта
МОСТІВСЬКОГО Сергія Леонідовича — солдата
МУРЗАКА Олексія Миколайовича — молодшого сержанта
НЕСТЕРЧУКА Романа Михайловича — молодшого сержанта
НИЖНИКА Андрія Григоровича — сержанта
НІГОЯН Ліану Самвелівну — сержанта
НІНАДОВСЬКОГО Миколу Євгеновича — старшого солдата
ОЛЕКСЯКА Сергія Михайловича — солдата
ОСТАПЦЯ Олексія Геннадійовича — сержанта
ОСТАПЧУКА Андрія Миколайовича — молодшого лейтенанта
ПАНЧИШИНА Олександра Миколайовича — сержанта
ПАСІЧНИКА Віктора Степановича — молодшого сержанта
ПОЛЩУКА Віктора Владиславовича — старшого солдата
ПОНОЧЕВНОГО Олексія Андрійовича — солдата
ПРИХОДЬКА Максима Степановича — старшого солдата
ПРОДАНЮКА Михайла Васильовича — старшого солдата
ПУСТОВІТА Андрія Миколайовича — сержанта
РАЗБОРСЬКОГО Дмитра Петровича — сержанта
РЯБЧЕНКА Вадима Вікторовича — старшого сержанта
САБАДАШОВА Павла Юрійовича — старшого солдата
САРАБУНА Назара Ігоровича — молодшого сержанта
САФОНОВА Владислава В'ячеславовича — старшого солдата
СВЕРДЛОВА Данила Миколайовича — молодшого сержанта
СВЕРДЛОВА Ігоря Миколайовича — молодшого сержанта
СВІДНИЦЬКОГО Миколу Петровича — старшого лейтенанта
СИМОНЧУКА Євгенія Леонідовича — солдата
СІЧКАРЯ Валентина Сергійовича (помертньо) — старшого солдата
СОЛОВЙОВА Андрія Володимировича — молодшого сержанта
СТАХІВА Тараса Володимировича (помертньо) — добровольця

СУВАЛКА Василя Анатолійовича — молодшого сержанта
СУДОМИРА Тараса Петровича — старшого солдата
ТАНАСИШИНА Анатолія Васильовича — молодшого сержанта
ТАРАНА Пилипа Дмитровича — молодшого сержанта
ТЕРНЕР Альону Андріївну — старшого солдата
ТИМУ Івана Ігоровича — молодшого сержанта
ТРАЧ Ольгу Миколаївну — молодшого лейтенанта
ФАТЧЕНКА Романа Євгеновича — старшого солдата
ХАРКОВЦЯ Олександра Миколайовича — молодшого сержанта
ХОДАКОВСЬКОГО Володимира Володимировича — старшого сержанта
ХОМУ Дмитра Володимировича — молодшого сержанта
ХОМІНА Андрія Сергійовича — капітана
ХОХУЛЮ Станіслава Миколайовича — солдата
ЦИМБОЛИНЕЦЬ Катерину Іванівну — сержанта
ЧАЙКУ Володимира Анатолійовича — молодшого сержанта
ЧЕРВАКА Тараса Ярославовича — солдата
ЧЕРНИХ Владиславу Валентинівну (посмертно) — добровольця
ЧЕРНОУСОВА Андрія Сергійовича — молодшого сержанта
ЧЕРТОРИЖСЬКОГО Андрія Олександровича — солдата
ШАФАЛЮКА Миколу Володимировича — сержанта
ШЕВЧЕНКА Олександра Васильовича — старшого сержанта
ШЕВЧУКА Сергія Миколайовича — старшого сержанта
ШЕЛЕСТА Олександра Олександровича — молодшого лейтенанта
ШИПУЛІНА Олександра Володимировича — молодшого сержанта
ШИШАК Яну Сергіївну — молодшого сержанта
ШОСТАКА Ростислава Васильовича — молодшого сержанта
ЩЕПАНСЬКОГО Юрія Ігоровича — молодшого сержанта
ЮРКЕВИЧА Петра Івановича — солдата
ЮРЧЕНКА Андрія Васильовича — молодшого сержанта
ЮСЬКЕВИЧА Володимира Михайловича — молодшого сержанта
ЯНЧАКА Олега Богдановича — старшого сержанта
ЯРОВОГО Олександра Володимировича — молодшого сержанта
Нагородити медаллю “За військову службу Україні”
БИКОВА Миколу Андрійовича — старшого солдата
БИЧУКА Ярослава Романовича — старшого сержанта
БОНДАРЧУКА Ігоря Миколайовича — лейтенанта
БРАЙЧУКА Володимира Костянтиновича — старшого солдата
БУДОЛАКА Олексія Сергійовича — молодшого сержанта
БУЗЬКА Євгенія Анатолійовича — молодшого лейтенанта
ВЕРБОВЦЯ Ярослава Ігоровича — солдата
ВОЗНЮКА Тараса Васильовича — молодшого сержанта
ВОЛОШИНА Германа Володимировича — молодшого сержанта
ГАЛУШКОВА Артема Андрійовича — старшого солдата

ГОРБАТЕНКА Петра Олександровича — старшого лейтенанта
ДАЦЬКОГО Владислава Євгеновича — молодшого сержанта
ДВОРСЬКОГО Дмитра Сергійовича — молодшого сержанта
ДЕМЧЕНКА Віталія Олександровича — молодшого сержанта
ДЕРІЯ Михайла Максимовича — солдата
ДЕРКАЧА Андрія Володимировича — солдата
ДІМПУЛА Костянтина Вікторовича — солдата
ЗАЙЦЯ Олексія Сергійовича — молодшого сержанта
ЗАХАРЧЕНКА Владислава Сергійовича — старшого солдата
ЗНАКА Максима Вікторовича — підполковника
ІВАСИКА Ігоря Вікторовича — молодшого сержанта
КАРПОВИЧА Богдана Андрійовича — молодшого сержанта
КЛИМЕНКА Євгенія Юрійовича — капітана
КЛІМІНА Артема Костянтиновича — молодшого сержанта
КОВАЛЬОВА Євгена Леонідовича — молодшого сержанта
КОРОТИЧА Кирила Геннадійовича — солдата
КУТЕНЬОВА Андрія Анатолійовича — молодшого сержанта
ЛАВРИНЕНКА Андрія Анатолійовича — солдата
ЛАЗАРЕНКА Андрія Анатолійовича — молодшого сержанта
ЛЕБЕДИНСЬКОГО Олега Валерійовича — солдата
МАКАРКІНА Миколу Сергійовича — старшого лейтенанта
МАКСИМЧУКА Петра Миколайовича — сержанта
МАЛАНІЧА Олеся Леонідовича — лейтенанта
МАЛІЦЬКОГО Віталія Васильовича — солдата
МАРКОВЦЯ Сергія Ігоровича — солдата
МАСЛАКА Михайла Сергійовича — солдата
МАТАША Євгена Анатолійовича — молодшого сержанта
МАТЮШЕНКА Богдана Володимировича — молодшого сержанта
МЕДВЕДЯ Ігоря Васильовича — лейтенанта
МИРОНЮКА Сергія Сергійовича — молодшого сержанта
МЛИНАРСЬКОГО Андрія Едуардовича — лейтенанта
МОРОЗОВА Олександра Олександровича — сержанта
НАЗАРОВА Руслана Ігоровича — лейтенанта
НАУМОВА Валентина В'ячеславовича — молодшого сержанта
НЕСТЕРУКА Валерія Миколайовича — капітана
НИЧИПОРУКА Олександра Михайловича — солдата
НІКІТІНА Андрія Віталійовича — капітана
НІКОЛАЄВА Дмитра Сергійовича — старшого солдата
ОЛЕФІРЕНКА Андрія Миколайовича — сержанта
ПАРФАНЮКА Богдана Михайловича — лейтенанта
ПОБЕРЕЖНОГО Дениса Руслановича — лейтенанта
ПОНОМАРЬОВА Анатолія Едуардовича — солдата
ПРУДІУСА В'ячеслава Сергійовича — молодшого сержанта

ПУСТОВІТА Євгенія Миколайовича — солдата
РОГОЗЮКА Дмитра Олександровича — молодшого лейтенанта
РОМАНОВА Олега Олександровича — старшого сержанта
РУБАНА Михайла Анатолійовича — молодшого сержанта
РУДИКА Романа Анатолійовича — солдата
РУДІКА Миколу Олександровича — старшого сержанта
СВІЩА Олександра Олександровича — солдата
СКУЛЬСЬКОГО Віталія Ігоровича — молодшого сержанта
СЛОБОДЯНИКА Дениса Олеговича — молодшого сержанта
СРЕБРОДОЛЬСЬКОГО Ігоря Олександровича — старшого лейтенанта
СТЕШАКА Олексія Сергійовича — молодшого сержанта
СУПРЯГУ Сергія Олеговича — солдата
СУХОВІЯ Артема Олеговича — молодшого сержанта
ТАЦІЯ Юрія Владиславовича — молодшого сержанта
ТВЕРДОВСЬКОГО Олега Миколайовича — старшого солдата
ТУПОЗЛІЄВА Владілена Івановича — сержанта
ФОКІНА Володимира Сергійовича — молодшого лейтенанта
ХАЛАКА Івана Степановича — молодшого сержанта
ХАНАРІНА Михайла Ігоровича — молодшого сержанта
ХИТРИНА Дмитра Олександровича — солдата
ХІМІЧА Владислава Євгенійовича — молодшого лейтенанта
ХРОПАТОГО Сергія Ігоровича — лейтенанта
ЦІЛІЦЬКОГО Костянтина Юрійовича — молодшого сержанта
ШАПОВАЛА Дениса Олексійовича — молодшого сержанта
ШАРОВА Василя Миколайовича — старшого лейтенанта
ШЕВЕРА Артема Євгенійовича — молодшого сержанта
ШИМАНСЬКОГО Максима Олеговича — солдата
ШТУРМУ Павла Миколайовича — солдата
ШИЯНА Анатолія Васильовича — молодшого сержанта
ШКОДУ Сергія Сергійовича — солдата
ЯЦУКА Юрія Віталійовича — солдата
Нагородити медаллю “За бездоганну службу” III ступеня
МАХНЮКА Миколу Миколайовича — підполковника
Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”
БОРОДАЄВСЬКОГО Олександра Валерійовича — добровольця
ВІЛЬХОВЕЦЬКОГО Романа Васильовича — добровольця
ВОЛКОВА Олександра Миколайовича — добровольця
ГАРМАША Миколу Володимировича — добровольця
ДАНИЛЕНКА Олега Вікторовича — добровольця
ДОЦЕНКА Микиту Костянтиновича — добровольця
ДРЯХЛОВА Дениса Юрійовича — добровольця
ЗАВАЛЬНЮКА Віталія Павловича — добровольця
ІЩЕНКА Артема Сергійовича — добровольця

КВАШУ Ігоря Володимировича — добровольця
МАСАЛОВА Дмитра Ігоровича добровольця
МІНІНА Федора Євгеновича добровольця
СТОРОЖКА Артема Вікторовича — добровольця
ТРУБАЄВА Івана Вікторовича — добровольця
ЦАПА Кирила Сергійовича — добровольця
ЧЕРЕПОВА Олександра Анатолійовича — добровольця
ШИМЧУКА В'ячеслава Федоровича — добровольця
Нагородити медаллю “За врятоване життя”
ВИНОГРАДОВА Олександра Юрійовича — молодшого сержанта
ЖАРИКОВУ Єлизавету Володимирівну — молодшого сержанта
КОВАЛЕНКО Катерину Михайлівну — солдата
ПРИЩЕПУ Віталія Вікторовича — молодшого сержанта
ШЛЯХТИЧЕНКО Ірину Юріївну — солдата
ШУМАДУ Вадима Володимировича — молодшого сержанта
ЯКИМЧУКА Ігоря Миколайовича — солдата.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

14 березня 2023 року

Додаток 3

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №154/2023](#)

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність, виявлену в захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку **постановляю**:

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

ЯНКІНА Володимира Миколайовича (посмертно) — сержанта

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АВРАМЕНКА Володимира Григоровича (посмертно) — старшого солдата

АЗІЗОВА Вахіда Азіма огли (посмертно) — солдата

АЗІМОВА Аркадія Борисовича (посмертно) — молодшого сержанта

АРТЬОМОВА Олександра Івановича (посмертно) — солдата

БЕРДИКА Владислава Юрійовича (посмертно) — солдата

БОГАЧА Миколу Миколайовича (посмертно) — солдата

ВАЛОВОГО Андрія Володимировича (посмертно) — сержанта

ВАСИЛЬЄВА Юрія Олександровича (посмертно) — старшого сержанта

ВДОВИЧЕНКА Ігоря Анатолійовича (посмертно) — старшого сержанта

ВОЛОШИНА Олега Олександровича (посмертно) — солдата

ГАРВАСЮКА Степана Богдановича (посмертно) — старшого солдата

ГОРІЛОГО Сергія Миколайовича (посмертно) — солдата

ГУРОВА Володимира Сергійовича (помертно) — солдата
ДЯДЮШКІНА Віталія Васильовича (помертно) — солдата
ЕКЗАРХОВА Анатолія Івановича (помертно) — солдата
ЗЕЛЕНЕНКА Володимира Володимировича (помертно) — солдата
ЗЕМЛЯНОГО Олександра Володимировича (помертно) — солдата
ЗОТОВА Артема Сергійовича (помертно) — солдата
ІВАСЬКІВА Василя Леоновича (помертно) — старшого сержанта
КАВУНА Ігоря Миколайовича (помертно) — солдата
КАЛЮЖНОГО Валентина Миколайовича (помертно) — сержанта
КАСЬЯНОВА Руслана Миколайовича (помертно) — солдата
КОМПАНІЙЦЯ Ростислава Валерійовича (помертно) — солдата
КУЗЬМЕНКА Андрія Олексійовича (помертно) — сержанта
КУПРІЯ Олексія Валентиновича (помертно) — старшого солдата
ЛАГОДУ Дмитра Ігоровича (помертно) — старшого солдата
ЛИСІКОВА Віталія Михайловича (помертно) — солдата
ЛЯШКА Назара Васильовича (помертно) — старшого солдата
МАЛЬЦЕВА Віталія Миколайовича (помертно) — солдата
МАРІЙЧЕНКА Андрія Івановича (помертно) — солдата
МАХНЮКА Юрія Миколайовича (помертно) — лейтенанта
МИРОШНИЧЕНКА Євгена Євгеновича (помертно) — солдата
ОЛЕКСІЄНКА Сергія Володимировича (помертно) — солдата
ПАЛІЯ Андрія Васильовича (помертно) — старшого солдата
ПЕРЕПЕЛИЦЮ Володимира Володимировича (помертно) — солдата
ПОГРІБНОГО Євгена Валерійовича (помертно) — солдата
ПОЛУЄВА Олександра Володимировича (помертно) — солдата
ПОТЬОМКІНА Ігоря Олександровича (помертно) — солдата
ПРОКАЗЮКА Івана Васильовича (помертно) — солдата
ПЯТАКА Юрія Петровича (помертно) — старшого солдата
РИКУНА Олександра Івановича (помертно) — старшого солдата
САВІНА Олександра Олександровича (помертно) — солдата
САВЧЕНКА Євгена Едуардовича (помертно) — старшого сержанта
СИТНІКОВА Геннадія Геннадійовича — молодшого сержанта
СОКОЛОВА Едуарда Анатолійовича (помертно) — солдата
СОТНИКА Олександра Івановича (помертно) — старшого сержанта
СТЕЦЯ Костянтина Валерійовича (помертно) — солдата
ТЕСЛЮ Олександра Борисовича (помертно) — солдата
ТІТОВА Дениса Олександровича (помертно) — солдата
ФЕДЮКОВА Івана Павловича (помертно) — сержанта
ФЛОКУ Ігоря Вікторовича (помертно) — солдата
ФОКШУ Андрія Трифоновича (помертно) — солдата
ЦКЕЛАШВІЛІ Гігі — солдата
ЧЕРКАШИНА Віктора Анатолійовича (помертно) — солдата
ШТАНЬКА Валерія Михайловича (помертно) — старшого сержанта

ШУНЬКА Сергія Миколайовича (помертньо) — солдата
ЮРЧИШИНА Ігоря Остаповича (помертньо) — штаб-сержанта
ЯСЬКА Артема Олександровича (помертньо) — солдата
Нагородити медаллю “За військову службу Україні”
БАЗИЛЄВА Артема Володимировича — старшого солдата
БІЛАНА Руслана Геннадійовича — солдата
ГРИШКА Миколу Васильовича — солдата
ЖАРЬОНОВА Віталія Едуардовича — старшого солдата
ЛИСПУХА Андрія Васильовича — старшого солдата
НЕФЬОДОВА Івана Володимировича — старшого солдата
НОВІКОВА Олександра Валентиновича — молодшого сержанта
ПОКОТІЛОВА Олега Володимировича — солдата
СВИРИДЕНКА Сергія Борисовича — молодшого сержанта
СОЛОДОВНИКА Олександра Сергійовича — старшого солдата
ЧЕРНЯВСЬКОГО Євгена Вікторовича — старшого солдата
Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”
БУЦА Євгенія Петровича — старшого солдата
ВАСИЛЕНКА Олександра Дмитровича — солдата
ВАСИЛЬЄВА Сергія Анатолійовича — старшого солдата
ВІРКА Павла Віталійовича — солдата
ГАЙДАРА Сергія Олександровича — молодшого сержанта
ГАЛАГАЛЕНКА Олега Олександровича — солдата
ГАРІФУЛЛІНА Руслана Рашитовича — солдата
ГВІЗДЯ Владислава Володимировича — старшого лейтенанта
ГЕНСІЦЬКОГО Володимира Сергійовича — солдата
ГОВОРУХУ Володимира Васильовича — головного сержанта
ГОЛОСНОГО Петра Юрійовича — солдата
ГОРЄЛОВА Артема Андрійовича — солдата
ГОРОДНИКА Олександра Володимировича — старшого солдата
ГРУНСЬКУ Ілону Вікторівну — сержанта
ГУДЗЯ Андрія Вікторовича — старшого солдата
ДЕМЕШКА Віктора Михайловича — солдата
ДЕНИСОВЦЯ Сергія Васильовича — солдата
ДЕРКАЧА Івана Васильовича — солдата
ДМИТРЕНКА Валерія Анатолійовича — солдата
ДРАЩЕНКА Михайла Михайловича — старшого солдата
ЄРЕМЕЙЧУКА Артема Григоровича — солдата
ЄРМАКОВА Віталія Сергійовича — солдата
ЄФИМЕНКА Сергія Вікторовича — старшого лейтенанта
ЄФРЕМЕНКА Романа Анатолійовича — солдата
ЖАРКА Сергія Вячеславовича — солдата
ЖИЛІНА Дмитра Олеговича — солдата
ЖИТІНЬОВА Станіслава Миколайовича — солдата

ЖІМІРОВА Дмитра Павловича — солдата
ЖУКОВА Вадима Геннадійовича — солдата
ЗАВОРУ Віталія Петровича — солдата
ЗІНЧЕНКА Сергія Едуардовича — старшого лейтенанта
КАЛУГІНА Андрія Вікторовича — солдата
КАНАЄВА Володимира Олександровича — солдата
КАРПЕНКА Олександра Володимировича — солдата
КАСІЯНЧУКА Олександра Юрійовича — солдата
КИСІЛЯ Олександра Миколайовича — молодшого сержанта
КЛИМЕНКА Віталія Олександровича — солдата
КОЗАЧКА Олександра Миколайовича — солдата
КОЗІЯ Олександра Володимировича — солдата
КОЛЄСНІКА Олександра Юрійовича — старшого сержанта
КОЛІСНИКА Віктора Вікторовича — старшого лейтенанта
КОЛКАТОВА Андрія Леонідовича — солдата
КОЛОМІЙЦЯ Сергія Андрійовича — солдата
КОМАРОВА Романа Юрійовича — солдата
КРАВЧЕНКА Дениса Дмитровича — солдата
КРАВЧЕНКА Олега Васильовича — старшого солдата
КРИВОРОТА Андрія Олександровича — солдата
КУЗНЕЦОВА Олексія Олександровича — солдата
КУЗЬМЕНКА Віталія Івановича — солдата
КУКСЕНКА Олександра Віталійовича — старшого солдата
КУЛІША Василя Вікторовича — молодшого сержанта
КУРАКСІНА Вячеслава Вікторовича — солдата
КУТУЗОВА Андрія Васильовича — солдата
КУШНЕРЕНКА Олександра Костянтинівича — старшого солдата
ЛАВРЕНЧЕНКА Захара Олександровича — солдата
ЛАНІНА Станіслава Олександровича — солдата
ЛЕБЕДЕНКО Оксану Василівну — солдата
ЛЄХАНОВА Євгена Вікторовича — солдата
ЛИСЕНКА Євгенія Васильовича — солдата
ЛИСОГО Владислава Васильовича — молодшого сержанта
ЛІННИКА Івана Вячеславовича — старшого лейтенанта
ЛІСНЯКА Вадима Андрійовича — солдата
ЛОШАКОВА Андрія Сергійовича — старшого лейтенанта
ЛУЦЕНКА Миколу Дмитровича — старшого солдата
МАЛЬКА Олександра Миколайовича — старшого солдата
МАНДЗЯКА Назара Дмитровича — солдата
МЕЖЕНСЬКОГО Сергія Олександровича — солдата
МИХАЛЬЧУКА Олега Олеговича — солдата
МІГІНЬОВА Андрія Юрійовича — солдата
МІЛЬДНЕРА Володимира Володимировича — солдата

МОНАСТИРНОГО Олега Миколайовича — сержанта
МОРОЗА Сергія Олексійовича — солдата
МУХІНА Вадима Станіславовича — солдата
НАГІЄВИЧА Володимира Олеговича — солдата
НЕВИННОГО Владислава Геннадійовича — старшого солдата
НІКІТЕНКА Сергія Олександровича — старшого солдата
НОВІКА Олександра Миколайовича — солдата
НОВІКОВУ Тетяну Анатоліївну — капітана медичної служби
НОВОСЬОЛОВА Василя Анатолійовича — молодшого сержанта
ОДИНЦОВА Юрія Петровича — солдата
ОЛІЙНИКА Сергія Вікторовича — молодшого сержанта
ОНОПРІЄНКА Олексія Володимировича — сержанта
ПАВЛОВА Віктора Юрійовича — старшого солдата
ПАНАСЕНКА Олександра Владленовича — сержанта
ПАНЧЕНКА Юрія Олександровича — молодшого сержанта
ПАПІЛОВА Сергія Івановича — старшого солдата
ПЕНЬКОВА Володимира Анатолійовича — солдата
ПЕРЕХОДУ Ігоря Анатолійовича — солдата
СТАРИШКА Сергія Миколайовича — старшого солдата.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

16 березня 2023 року

Додаток 4

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №161/2023](#)

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність і самовідданість, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, сумлінне і бездоганне служіння Українському народові **постановляю:**

у Національній гвардії України:

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

БАРЗЮКА Володимира Олексійовича — бригадного генерала

КОВТУНА Віталія Миколайовича — підполковника

СМАГІНА Дениса Сергійовича — підполковника

Нагородити орденом «За мужність» II ступеня

ЧУМАКА Максима Вікторовича (посмертно) — лейтенанта

Нагородити орденом «За мужність» III ступеня

АНОХІНА Романа Ігоровича (посмертно) — солдата

БАБЕНКА Юрія Васильовича — майора

БЕВЗА Юрія Олександровича — солдата

БЕЗБАХА Тараса Миколайовича — капітана

БУРЯКА Ігоря Валерійовича (помертно) — солдата
ВАРНІКОВА Дмитра Ігоровича (помертно) — солдата
ВАСИЛЬЄВА Олександра Володимировича (помертно) — старшого солдата
ВЕСЕЛОВСЬКОГО Євгенія Володимировича (помертно) — старшого солдата
ВІТВИЦЬКОГО Володимира Сергійовича (помертно) — солдата
ВІТКА Володимира Євгеновича (помертно) — старшого солдата
ГАЛІЯ Сергія Тарасовича — майора
ДЕРЮГУ Сергія Сергійовича (помертно) — старшого солдата
ДЬЯКОНОВА Віталія Вікторовича (помертно) — старшого солдата
ЗАТВОРНЮКА Романа Михайловича (помертно) — солдата
ІВАНИКА Миколу Володимировича (помертно) — солдата
КАЛИНУ Сергія Михайловича (помертно) — старшого солдата
КИРИЛЬЧУКА Петра Петровича (помертно) — молодшого сержанта
КОЛОТА Олександра Олександровича — лейтенанта
КОСЕНКА Дениса Ігоровича — солдата
КРАТЮКА Євгенія Володимировича (помертно) — солдата
КУРГАНСЬКОГО Івана Станіславовича — лейтенанта
КУРТИНЯКА Ростислава Миколайовича — солдата
КУТОВОГО Олександра Володимировича (помертно) — солдата
КУШНАРЕНКА Артема Романовича (помертно) — солдата
ЛАТИПОВА Івана Різвановича — майора
ЛИПАКА Ігоря Васильовича (помертно) — солдата
МАКАРЕВИЧА Владлена Олександровича (помертно) — старшого сержанта
МАЛАШУКА Миколу Миколайовича (помертно) — старшого солдата
МАНТАЧКУ Ігоря Анатолійовича — капітана
МАТВІЇВА Михайла Андрійовича — сержанта
МІШКІНА Володимира Степановича (помертно) — штаб-сержанта
НЕХАЄВА Андрія Сергійовича (помертно) — солдата
НІМЕТУЛЛАСЬВА Ескендера Ісмаїловича (помертно) — старшого солдата
ОНИЩУКА Богдана Валерійовича — капітана
ОСТАПЧУКА Андрія Олександровича (помертно) — старшого солдата
ПАЛАЖЧЕНКА Максима Юрійовича — старшого сержанта
ПІКУ Олександра Дмитровича — підполковника
ПІСКУНОВА Олександра Федоровича (помертно) — сержанта
ПРИСА Станіслава Вікторовича (помертно) — солдата
РЕЗНЮКА Андрія Олеговича — майора
РИБЧУКА Володимира Лук'яновича (помертно) — старшого солдата
СОЛОВ'ЙОВА Руслана Сергійовича — майора
СОСНІЦЬКОГО Богдана Анатолійовича (помертно) — молодшого сержанта
ТИСОВСЬКОГО Тараса Ігоровича (помертно) — старшого солдата

ЧЕРНЯВСЬКОГО Олександра Вікторовича (помертньо) — солдата
ЩАВЕЯ Олександра Михайловича (помертньо) — старшого сержанта
ЮРИКА Дениса Сергійовича — майора

Нагородити орденом Данила Галицького

МЕЛЬНИКА Володимира Івановича — полковника
КУТНЯКА Миколу Михайловича — полковника

Нагородити медаллю «За військову службу Україні»

БЕЗКЛЕЙНОГО Вадима Володимировича — солдата
БЕРЕГОВОГО Віталія Олександровича — старшого солдата
БОЖЕНКА Віктора Сергійовича — старшого солдата
БОРОДІНУ Ольгу Валеріївну — молодшого сержанта
БУСНЮКА Віталія Володимировича (помертньо) — старшого солдата
ГАЛИЦЬКОГО Дмитра Івановича — старшого солдата
ГОЛЬЦОВА Олега Павловича — старшого солдата
ГОСТЄВА Володимира Ігоровича — молодшого сержанта
ГРИЦАКА Андрія Олександровича — солдата
ГУБУ Івана Олексійовича — старшого лейтенанта
ДВОРІЧАНСЬКОГО Віталія Олександровича — майора
ДЖЕРДЖА Дмитра Григоровича — солдата
ЖАРКА Єгора Миколайовича — солдата
ЗУБРІЛНА Дмитра Євгенійовича — солдата
ІВАНОВА Кирила Михайловича — підполковника
КРАВЧЕНКА Олександра Вячеславовича — солдата
КРИВОРУКУ Олександра Олександровича — старшого солдата
КУРИЛЮКА Івана Богдановича — солдата
КУЧЕРЯВОГО Івана Анатолійовича — старшого солдата
ЛИХОГО Євгена Андрійовича — солдата
МАЛЕНІВСЬКОГО Вадима Івановича — солдата
МАСОВЦЯ Юрія Петровича — солдата
МЕДЯНИКА Геннадія Володимировича — старшого сержанта
МЕЛЬНИЧУКА Романа Івановича — старшого сержанта
МОГЕРЧУКА Дениса Володимировича — старшого солдата
МОРОХОВСЬКОГО Миколу Леонідовича — підполковника
НАРЗУЛЛОЄВА Артура Рустамовича — старшого лейтенанта
НЕСТЕРЕНКА Віталія Сергійовича — солдата
ОКСЕНЮКА Руслана Михайловича — солдата
ОМЕЛЬЧЕНКА Володимира Дмитровича — солдата
ПАКУЛУ Михайла Романовича — капітана
ПАСІЧНИКА Володимира Володимировича — солдата
ПІЦА Руслана Євгенійовича — солдата
РЕДЬКА Ярослава Павловича — солдата
САВЧЕНКА Олександра Сергійовича — полковника
САРКІСА Олександра Вікторовича — старшого солдата

СЕРЕДЮКА Ігоря Михайловича — молодшого сержанта
СКРЯГУ Юрія Юрійовича — солдата
СОЛОДОВНИКА Володимира Олексійовича — солдата
СОЛОМЧЕНКА Олександра Петровича — старшого солдата
СУШКА Андрія Сергійовича — молодшого сержанта
ТОКАРЕНКА Олександра Володимировича — підполковника
ТОМАЧКІВСЬКОГО Тараса Ігоровича (по смертно) — старшого солдата
ТРОХИМЧУКА Віктора Юрійовича — старшого солдата
ТУРЕНКА Романа Сергійовича — молодшого сержанта
ФЕДОРЯКУ Вячеслава Григоровича — молодшого сержанта
ФОМІНА Олега Івановича — полковника
ЧЕРВОНОГО Петра Миколайовича — солдата
ЧУЙКА Віктора Анатолійовича — старшого солдата
ШАПОШНИКА Богдана Вадимовича — старшого солдата
ШАРКА Бориса Володимировича — молодшого сержанта
ШАХОВА Альберта Альбертовича — сержанта
ШЕВЧЕНКА Анатолія Юрійовича — підполковника
ШОЛОКА Ореста Богдановича — молодшого сержанта
ШПЩЕРА Володимира Петровича — солдата
ШТЕПУ Сергія Михайловича — старшого солдата
ЯНЦЯ Сергія Володимировича (по смертно) — старшого солдата
ЯРМІЛЕЦЬ Ксенію Ігорівну — майора

Нагородити медаллю «Захиснику Вітчизни»

БЕЗДІТКА Владислава Богдановича — головного сержанта
БЕСПЕЧНОГО Олександра Олеговича — солдата
БОГДАНОВИЧА Максима Михайловича — солдата
БОДНАРСЬКОГО Дмитра Олександровича — старшого солдата
БОДНАРА Віталія Михайловича — старшого лейтенанта
БОНДАРЯ Василя Вікторовича — старшого солдата
БУБЕЛУ Дениса Олександровича — старшого солдата
ВЕДМІДСВА Василя Миколайовича — старшого солдата
ВІТЮКА Петра Олександровича — молодшого сержанта
ВОВКА Івана Володимировича — солдата
ГАНУШКЕВИЧА Віталія Романовича — старшого солдата
ГЕНЗЬОРУ Юрія Сергійовича — молодшого сержанта
ГОЛОВКА Максима Анатолійовича — солдата
ГОЛУБА Ігоря Миколайовича — молодшого сержанта
ДІДИЧУКА Ігоря Олеговича — капітана
ДУДУ Олега Петровича — старшого солдата
ЗАДОРОЖНЬОГО Тимофія Петровича — майора
ЗИМУ Віталія Юрійовича — солдата
ІВАХА Івана Олександровича — майора
КАГЛЯКА Олександра Володимировича — штаб-сержанта

КИРИЛЮКА Василя Васильовича — солдата
КОВАЛЬЧУКА Олександра Вікторовича — сержанта
КОЛОДІЧА Олександра Олексійовича — старшого солдата
КУЛЬЧИЦЬКОГО Михайла Юрійовича — старшого солдата
ЛУКАША Юрія Вікторовича — солдата
МАЛООКА Ігоря Володимировича — солдата
МАРТИНЮКА Михайла Михайловича — старшого солдата
МЕЛЬНИКА Дмитра Івановича — майора
МЕЛЬНИКА Дмитра Сергійовича — сержанта
МИКИТИНА Назара Романовича — молодшого лейтенанта
МІХНЄВИЧА Анатолія Віталійовича — молодшого сержанта
МОДНОГО Ігоря Михайловича — солдата
НАЗАРЧУКА Олександра Олександровича — старшого сержанта
ОБЕРЕМКА Дениса Дмитровича — старшого лейтенанта
ОБОЗНОГО Анатолія Вікторовича — солдата
ОНУФРІЄНКА Олега Васильовича — капітана
ОСТРІВСЬКОГО Віталія Миколайовича — солдата
ПАНЮШКІНА Єлисея Сергійовича — головного сержанта
ПАСТЕРЯ Юрія Вікторовича — молодшого сержанта
ПАЩУКА Олександра Вікторовича — солдата
ПЕРЕГОНЧУКА Сергія Миколайовича — старшого лейтенанта
РЕВЯКІНА Олександра Валерійовича — солдата
САВЧЕНКА Андрія Олеговича — лейтенанта
САМОХВАЛОВА Романа Дмитровича — солдата
СКРИПЦЯ Богдана Орестовича — солдата
ТИТОРУКА Олександра Миколайовича — старшого солдата
ТОПЧІЯ Олександра Івановича — підполковника
ШАТИЛА Юрія Миколайовича — солдата
ШЕВЧЕНКА Руслана Вікторовича — майора
ЯЦЮКА Павла Степановича — солдата

Нагородити медаллю «За врятоване життя»
ВАСИЛИШИНА Андрія Ігоровича — молодшого сержанта
ВОЛОШИНА Сергія Сергійовича — молодшого сержанта
ДУМАНСЬКОГО Руслана Валентиновича — молодшого сержанта
МОСКАЛЕНКА Максима Григоровича — молодшого сержанта
РЯБЧУКА Романа Михайловича — молодшого сержанта
САНЬКА Дмитра Олександровича — сержанта
ТИШЕЧКА Анатолія Володимировича — сержанта
ЧАБАНА Сергія Володимировича — головного сержанта
ЧЕРНИША Сергія Леонідовича — сержанта
ЯКИМЕНКА Володимира Володимировича — сержанта

у Національній поліції України:**Нагородити орденом «За мужність» III ступеня**

БОНДАРЧУКА Богдана Вікторовича (помертно) — лейтенанта поліції

ДЗИДЗУ Миколу Васильовича (помертно) — рядового поліції

КУЗЬМІНОВА Сергія Михайловича (помертно) — рядового поліції

МАЗУРЕНКА Віктора Олександровича (помертно) — старшого сержанта поліції

МАКАРОВА Сергія Сергійовича (помертно) — майора поліції

МЕЛЬНИЧЕНКА Віктора Юрійовича (помертно) — капітана поліції

ПУСТОВІТА Михайла Миколайовича (помертно) — лейтенанта поліції

РАДЧЕНКА Сергія Володимировича — сержанта поліції

САВЧУКА Олега Васильовича (помертно) — майора поліції

СЕНЕЦЬКОГО Юрія Вікторовича — лейтенанта поліції

ШИМОНЯКА Ігоря Віталійовича — підполковника поліції

Нагородити орденом Данила Галицького

КОЗАКА Сергія Ростиславовича — полковника поліції

ТВЕРДОХЛІБА Олександра Миколайовича — підполковника поліції

УСА Романа Анатолійовича — полковника поліції

Нагородити медаллю «За бездоганну службу» III ступеня

БОЙКА Романа Васильовича — підполковника поліції

ДМИТРАША Івана Богдановича — майора поліції

у Державній службі України з надзвичайних ситуацій:**Нагородити орденом «За мужність» III ступеня**

КАЧКАНА Володимира Леонідовича — полковника служби цивільного захисту

Нагородити орденом княгині Ольги III ступеня

МАКАРОВУ Тетяну Андріївну — полковника служби цивільного захисту

Нагородити медаллю «За бездоганну службу» II ступеня

ГРИБА Михайла Григоровича — полковника служби цивільного захисту

Нагородити медаллю «За бездоганну службу» III ступеня

ГАЙДУКА Дениса Геннадійовича — майора служби цивільного захисту

ЗАДОРОЖНУ Тетяну Миколаївну — молодшого сержанта служби цивільного захисту

КОВІНЬКА Сергія Васильовича — старшину служби цивільного захисту

САГАЙДУ Антоніну Олександрівну — молодшого сержанта служби

цивільного захисту

ТАРАЩЕНКА В'ячеслава Володимировича — капітана служби цивільного захисту

ФЕДЬКА Олега Миколайовича — прапорщика служби цивільного захисту

Нагородити медаллю «За врятоване життя»

ЖЕРЕБНОГО Андрія Сергійовича — старшого сержанта служби цивільного захисту

ЛОБАЧОВА Романа Олеговича — сержанта служби цивільного захисту

ОНИЩЕНКА Сергія Сергійовича — молодшого сержанта служби цивільного захисту

Нагородити медаллю «За працю і звитягу»

БОРОДІНА Михайла Віталійовича — молодшого сержанта служби цивільного захисту

ВИШЕНСЬКОГО Ігоря Олександровича — начальника відділення Мобільного рятувального центру швидкого реагування

ЖЕЛАГУ Юрія Олександровича — старшину служби цивільного захисту

МИРОПОЛЬЦЕВА Олексія Михайловича — молодшого сержанта служби цивільного захисту

МОШКОВСЬКОГО Віталія Володимировича — молодшого сержанта служби цивільного захисту

у Державному бюро розслідувань:

Нагородити орденом «За заслуги» III ступеня

ВАСИЛЬЄВА Владислава Віталійовича — полковника Державного бюро розслідувань

ЛАЗАРЮКА Олександра Онисимовича — підполковника Державного бюро розслідувань

УЗДЕМИРА Миколу Михайловича — капітана Державного бюро розслідувань

у Державній прикордонній службі України:

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

БЖИКА Андрія Володимировича — підполковника

Нагородити орденом «За мужність» II ступеня

ХОЛЯВКА Руслана Володимировича (посмертно) — головного сержанта

Нагородити орденом «За мужність» III ступеня

БАБАЄНКА Сергія Сергійовича — сержанта

БОНДАРЄВА Олександра Григоровича — підполковника

БУЧМІНСЬКОГО Дениса Юрійовича (посмертно) — старшого солдата

ГОРДУНА Геннадія Володимировича (посмертно) — молодшого сержанта

ДЕМЧЕНКА Івана Олександровича — лейтенанта

ДИСАВЕНКА Вадима Леонідовича (посмертно) — сержанта

ЗАЛЕВСЬКОГО Федора Сергійовича — старшого лейтенанта

ЗУБАРЕНКА Олександра Станіславовича — головного сержанта

ІЛЬІНА Олега Анатолійовича — старшого солдата

КЛИМЕНКА Михайла Вячеславовича (посмертно) — сержанта

КОРНІЄНКА Віталія Володимировича — старшого сержанта

КОСТЕНКА Сергія Віталійовича (посмертно) — старшого солдата

КОТКОВА Володимира Сергійовича (посмертно) — молодшого сержанта

КОШЕЛЯ Віктора Васильовича (посмертно) — сержанта

МИХАЙЛОВА Руслана Миколайовича (посмертно) — штаб-сержанта

МИЩАКА Андрія Миколайовича (посмертно) — старшого солдата

НАБОКУ Максима Юрійовича (посмертно) — сержанта

ОСАДЧОГО Павла Олександровича (помертньо) — сержанта
ОСТАПЕНКА Богдана Юрійовича (помертньо) — старшого солдата
ПОЛІЄНКА Ярослава Юрійовича — солдата
ПРОХОРОВА Дмитра Олексійовича (помертньо) — старшого солдата
РАДЬКА Сергія Валентиновича (помертньо) — сержанта
САВКІВА Миколу Дмитровича — солдата
САСА Дмитра Михайловича — майстер-сержанта
СМАГУ Олександра Юрійовича — капітана
ТКАЧОВА Олексія Сергійовича — майстер-сержанта
ФРІДМАНА Валерія Михайловича — лейтенанта
ЯНЦА Михайла Михайловича — сержанта
ЯРМОНОВА Євгенія Ігоровича (помертньо) — старшого сержанта
Нагородити медаллю «За військову службу Україні»
ЄРМОШКА Олексія Геннадійовича — старшого лейтенанта
КЛИМЕНКА Василя Петровича — головного сержанта
МЕЛЬНІКОВА Андрія Вікторовича — полковника
САКОВЦЯ Юрія Васильовича — солдата
ТАРАНЕНКА Василя Володимировича — молодшого сержанта
Нагородити медаллю «За бездоганну службу» III ступеня
ГУМЕННОГО Андрія Ігоровича — підполковника
Нагородити медаллю «Захиснику Вітчизни»
БАНУ Ігоря Юрійовича — майстер-сержанта
БІГВАВУ Костянтина Бесікійовича — лейтенанта
КАСПРУКА Ігоря Володимировича — старшого сержанта
КЛЕВАЧА Олександра Віталійовича — капітана
ОРЛОВА Івана Сергійовича — молодшого лейтенанта
ПАСТУЩАКА Івана Олександровича — капітана
РЯБОКОНЯ Ігоря Миколайовича — сержанта
ЧЕРНЕГУ Павла Степановича — старшого сержанта
ЮРЧУКА Андрія Юрійовича — майора.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

17 березня 2023 року

Додаток 5

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №162/2023](#)

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, зразкове виконання військового обов'язку **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

КОВАЛЯ Михайла Володимировича — генерал-полковника

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

БОНДАРЯ Костянтина Івановича — підполковника
БОРТНЯКА Олександра Анатолійовича — полковника
БРАЖНИКА Володимира Олександровича — капітана
ВОРОНУ Вячеслава Юрійовича — капітана
ГУСТОКАШИНА Дмитра Володимировича — капітана
ДЬЯЧЕНКА Юрія Олександровича (помертньо) — лейтенанта
КАРНАУХА Віталія Борисовича (помертньо) — лейтенанта
КІПЕНЯ Андрія Леонідовича (помертньо) — лейтенанта
ОХРЕМЕНКА Андрія Георгійовича (помертньо) — старшого лейтенанта
ПАВЛУНЯ Михайла Миколайовича — лейтенанта
ПЕРЛИКА Станіслава Вікторовича — капітана
ПЕРОВА Сергія Михайловича — капітана
СІЧКАРЕНКА Віталія Миколайовича (помертньо) — старшого лейтенанта
СУБОТІНА Андрія Володимировича (помертньо) — молодшого лейтенанта
ЮРЧЕНКА Олега Володимировича (помертньо) — майора

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

МИРОНЮКА Віталія Анатолійовича (помертньо) — солдата

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АКСЬОНОВА Юрія Євгеновича (помертньо) — солдата
АНОСОВА Ігоря Володимировича (помертньо) — солдата
БАСА Івана Михайловича (помертньо) — солдата
БАТРАШКІНА Роберта Вікторовича (помертньо) — солдата
БОЧАРОВА Юрія Анатолійовича (помертньо) — солдата
ВАСИЛЬКЕВИЧА Максима Ігоровича (помертньо) — старшого солдата
ВЕРЕТУ Леоніда Васильовича (помертньо) — солдата
ГАЛИЦЬКОГО Володимира Євгенійовича (помертньо) — молодшого
сержанта
ГАТЧЕНКА Вячеслава Петровича (помертньо) — солдата
ГЕНОВА Сергія Георгійовича (помертньо) — молодшого сержанта
ГЛОБУ Юрія Івановича (помертньо) — старшого сержанта
ГОПКУ Ігоря Олександровича (помертньо) — головного сержанта
ГОРДІЄНКА Дмитра Миколайовича (помертньо) — молодшого сержанта
ГРИНЯ Владислава Сергійовича (помертньо) — старшого солдата
ДОРОШЕНКА Віталія Вікторовича (помертньо) — молодшого сержанта
ДУЖИКА Віталія Миколайовича (помертньо) — сержанта
ЖЕСТАКОВА Федора Івановича (помертньо) — старшого солдата
ЗАЛІЗНЯКА Олександра Олександровича — молодшого сержанта
ІЗЯ Руслана Івановича (помертньо) — головного сержанта
КАРПУШИНА Сергія Олександровича (помертньо) — солдата
КИВУ Дмитра Петровича (помертньо) — солдата
КІРЄЄВА Олексія Валентиновича (помертньо) — молодшого сержанта
КОДАЦЬКОГО Павла Миколайовича (помертньо) — старшого сержанта

КОРОСТЕЛЬОВА Дениса Миколайовича (помертно) — солдата
ЛЕВКОВИЧА Сергія Броніславовича (помертно) — солдата
ЛЕЙБУ Сергія Васильовича (помертно) — старшого солдата
ЛОМАКІНА Олександра Анатолійовича (помертно) — солдата
МАДАРАША Володимира Степановича (помертно) — старшого солдата
МАТРОСА Євгенія Олександровича (помертно) — молодшого сержанта
МЕЛЮХА Станіслава Івановича — штаб-сержанта
МИКУЛІНА Миколу Васильовича — солдата
МИСОЧКУ Віктора Олександровича (помертно) — солдата
ОБРУЧЕВА Романа Сергійовича (помертно) — сержанта
ОМЕЛЬЧЕНКА Юрія Олексійовича (помертно) — солдата
ПЕТРОВА Ігоря Івановича (помертно) — солдата
ПЕТРУКА Віталія Володимировича — молодшого сержанта
ПРОЦЕНКА Віктора Валентиновича (помертно) — лейтенанта
СТОРОЖЕНКА Віктора Андрійовича (помертно) — солдата
ТЩЕНКА Олега Анатолійовича (помертно) — старшого сержанта
ЦУЦМАНА Юрія Сергійовича (помертно) — лейтенанта
ШТАНЬКА Дмитра Олександровича (помертно) — солдата
ЩЕГЛОВА Олега Івановича (помертно) — солдата
ЮДІЧЕВА Сергія Володимировича (помертно) — молодшого сержанта
Нагородити орденом Данила Галицького
ВОЗНЯКА Романа Миколайовича — полковника
СЕМ'ЯНКІВА Андрія Миколайовича — лейтенанта медичної служби
Нагородити медаллю “За військову службу Україні”
АЛЬОХІНА Сергія Сергійовича (помертно) — сержанта
БАЙДАЦЬКОГО Дмитра Станіславовича — сержанта
БОНДАРЕНКА Віталія Миколайовича (помертно) — молодшого сержанта
ВАСИЛЕНКА Руслана Володимировича — старшого солдата
КАЛИНОВСЬКОГО Андрія Миколайовича — солдата
МОЛОДИЧЕНКА Дмитра Миколайовича — молодшого сержанта
НАСВІЩУКА Сергія Васильовича — солдата
ПІГОЛЯ Сергія Михайловича — сержанта
ПОГРІБНОГО Юрія Івановича — полковника
САПСАЯ Григорія Андрійовича — старшого лейтенанта
ТОГОВІЦЬКОГО Андрія Петровича — старшого лейтенанта
УРУБКОВА Владислава Олексійовича — лейтенанта
ХВЕСИКА Анатолія Михайловича — солдата
ХРУСТАЛЬОВА Артема Євгеновича — лейтенанта
ЮХИМЧУКА Олександра Васильовича — старшого солдата
Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”
АНТОНЮКА Романа Андрійовича — старшого солдата
БАСАНСЬКОГО Петра Миколайовича — молодшого сержанта
БІДНИКА Руслана Анатолійовича — старшого солдата

ГНАТЮКА Андрія Володимировича — солдата
ГУЗЕНКА Дениса Сергійовича — молодшого лейтенанта
ДАНИЛЮКА Ігоря Володимировича — майстер-сержанта
ДЕМ'ЯНЧУКА Олега Вадимовича — молодшого сержанта
ДРЕВІНСЬКОГО Сергія Володимировича — сержанта
КОЗАКА Олександра Григоровича — солдата
ЛЕВЧУКА Володимира Олександровича — солдата
ЛУК'ЯНЧУКА Олега Олександровича (по смертно) — солдата
МОРОЗА Сергія Миколайовича — молодшого сержанта
НЕЧЕПУРЕНКА Дениса Юрійовича — лейтенанта
ПОДВОРЧАНА Едуарда Едуардовича — старшого солдата
РАДЧУКА Богдана Олександровича — молодшого сержанта
РАКШУ Олександра Олександровича — солдата
РОЖКА Сергія Сергійовича — старшого сержанта
САМОЛЮКА Богдана Анатолійовича — головного сержанта
САФІНА Руслана Анатолійовича — солдата
ФАТЬЯНОВА Віталія Юрійовича — сержанта
ФУТРУКА Василя Олеговича — старшого солдата
ШУКЛІНА Сергія Євгенійовича — солдата
Нагородити медаллю “За врятоване життя”
РУДОГО Миколу Михайловича — солдата.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

17 березня 2023 року